

Intermediate Swedish

A Grammar and Workbook

Ian Hinchliffe and Philip Holmes

INTERMEDIATE SWEDISH

Intermediate Swedish: A Grammar and Workbook combines an accessible intermediate reference grammar and related exercises in one volume that covers most of the topics that students might expect to deal with in their second year of learning Swedish. The book follows on naturally from and complements its companion volume, *Basic Swedish*.

Each of the 26 units discusses one or more grammar topics, with examples that are subsequently practised in the exercises that follow.

The book presents the contemporary language against a backdrop of Swedish culture, society, geography, customs and history. Each unit ends with a cultural text which outlines an aspect of Swedish culture and, in nearly all cases, exemplifies and consolidates the grammar topic examined in the unit.

Features include:

- clear grammatical explanations with examples in Swedish and English
- vocabulary based on a major corpus of written Swedish in order to guarantee authenticity and relevance
- cross-references to other units
- over 100 exercises with a key to all the correct answers.

The book is suitable both for independent study and for class use. It can be used by intermediate students and those who have grasped the basics of grammar and vocabulary.

Ian Hinchliffe is a translator based in Sweden and has previously taught Swedish at universities in the UK as well as in Norway.

Philip Holmes is Reader Emeritus in Scandinavian Studies at the University of Hull, UK, and is now a translator and language editor.

Routledge Grammar and Workbooks

Other titles available in the Grammar Workbooks series are:

Basic Arabic

Basic Cantonese

Intermediate Cantonese

Basic Chinese

Intermediate Chinese

Basic Dutch

Intermediate Dutch

Basic German

Intermediate German

Basic Irish

Intermediate Irish

Basic Italian

Basic Japanese

Intermediate Japanese

Basic Korean

Intermediate Korean

Intensive Basic Latin

Intensive Intermediate Latin

Basic Persian

Intermediate Persian

Basic Polish

Intermediate Polish

Basic Portuguese

Basic Russian

Intermediate Russian

Basic Spanish

Intermediate Spanish

Basic Swedish

Intermediate Swedish

Basic Welsh

Intermediate Welsh

Basic Yiddish

For more information on the series, please visit: [www.routledge.com/
languages/series/SE051](http://www.routledge.com/languages/series/SE051)

INTERMEDIATE SWEDISH: A GRAMMAR AND WORKBOOK

Ian Hinchliffe and Philip Holmes

First published 2019
by Routledge
2 Park Square, Milton Park, Abingdon, Oxon OX14 4RN

and by Routledge
52 Vanderbilt Avenue, New York, NY 10017

Routledge is an imprint of the Taylor & Francis Group, an informa business

© 2019 Ian Hinchliffe and Philip Holmes

The right of Ian Hinchliffe and Philip Holmes to be identified as authors of this work has been asserted by them in accordance with sections 77 and 78 of the Copyright, Designs and Patents Act 1988.

All rights reserved. No part of this book may be reprinted or reproduced or utilised in any form or by any electronic, mechanical, or other means, now known or hereafter invented, including photocopying and recording, or in any information storage or retrieval system, without permission in writing from the publishers.

Trademark notice: Product or corporate names may be trademarks or registered trademarks, and are used only for identification and explanation without intent to infringe.

British Library Cataloguing-in-Publication Data
A catalogue record for this book is available from the British Library

Library of Congress Cataloging-in-Publication Data
A catalog record has been requested for this book

ISBN: 978-1-138-77958-7 (hbk)
ISBN: 978-1-138-77959-4 (pbk)
ISBN: 978-0-429-06109-7 (ebk)

Typeset in Times New Roman
by Deanta Global Publishing Services, Chennai, India

CONTENTS

Preface	vii
Acknowledgements	ix
1 Intonation, sentence stress, word stress and accent	1
2 Pronunciation, assimilation; ‘French’ g – and j –; spelling of words in –m , –n ; word division	9
3 Nouns, article use	14
4 Nouns, irregular plurals; plurals in –er or –ar ; count and non-count, collective	19
5 Adjectives, definite declension TYPES 3 and 4	25
6 Adjectival nouns; nationality words	29
7 Pronouns, reflexive possessives hans/sin	34
8 Verbs, irregular weak verbs, r -stem verbs	40
9 Verbs, strong verbs, minor series	47
10 Verbs, use of tenses	50
11 The infinitive in Swedish and English	58
12 Verbs, transitive, intransitive and reflexive	65
13 Verbs, past participles and the passive; position of passive agents	71
14 Time expressions, prepositions	78
15 Pronouns, interrogative, relative and determinative	87
16 Translating ‘that’	94
17 Translating the verb ‘to be’ and some other common English verbs	98
18 Adverbs, amplifiers and ju , nog , väl , nämligen	105
19 Preposition or no preposition in Swedish or English; translating ‘of’	112
20 Pronouns and adverbs in main clauses and sub clauses: ingen/inte någon	120
21 Present participles	124

Contents

22	Particle verbs	131
23	Word order, sub clauses with main clause order; main clauses with sub clause order	139
24	Word order, unstressed object pronouns	143
25	Word order, duplication; emphasis and ellipsis	147
26	Word formation	153
	Diderichsen's Sentence Model	158
	Key to Exercises	162
	Glossary of grammatical terms	184

PREFACE

Intermediate Swedish is aimed at intermediate students and learners who have advanced a little further and are seeking to improve their skills in Swedish. Each of the 26 units discusses one or more grammar topics, contrasted with English where appropriate. After working systematically through the book, the user should feel confident and fully able to read, write and converse in Swedish.

For simplicity's sake, grammatical explanations are deliberately kept brief; for a more exhaustive treatment of exceptions and idiosyncrasies, readers are advised to consult one of the other reference works on Swedish published by Routledge, such as:

Swedish. An Essential Grammar by Philip Holmes and Ian Hinchliffe
Swedish. A Comprehensive Grammar by Philip Holmes and Ian Hinchliffe.

Structure of the book

The order of the grammar topics follows what the experience of the authors as teachers has led them to consider to be the natural requirements of the more advanced learner, with a logical progression to more complex applications of grammar. At the same time, this Intermediate workbook deals with issues that show that language is not only logic, but also a system of conventions, patterns and habits. There are also units dealing with pronunciation and word formation.

The vocabulary in the book has been carefully selected to include many of the most common words in Swedish and is introduced on a cumulative basis. Key vocabulary only is provided for the cultural texts. The translations provided relate specifically to the precise context in which the words are used, and vocabulary in the vocabulary list of *Basic Swedish* is not repeated here. For the meaning and inflexion of other Swedish words, we suggest using an online dictionary such as *Nationalencyclopedins Swedish-English Dictionary* at ne.ord.se or the *Routledge Swedish Dictionary* in book form. Three comprehensive Swedish dictionaries are also available online on the Swedish Academy site, svenska.se.

The exercises that accompany each unit allow the user to practise and consolidate the respective topic. A Key to the exercises follows Unit 26.

To aid understanding, grammatical terms that are italicised in the text are briefly explained in the Glossary of Grammatical Terms at the end of the book.

There is also a brief description of Diderichsen's sentence model at the end of the book to help students gain a deeper insight into word order and sentence structure.

Cultural texts

Swedish is a living language reflecting a vibrant and distinctive culture and history, one that is often relatively unfamiliar to many English-speakers. The cultural texts that accompany the units offer insights into relevant aspects of contemporary life and society, language, customs and some key periods in Swedish history. In nearly all cases, they include examples of the specific grammar topic dealt with in the respective unit.

In these cultural texts the syntax and the specific nature of the vocabulary reflect the fact that this is a book intended for users who seek to extend the boundaries of their knowledge of Swedish and Sweden well beyond an elementary level. However, with the help of the vocabulary provided and a dictionary (see above), learners should be able to readily understand these texts, which are introduced with a Swedish flag or other appropriate vignette.

ACKNOWLEDGEMENTS

We thank Wendy Davies for her illustrations and Inga-Beth Hinchliffe for proofing the manuscript and checking the authenticity of the examples, exercises and texts in Swedish. Thanks, too, to Per and Dr Thea Döhler for help with some of the exercises. We also wish to thank our many students over the years for teaching us so much.

Last but not least, we thank you for buying this book, which we hope will help you to open the door to the fascinating culture and history of Sweden and to open the hearts of the Swedes that you meet: “If you talk to a man in a language he understands, that goes to his head. If you talk to him in his language, that goes to his heart” (Nelson Mandela).

Taylor & Francis
Taylor & Francis Group
<http://taylorandfrancis.com>

UNIT 1

Intonation, sentence stress, word stress and accent

The music of Swedish (its prosody) is produced by three features:

Sentence stress – which words are stressed in the sentence

Word stress – which syllables in these words are stressed, and

Accent – which tone the word has: a single rising tone \nearrow (Accent 1) or a falling-rising tone $\downarrow \nearrow$ (Accent 2)

Sentence stress

In principle, all words significant for the meaning of the sentence receive stress. For example, the words underlined below have sentence stress:

Åhus och Simrishamn är två vackra städer i Skåne.

Åhus and Simrishamn are two pretty towns in Skåne.

In each of the words underlined at least one syllable is stressed, i.e. there is at least one long syllable. A long syllable contains either a long vowel or a long (double) consonant or consonant group and is marked here with an underline:

åhus simris hamn två vack ra städ er skå ne

The sentence elements (see Diderichsen's sentence model at the end of the book) are now dealt with individually in the examples that follow, and stress is shown below for different situations. Stressed words are italicised below.

Subject

Nouns as subject are stressed:

Eva har köpt biljetter.
Biljetterna var dyra.

Eva has bought tickets.
The tickets were expensive.

Pronouns as subject are unstressed:

De kostade en slant.
Hon hade knappt råd med dem.

They cost a bit.
She could hardly afford them.

Object

Nouns as object are stressed:

Vi dricker te.
Adam älskar Eva.

We're drinking tea.
Adam loves Eva.

Pronouns as object are unstressed, unless they occur at the beginning of the sentence or clause:

Vi gör det.
Han älskar henne.

We're doing it.
He loves her.

BUT:

Henne älskar han.

He loves her.

Verb

If there is no object, the verb is stressed:

Jens talar oavbrutet.

Jens talks incessantly.

If there is an object, the object is stressed, and the verb is unstressed:

Jens talar engelska.

Jens speaks English.

If there is a complement, the complement is stressed (and the verb is unstressed)

Han blev lärare.
Hon är glad.

He became a teacher.
She's happy.

Auxiliary verbs are unstressed:

Hon vill sova.

She wants to go to sleep.

In particle verbs (see Unit 22) the particle is stressed but not the verb:

Vi hälsade på barnen.

We visited the children.

Clausal adverbials

Inte is unstressed:

Han är inte här.

He isn't here.

Hon kommer inte.

She's not coming.

Other adverbials are usually stressed, wherever they come in the sentence:

I dag kommer han inte.

Today he's not coming.

Han kommer inte i dag.

He's not coming today.

Exercise 1.1

Before attempting this exercise, it might be a good idea to revise sentence elements (see *Basic Swedish*, Unit 23 and Diderichsen's sentence model at the end of this book). Indicate the stressed word(s) in the Swedish sentence by underlining the long vowel or long consonant in it/them.

Example: **Anna läser** 'Anna is reading'; **Hon läser en bok** 'She's reading a book'; **De skrattar** 'They laugh'.

- 1 Han äter middag.
- 2 Kalle äter middag.
- 3 Han träffar honom.
- 4 Eva träffar honom.
- 5 Kalle dricker.
- 6 De dricker.
- 7 Olle dricker te.
- 8 De dricker kaffe.
- 9 De är inte hemma nu.
- 10 Vi måste åka i dag.
- 11 Sven kan inte komma.
- 12 Ska vi gå ut i morgon?
- 13 På vintern firar man jul.
- 14 Äter ni middag klockan fem?
- 15 Han kommer inte tillbaka.
- 16 Jag äter frukost i köket.

Two-word stress

When two or more words form a unit of meaning, the final word in the phrase is stressed.

(kaffe) med grädde	coffee with cream	preposition + noun
en bok	a book	article + noun
skriva under	sign	verb + particle
(Jag) ska ringa.	I'll ring.	verb + verb
att sova	to sleep	infinitive marker + verb
(Hon) är student.	She's a student.	verb + complement
(Göran) är gammal.	Göran is old.	verb + complement
klockan åtta	eight o'clock	time + time
Bosse Johansson		first name + surname
Miljöpartiet de Gröna	the Swedish Green Party	

Word stress

In what follows the stressed syllable is marked with '.

Simple words

Most words in Swedish, whether monosyllabic (ö, **bil**, **hus**, **vill**), bisyllabic ('nyckel, 'vinter) or polysyllabic ('lexikon, 'äntligén), have stress on the first syllable.

These include nouns whose plural form ends in **-or**, **-ar**, **-er** ('gator, 'killar, 'färgér) and verbs whose present tense ends in **-er** ('köper, 'skriver).

However, a significant minority of words have non-initial stress. Compare, for example, these pairs with initial and non-initial stress.

'Japan – ja'pan	Japan – Japanese
'kaffe – ka'fé	coffee – café
'ärmen – ar'mén	the arm – the army
'planet – pla'net	the plane – planet

Some of the main groups of words with non-initial stress are:

- those with unstressed prefixes: **an'komma** ‘arrive’; **be'sök** ‘visit’; **för'stå** ‘understand’
- those with stressed suffixes: **håll'bar** ‘sustainable’; **sjuk'dom** ‘illness’; **speci'ell** ‘special’; **li'era** ‘liaise’; **skön'het** ‘beauty’; **institu'tion**; ‘institution’; **regiss'ör** ‘director’; **säll'skap** ‘society’

Compound words

These always have at least one stress on each part of the compound:

'bil|nyckel ‘car key’; **Cen'tral|asien** ‘Central Asia’; '**stor|fa'milj** ‘extended family’

Exercise 1.2

Each of these familiar-looking words has a different stressed syllable from its English cognate. Underline the long vowel or long consonant in the stressed syllable, e.g. **allergi, intressant**

accent, arkeolog, augusti, bandit, bandage, barometer, biologi, choklad, cyklist, cylinder, demokrati, demonstration, detektiv, diagonal, diskussion, element, export, fantasi, februari, fotografi, futurum, generator, helikopter, historia, identitet, injektion, instrument, journalist, kapitalism, katolik, kilometer, kommunal, kultur, litteratur, matematik, material, modern, musik, obligatorisk, omelett, paradis, politik, politiker, pensionär, professionell, pubertet, produktion, pyramid, referens, register, religion, republik, restaurang, schampo, saxofon, sekreterare, signatur, symfoniorkester, teaterprogram, taxichaufför, tobak, vitamin, universitet, äventyr, Egypten, Italien, Latinamerika, Paris, Turkiet

Accent

Swedish has two possible accents or tones in the same word of more than one syllable that has sentence stress and therefore word stress:

Compare:	å-ker travels	mat-ta carpet

There is greater stress on the first syllable in **åker** above, and a more balanced stress on **mat-ta**.

The verb **åker** has Accent 1, with one tone peak (rising), while **matta** has Accent 2 with two tone peaks (falling-rising), sometimes called a ‘sing-song’ accent:

↗
å - ker

↘ ↗
mat - ta

All single syllable words have Accent 1: ↗ ↗
en boll, ett hus

Accent 2, which is only found in words with more than one syllable, has two uses.

- 1 It shows that two syllables belong together:

↗ ↗
fem ton
five tons

↘ ↗
femton
fifteen

- 2 It distinguishes homonyms (words that look alike but have different meanings):

komma
comma

komma
(to) come

The rules for Accent 2 are complicated but, somewhat simplified, Accent 2 is found:

- in most compounds:

skriv | bord lands | väg sten | mur

- in most polysyllabic words that have stress on the first syllable:

pappa kalla^r gammal

These include words that are inflected:

bullar bilarna målat

It is important to note, however, that some bisyllabic words have Accent 1. These include:

Bisyllabic words ending in a vowel + l/n:

Nouns

tvivel, medel

Adjectives

enkel, sluten

Bisyllabic words ending in a vowel + r

ålder, meter

Nouns

syster, sommar

BUT:

fötter, städer

Bisyllabic plurals with vowel mutation:

BUT: Plurals *without* mutation have

Accent 2:

bilar, klockor

Bisyllabic adjectives:

bitter, nykter

Bisyllabic verbs:

röker, dricker

BUT -ar verbs have Accent 2:

bakar, kallar

Bisyllabic adjectives ending in -re/-erst:

större, överst

Bisyllabic adjectives ending in -isk:

cynisk, typisk

Note that some polysyllabic verbs also have Accent 1.

These include verbs:

- with unstressed first syllables:

begripa, förstå

- ending in **-era**:

parkera, redigera

Exercise 1.3

Write the following words in one of the columns below to show whether they have Accent 1 or Accent 2:

polisbil, sitter, äldre, talar, bibel, böcker, tragisk, badar, fotograferar, optiker, länder, sjukhus

ACCENT 1 ↗

ACCENT 2 ↘↗

Sveriges geografi

Till ytan är Sverige ett av de största länderna i Europa. Sverige är en del av Norden och har landsgränser till Norge i väster, och till Finland i norr. Landet har också maritima gränser till Danmark i sydväst, till Finland i öster, till de baltiska staterna i sydost och till Tyskland och Polen i söder. Vattnen omkring landet omfattar (medsols) Bottenviken, Bottnishavet, Östersjön, Öresund, Skagerrak och Kattegatt.

Administrativt består Sverige av 21 län och 290 kommuner. Geografiskt delas landet också i tre landsdelar: Götaland är den södra delen av landet, Svealand är den centrala delen och den norra delen (ungefärligen 60 procent av Sveriges totala yta) är Norrland.

Sverige har över 96 000 ofta ganska små insjöar (de största heter Vänern och Vättern). Mer än hälften av landytan är täckt av skog, medan endast 6 procent är åker. I norr reser sig landet till över 2000 meter i berget Kebnekaise.

Berggrundens består huvudsakligen av graniter och gnejs, medan det i söder finns sand och kalkstensgrund. När den stora inlandsisen smälte för 20 000 år sedan bildades långa rullstenssåsar som sträcker sig över landskapet.

De flesta av de stora floderna rinner från fjällen i nordväst till Bottnishavet och kallas ofta för älvar. Floderna i Götaland är mindre och kallas ibland åar.

Word list

landsgräns 3, land border
omfatta I, include
medsols, clockwise
insjö 2, lake
åker 2, field
berggrund –en, bedrock

huvudsakligen, mainly
gnejs –en, gneiss
kalksten –en, limestone
inlandsis –en, inland ice
smälta IIb, melt
rullstensås 2, boulder-ridge

UNIT 2

Pronunciation, assimilation; ‘French’ **g-** and **j-**; spelling of words in **-m**, **-n**; word division

Assimilation

Assimilation is when one consonant influences another consonant next to it. In other words, the phrase **min bror** ‘my brother’ is pronounced as [mimbrɔ:r]; the [n] sound changes to [m] because the speaker’s lips anticipate the bilabial [b]. This happens in other cases with **n – b**: **han bor** ‘he lives’ [hambo:r]; **en boll** ‘a ball’ [embø:l].

Assimilation also occurs with **r – s** where the two sounds merge together into an [ʂ] or ‘**fors**-sound’ in, for example: **hur sa?** ‘what?’ [hʂsa]; **för stor** ‘too big’ [fɔstɔr].

Assimilation also occurs when a word has an **s** or **t** next to a *voiced* consonant or takes an **-s** or **-t** ending after a voiced consonant which results in unvoicing after a short vowel. The following changes take place:

voiced [g] becomes unvoiced [k]

skogsvandring ‘forest walk’	[skøksvandring]
Hur dags? ‘What time?’	[hœdaks]
lagt ‘laid’	[lakt]
sagt ‘said’	[sakt]
högt ‘high’	[høkt]

voiced [v] becomes unvoiced [f]

Sven	[sfen]
till havs ‘to sea’	[tihafs]
tvål ‘soap’	[tfäl]

voiced [d] becomes unvoiced [t]

tisdag ‘Tuesday’	[ti:sta]

voiced [b] becomes unvoiced [p]

Obs! ‘NB’	[ɔps]
snabbt ‘quickly’	[snapt]

Sometimes **d** or **t** plus **s** assimilates to **s**: **ledsen** [lesən], ‘sad, sorry’; **matsäck**, [masɛk], ‘lunch pack’, **utländsk** [øtlɛnsk] ‘foreign’.

‘French’ **g–** and **j–**

As explained in *Basic Swedish*, Unit 2, the letter **g** in Swedish is generally pronounced as ‘soft’ [j] before the vowels **e**, **i**, **y**, **ä**, **ö**: **genast** ‘immediately’; **gift** ‘married’; **gymnast** ‘gymnast’; **gäst**, ‘guest’; **gök**, ‘cuckoo’, etc. Otherwise **g** is pronounced as ‘hard’ [g]: **gata** ‘street’; **gul** ‘yellow’. The same unit also explained that Swedish **j** is usually pronounced like English ‘y’ [j]: **ja**, ‘yes’.

In some French loanwords, however, **g** and **j** are pronounced [ʃ], as in Swedish **sju** ‘seven’. Examples include:

Some words beginning with **g–, j–**:

geni ‘genius’; **generös** ‘generous’;

journalist ‘journalist’;

jargong ‘jargon’; **justera** ‘adjust’

garage ‘garage’; **bagage** ‘baggage’;

religiös ‘religious’

Some words with medial **–g–**:

Spelling of words in **–m, –n**

The basic rule learned earlier (see *Basic Swedish*, Unit 2) is that a long vowel is followed by a single consonant, and a short vowel is followed by a double consonant or two or more consonants: VC VCC

However, words in **–m, –n** often represent exceptions to this rule. In many cases final **–m** or **–n** is not doubled after a short vowel:

hem, kom, program, rum
han, hon, in, kan, man

However, between two vowels they are doubled **–mm–** and **–nn–**. Typically this occurs when an end article is added or when an adjective is inflected in the plural:

Compare	rum	rummet	room, the room
	vän	vänner	friend, the friend
	dum	dumma	stupid (sing. and pl.)

Conversely, words containing **–mm–** or **–nn–** drop one of these consonants when another consonant is added in an inflected form:

känna	kände	feel, felt
nummer	numret	number, the number

Exercise 2.1

Change the noun into the form with end article and add endings to make the adjectives agree where necessary.

Example: ett rum **Rummet är stort**

1 en kam	_____ är smutsig_____
2 en trädstam	_____ är tjock_____
3 en man	_____ är gammal_____
4 en vän	_____ är ung_____
5 ett hem	_____ är fattig_____
6 ett program	_____ är lång_____
7 (ett) lim	_____ är klibbig_____
8 en mun	_____ är stor_____

Exercise 2.2

Insert **m** or **mm** into the following words:

1 du_____a (stupid)	6 so_____rar (summers)
2 du_____t (stupid)	7 ett nu_____er (a number)
3 glö_____ska (forgetfulness)	8 nu_____rerar (number – verb)
4 glö_____a (forget)	9 ga_____al (old)
5 so_____ar (summer)	10 ga_____la (old)

Exercise 2.3

Insert **n** or **nn** into the following words:

1 mä_____ (men)	6 i_____te (not)
2 mä_____en (the men)	7 kä_____a (feel)
3 vä_____ta (wait)	8 i_____e (inside)
4 vä_____er (friends)	9 kä_____dis (celebrity)
5 en vä_____ (a friend)	10 tu_____t (thin)

Word division

Sometimes it may be necessary to divide a word in printed or handwritten Swedish texts. The rules for dividing Swedish words of more than one syllable are straightforward.

2

Pronunciation,
assimilation;
spelling;
word division

For simple words there is just one basic rule: a hyphen used to divide a word is always followed by a single consonant. For example: **cy - kel**; **cyk - la**; **num - mer**; **num - re - ra**.

The only exception to this rule is that **-ng** and **-x** precede the hyphen, regardless of whether another consonant or vowel follows. For example: **fing - er**; **fing - ret**; **väx - er**; **väx - te**.

Compound words divide in the first instance between their elements. For example: **fågel - ägg**; **national - dag**; **o - lyck - ligt- vis**. If further division is essential, the basic rule applies to each element of the compound. For example: **na - tio - nal - dag**.

Exercise 2.4

How would you divide the following words? Note that some words can be divided in more than one place. Indicate each possible division.

rummet – tisdag – fönster – fönstret – journalist – religiös – trädstam – skogsvandring – genast – männen

Exercise 2.5

In Sweden today, as in much of the rest of the world, more texts are produced for the internet or as text messages rather than for traditional print media. Can you pair the correct Swedish description with the following ubiquitous internet and email symbols?

1	www	a	understrykning
2	/	b	bindestreck
3	@	c	snedstreck
4	.	d	ve ve ve
5	--	e	snabel-a
6	-	f	punkt

Exercise 2.6

Sms-språk - va e d? Millions of text messages are sent every day in Sweden. How good are you at deciphering Swedish text messaging abbreviations? Can you make sense of the following text message and write it out in standard Swedish?

Hej! Hur e d m dig? Ska du till sthlm ida lr imorn? Alice o ja vill fika m dig. Har oxå ngt spännande å berätta. Sku va mkt 3vligt om vi kan es på Björns bar kl 3 ida lr på ons. Pok! Viktor :)

Franskt inflytande på svenska

2

Pronunciation,
assimilation;
spelling;
word division

När kung Gustaf III blev skjuten på maskeradbalen i Stockholm år 1792 ropade han: ”Je suis blessé” (= Jag är sårad). I mer än 200 år talade svenska monarker och aristokrater franska, och år 1818 blev en fransman, Jean Baptiste Bernadotte, kung i Sverige. Han lärde sig aldrig svenska.

Franska länord kom in i svenska redan under reformationen, men det är 1700-talet som är deras gyllene tid. Då dominerade Frankrike hela Europa både politiskt, militärt och speciellt kulturellt, och Sverige hade nära kontakter med sin europeiska granne.

Många franska länord har kommit in i svenska. Man har räknat med att upp till 6 % av det svenska ordförrådet härrör sig från franskan (fast en del franska ord kommer in via tyska). De viktigaste områdena var mode (**frisyrs**, **parfym**), matlagning (**choklad**, **glass**), heminredning (**möbel**, **fätölj**, **garderob**), litteratur och teater (**pjäs**, **scen**, **roman**, **replik**), musik (**klarinetts**, **uvertyr**) och militär (**kasern**, **löjtnant**, **marin**).

De orden handlade främst om finkultur, men så småningom kom de in i vardagsspråket, oftast med en förvrängning av stavning och uttal.

Länorden vållade en sådan förvirring inom ortografin att akademimedlemmen Carl Gustaf af Leopold år 1801 skrev sin banbrytande *Afhandling om svenska stafsättet*. Hans förslag att ersätta *c* med *k* (**kaffe**, **konsert**) vållade mest kontrovers – till och med kungen förfasade sig! Men det och mycket annat som af Leopold föreslog – exempelvis att ersätta franskt *que* med *k* (**kö**, **fabrik**), *n* med *ng* (**salong**, **jargong**) och *ll* med *lj* (**familj**, **biljett**) – har nu levt kvar i mer än 200 år.

Word list

maskeradbal 3, masked ball
gyllene tid, golden age
granne 2, neighbour
ordförråd 6, vocabulary
härröra sig IIa, derive
matlagning –en, cooking

heminredning –en, home decoration
förvrängning 2, corruption
förvirring 2, confusion
banbrytande, ground-breaking
välla I, cause
förfasa sig I, be horrified

UNIT 3

Nouns, article use

Use of articles

In many cases Swedish uses articles in a similar way to English. The general principle is that a new, unfamiliar idea has an indefinite article while a familiar idea (one previously mentioned or understood from the context) has an end article:

De såg en rysk ubåt. Ubåten stod på grund.

They saw a Russian submarine. The submarine had run aground.

There are, however, some cases where usage differs. As explained in *Basic Swedish*, Unit 16, adjectives in the definite form Type 1 also take an end article: **det gamla huset**, ‘the old house’. See also *Basic Swedish*, Unit 14 for a number of cases of article use that are summarised briefly here:

Swedish has an end article, English has no article

In an abstract or general sense:

Historien upprepar sig. History repeats itself.

With some institutions:

Hon är på arbetet. She is at work.

Vi träffades på sjukhuset. We met in hospital.

Swedish has no article, English has an indefinite article

With nouns for nationality, profession, religion or politics:

Hans-Olav är norrman.
Han är professor.
Fatima är muslim.
Lars var socialist.

Hans-Olav is a Norwegian.
He's a professor.
Fatima is a Muslim.
Lars was a socialist.

In a general sense:

Har du körkort?
De väntar barn.

Do you have a driving licence?
They are expecting a child.

However, Swedish does use an article in combination with an attributive adjective:

Har du ett giltigt körkort?
De har ett litet barn.

Do you have a valid driving licence?
They have a small child.

Swedish has no article, English has a definite article

With instruments and pastimes after verbs such as **spela**, **dansa**, **titta på**, **lyssna på**:

Eva spelar piano.
Kan du dansa tango?

Eva plays the piano.
Can you dance the tango?

With proper names:

Vi ska till Nilssons ikväll.
Jag läste detta i Guardian.

We're going to the Nilssons tonight.
I read this in The Guardian.

With the words **nästa** 'the next'; **samma** 'the same'; **fel** 'the wrong'; **följande** 'the following'; **föregående** 'the previous':

Nästa fråga är svår.
Vi har samma efternamn.
De hade fel adress.
Se föregående kapitel.
Vi gjorde det på följande sätt.

The next question is difficult.
We have the same surname.
They had the wrong address.
See the previous chapter.
We did it in the following way.

Swedish has an end article, English has a possessive pronoun

When referring to parts of the body and clothes where the possessor is obvious:

Jag måste tvätta håret.
Han föll och bröt armen.
Ska han putsa skorna?

I have to wash my hair.
 He fell and broke his arm.
 Is he going to polish his shoes?

With aches and pains:

Jag har ont i ryggen/nacken/benet. I've a pain in my back/neck/leg.

Exercise 3.1

Add the correct article. Some nouns need no article.

- 1 Jag ska tvätta (ansikte).
- 2 Han stoppade (hand) i (ficka) och drog fram (nycklar).
- 3 Barnet hade ont i (huvud).
- 4 Hon satte på sig (hatt).
- 5 Jag har ju inte brutit (finger), eller hur?
- 6 Jag ska tvätta barnets (hår).
- 7 Sätt på dig (stövlar)!
- 8 Hon har förlorat (minne).

Exercise 3.2

Add the correct article. Some nouns need no article.

- 1 Fick du svar (följande dag)? _____
- 2 Hon har just köpt (dyrt hus). _____
- 3 (Samma år) som vi gifte oss fick vi en dotter. _____
- 4 Han kom dit (fel dag). _____
- 5 De åkte (tåg) till Malmö. _____
- 6 Olle är gift med (ung lärare) från Kiruna. _____
- 7 Hon satt och såg på (teve). _____
- 8 Vi åker dit (nästa gång) det är fint väder. _____
- 9 Ulrika är (pilot) med ett utländskt flygbolag. _____
- 10 Vi är bjudna till (Janssons) i kväll. _____
- 11 (Kärlek) örvinner allt. _____
- 12 (Erfarenhet) visar att det är möjligt. _____

Exercise 3.3

This exercise includes topics covered earlier.

Insert an indefinite article, front article or end article where appropriate.

- 1 Polisen ställde _____ samma dumma fråga _____ varje gång.
- 2 Hon lyssnar ofta på _____ radio _____.
- 3 I år har _____ priser _____ redan stiger med 2%.
- 4 När du går in i _____ svensk lägenhet ska du ta av dig skor _____.
- 5 Kaptenen kom hem _____ samma dag _____.
- 6 De har köpt _____ begagnad bil.
- 7 Lotta tankar åka till _____ stad _____ i dag.
- 8 Jag går av vid _____ nästa station _____.
- 9 Nils är _____ direktör _____ för ett nationellt företag.
- 10 Den nya film _____ vann _____ Oscar.
- 11 _____ Johanssons kommer till oss i kväll.
- 12 Kör han inte _____ bil _____ ?
- 13 Efter att ha druckit för mycket vin hade båda flickor _____ ont i huvud _____.
- 14 Vi kan åka med _____ nästa tåg _____.
- 15 Fotbollsspelare _____ bröt ben _____.
- 16 _____ följande år _____ vann Karl XII _____ stor seger vid Narva.
- 17 De måste skaffa _____ ny bostad snart.
- 18 Tage Erlander var _____ socialdemokrat _____.
- 19 Hon var _____ premiärminister _____ i 12 år.
- 20 Hon var _____ första kvinnliga premiärminister _____ i landets historia.

Gustaf III

Gustaf III (1746–1792) var kung i Sverige från 1771 fram till sin död. Han hade stort kulturintresse, särskilt för teatern. Han grundade också Svenska Akademien.

Som nybliven kung genomförde han en statskupp 1772 och avsatte riksdagen för att sedan regera som enväldig monark. Kung Gustaf skärpte censuren, men förbjöd samtidigt tortyr och tillät ett visst mått av religionsfrihet då judar och katoliker kunde bosätta sig i riket.

Under franska revolutionen motsatte kungen sig den nya franska staten och slog ner på den inhemska oppositionen i Sverige. Han blev impopulär bland delar av adeln, och en mindre grupp förberedde en statskupp.

Den 16 mars 1792 var kungen närvarande vid en maskeradbal på Operahuset i Stockholm. Vid bordet fick han ett varningsbrev som han genast nonchalerade: ”Skall de få tro att jag är rädd?”. Senare samma kväll sköt Johan Jacob Anckarström kungen i ryggen. Kungen dog av sina skador ett par veckor senare.

Word list

nybliven, newly installed
genomföra IIa, carry out
avsätt/a –er avsatte, abolish
skärpa IIb, tighten
censur –en, censorship

mått 6, measure
motsätt/a sig –er motsatte, oppose
inhemsk, domestic
skada 1, injury

UNIT 4

Nouns, irregular plurals; plurals in **-er** or **-ar**; count and non-count, collective

Regular plural forms are discussed in *Basic Swedish*, Unit 6, but see also the reminders in brackets below.

Irregular plural forms

Irregular plurals of the second declension

(Compare regular **en arm – två armar**)

Two nouns modify the root vowel and take **-ar**:

en mo(de)r a mother	två mödrar two mothers	en dotter a daughter	två döttrar two daughters

Irregular plurals of the third declension

(Compare regular: **en station – två stationer**)

A number of very common nouns modify their root vowel as well as taking an ending in **-er**:

Vowel change A → 192 Ä

en hand a hand	två händer two hands	en natt a night	två nättar two nights
en stad a town	två städer two towns	ett land a country	två länder two countries

Vowel change O → Ö

en son a son	två söner two sons		
en bok a book	två böcker two books	en fot a foot	två fötter two feet

NB spelling!

NB spelling!

Irregular plurals of the fourth declension

(Compare regular: **en linje – två linjer**)

Two nouns are worthy of attention:

en bonde	två bönder	(modifies root vowel)
a farmer	two farmers	

ett fängelse	två fängelser	(neuter gender)
a prison	two prisons	

Irregular plurals of the fifth declension

(Compare regular **ett äpple – två äpplen**)

Three nouns stand out as different:

ett öra	två öron	ett öga	två ögon
an ear	two ears	an eye	two eyes

ett huvud	två huvuden
a head	two heads

Plurals in -ar or -er?

These are the most difficult plurals to try to predict, especially for monosyllabic nouns ending in a consonant. But there are some clues.

+AR

Only **en** words

Many monosyllabic nouns ending in a consonant: **en vägg**

Mainly Swedish/Germanic in origin: **en vinter, en ryggsäck**

Some monosyllabic nouns ending in a vowel: **en ö**

Nouns ending in unstressed -e, -er, -dom, -(n)ing, -lek, -is: **en tidning, en potatis**

+ER

Both **en** and **ett** words

This is the most frequent plural ending in Swedish.

Many loan words, especially from the Romance languages: **en restaurang**

Most polysyllabic loans with a stressed ending: **en trott'or, ett para'ply**

Nouns ending in -het, -nad: **en dumhet, en byggnad**

Exercise 4.1

Use the clues above to deduce the plural form of the following nouns. Choose between **-ar** and **-er**:

4

Plurals;
count and
non-count,
collective

1 en å	_____	17 en löjtnant	_____
2 en armé	_____	18 en teckning	_____
3 en frisör	_____	19 en sjö	_____
4 en miljö	_____	20 en enhet	_____
5 en stol	_____	21 en grammofon	_____
6 en halvlek	_____	22 en amerikan	_____
7 en ungdom	_____	23 en kvantitet	_____
8 ett konditori	_____	24 en båt	_____
9 en kändis	_____	25 en sjukdom	_____
10 en våning	_____	26 en höst	_____
11 en storlek	_____	27 en marknad	_____
12 en konstnär	_____	28 en kompis	_____
13 en skog	_____	29 en emigrant	_____
14 en vän	_____	30 en intervju	_____
15 en granne	_____	31 en äng	_____
16 en tidning	_____	32 ett kafé	_____

Count and non-count nouns

A count noun denotes an individual countable entity and usually has a plural form: **en kille, två killar** ‘a boy, two boys’; **ett äpple, två äpplen** ‘an apple, two apples’.

A non-count noun usually denotes an abstract or substance and does not usually take a plural: **mjöl** ‘flour’; **luft** ‘air’; **glädje** ‘joy’.

A proper noun denotes a person or place and does not usually take either an article or plural ending: **Agneta**; **Jonsson**; **Göteborg**.

Count nouns are used with **många**, **fler** while non-count nouns are used with **mycket**, **mer**:

många studenter
many students

fler kvinnor
more women

mycket socker
a lot of sugar

mer vatten
more water

Note, however: **mycket pengar** ‘much money’, **mer pengar** ‘more money’.

Exercise 4.2

Make two columns, one for count nouns and one for non-count nouns, and place each of the words underlined in the recipe below in the correct column:

Så här gör du en god sockerkaka:

Vispa 2 ägg och 2 dl socker i en skål.

Tillsätt en blandning av 3 dl mjöl och 2 tsk bakpulver samt 1½ dl mjölk växelvis.

Blanda till sist i 75g smält smör.

Häll det hela i en väl smord och bröad form, grädda i medelstark värme i cirka 30 minuter.

Öppna ugnen, njut av dofthen, stjälp upp kakan och låt den svalna.

Exercise 4.3

Insert either **mycket** or **många**.

- 1 Min fru köpte _____ mat.
- 2 Hon köpte också _____ flaskor öl.
- 3 Professorn har _____ böcker.
- 4 Vi fick _____ regn i går.
- 5 Talar han _____ språk?
- 6 Jag har _____ barnbarn.
- 7 Vi hittade _____ fel i brevet.
- 8 Hon skickar enormt _____ e-brev.
- 9 Dricker han _____ kaffe sent på kvällen?
- 10 Han har _____ kunder och tjänar _____ pengar.

Exercise 4.4

Insert either **mer** or **fler**.

- 1 Är du hungrig? Det finns _____ mat i kylskåpet.
- 2 Polen har _____ invånare än Sverige.
- 3 Vill du ha _____ kaffe?
- 4 _____ svenska turister reser till Grekland.
- 5 Boken innehåller _____ lögner än sanningar.
- 6 Vi behöver _____ tid.
- 7 Vi måste anställa _____ personal när _____ barn behöver dagvård.
- 8 Det finns _____ arbetslösa ungdomar i staden än för fem år sedan.
- 9 Det krävs _____ frihet i landet.
- 10 Allt _____ barn får diabetes.

Ärter är gott

When a ‘naked’ noun has a general, abstract or collective sense and is not qualified in any way, the adjective is often found in the neuter singular form, i.e. there is a lack of grammatical agreement:

4

Plurals;
count and
non-count,
collective

Ärter är gott	Peas are good. i.e. The idea of eating peas
Sill är läckert.	Herring is delicious. i.e. Eating herring
Tyska är tråkigt.	German is boring. i.e. German lessons

However, if the noun is qualified (i.e. made more specific), the adjective usually agrees in number and gender:

Den billigaste sillen var läcker. The cheapest herring was delicious.

Exercise 4.5

Insert the correct form of the adjective in the following sentences.

- 1 Ishockey är mycket (populär) i Sverige.
- 2 Många tycker att politik är (tråkig).
- 3 Hans engelska är (dålig).
- 4 Influensa är (smittsam).
- 5 Maratonlöpning har blivit (trendig).

Smörgåsbord

På 1800-talet var smörgåsbordet en förrätt som bestod av ett antal smårätter. Det fanns ofta att tillgå som buffé på järnvägsrestauranger innan man införde restaurangvagnar på tåg.

Sedan mitten av 1900-talet är smörgåsbordet en hel måltid som omfattar både kalla och varma rätter och finns inte enbart på restaurang utan också hemma som festmåltid. Det var under ledning av kocken Tore Wretman på Operakällaren i Stockholm som detta introducerades så sent som 1961. Wretman införde också sedan att man tar fem olika turer till bordet. Man börjar alltid med sill och slutar med dessert.

Bröd, smör, ost och snaps skulle ingå samt sillinläggningar. Numera finns också omeletter, sallader, aladåber, gratänger och desserter med på bordet. Varmrätterna omfattar ofta Janssons frestelse.

Julbordet med julskinka och numera köttbullar är en speciell sorts smörgåsbord.

Ordet smörgås syftar på kärning av smöret då de små klipparna som bildas liknar gäss. Smörgåsbord är ett av ett fåtal svenska ord (tillsammans med moped, ombudsman och tungsten) som lånats in i engelskan.

Word list

förrätt 3, first course
smårätt 3, hors d'oeuvre
tillgå/ -r, tillgick, be available
införa IIa, introduce
restaurangvagn 2, restaurant car
enbart, solely
festmåltid 3, feast
kock 2, chef, cook

ingå/ -r ingick, be part of something
aladåb 3, dish in aspic
frestelse 4, temptation
syfta på I, allude to
kärning –en, churning
klimp 2, clump
gås –en gäss, goose
fatal –et, small number

Exercise 4.6

Explain the choice of plural ending in either –ar or –er in the following nouns:

aladåber, desserter, gratänger, inläggningar, klimpar, köttbullar, ledningar,
snapsar, omeletter, restauranger, vagnar

UNIT 5

Adjectives, definite declension TYPES 3 and 4

Basic Swedish, Unit 16 examined and explained the definite declension of the adjective Type 1 with both a front and end article (**den nya chefen** ‘the new boss’) and Type 2, which is introduced by a genitive or possessive and lacks an end article (**firms nya chef** ‘the firm’s new boss’). There are, however, two additional definite constructions, as shown below.

Type 3 (**Vita huset** ‘the White House’) has an end article but no front article.

Type 4 (**Kära mamma!** ‘Dear Mum’) is less frequent and has neither a front nor an end article.

In all of the above examples, the adjective ends in **-a**. There are, however, three instances when the adjective ending is **-e**. This occurs when a past participle ending in **-ad** is used adjectively, after a superlative ending in **-ast**, and occasionally to denote a singular male person. (See *Basic Swedish*, Unit 16.)

TYPE 3 **Vita huset** ‘the White House’

This construction is common in fixed expressions that form proper nouns.

Compare Type 1 **det vita huset** ‘the white house’ and Type 3 **Vita Huset**, ‘the White House’ (where the President of the USA lives). Notice also that the fact that this has become a familiar phrase is indicated by a shift in the stress.

Compare also:

den 'gamla staden	the old town
Gamla 'stan	the Old Town (in Stockholm)

Other examples of this kind are: **Svenska 'Akademien** ‘the Swedish Academy’; **yngre 'stenåldern** ‘the late Stone Age’; **kalla 'kriget** ‘the Cold War’; **Nya 'testamentet** ‘the New Testament’.

Type 3 expressions include several frequent categories:

Words for location	övre halvan ‘the top (<i>lit. upper</i>) half’
Nationality words	ryska flottan ‘the Russian fleet’
Compass points	norra halvklotet ‘the northern hemisphere’
Ordinal numbers	första dörren till vänster på tredje våningen ‘the first door on the left on the third floor’
Some superlatives	högsta priset , ‘the highest price’
Phrases with colours	Röda korset ‘the Red Cross (organisation)’
Phrases with hela	hela familjen ‘the entire family’
Phrases with halva	halva kungariket ‘half the kingdom’
Phrases with själva	själva kungen kom ‘the King himself came’
Time phrases with förrra	förrra veckan ‘last week’

Note – Type 3 constructions preceded by **en/ett**, a possessive adjective or **var/vart** take no end article. This is most common with ordinal numbers:

Jag fick en andra chans.	I got a second chance.
Hans tredje barn heter Ulf.	His third child is called Ulf.
Hon ringer var fjärde dag.	She phones every four days.

TYPE 4 Kära mamma! ‘Dear Mum’

Type 4 constructions are relatively rare and are generally reserved for forms of address involving proper nouns or relationships:

Gamle herr Stigsson	Old Mr Stigsson
Snälla pappa	Dear Dad
Lilla vän!	My dear!

Exercise 5.1

Fill in the definite form of the adjective and also the definite form of the noun where appropriate in the following sentences.

Example: (Hel, kväll) satt han tyst. **Hela kvällen**

- 1 (Kär, Anna)! Hur är det med dig? _____
- 2 Det står i (gammal, testamente). _____
- 3 (Första, gång) sa de ingenting. _____
- 4 Jag har inte sett Jan på (hel, vecka). _____
- 5 Grönland ligger i (Norr, ishav). _____
- 6 Bussen kom in på (Norr, Bantorg). _____
- 7 (Fransk, revolution) utbröt 1789. _____

- 8 (Snäll, rektor), jag får väl godkänt? _____
- 9 Strindbergs drama heter (Stor, landsväg). _____
- 10 Men du är ju (stor, pojke), Kalle! _____
- 11 (Glad, änka) är en operett. _____
- 12 Kalix ligger i (norr, del) av Sverige. _____
- 13 Vi satt uppe (halv, natt) och väntade. _____
- 14 De kom i (sist, minut). _____
- 15 Tänk att ligga ute i (frisk, luft). _____
- 16 (Gammal, herr Lindberg) blev 100 år. _____
- 17 Man kan få dem till (halv, pris) i stan. _____
- 18 Fågeln finns bara i (söder, Östersjö). _____
- 19 Sankt Petersburg ligger vid (Finsk, vik). _____
- 20 Jag tror den står på (överst, hylla). _____
- 21 Vasilijkatedralen ligger på (Röd, torg) i Moskva. _____
- 22 (Svensk, flagga) daterar sig från 1500-talet. _____
- 23 (Sist, film) i trilogin kommer först (näst, år). _____
- 24 De bjuder på ett trivsamt program för (hel, familj). _____
- 25 (Störst, del) av Holland är lågland. _____

Exercise 5.2

Complete the sentences below by writing out the ordinal number or words given in brackets and, where necessary, adding the end article to the following noun.

Min (1) _____ flygresa _____ till Stockholm var intressant. Jag fick en fönsterplats på (7) _____ rad ___. Bredvid mig satt en kille som skulle vara med på Melodifestivalen. Han gjorde sin (3) _____ resa _____ till Sverige. Han hade redan besökt landet år 2000 och igen år 2013 när Sverige hade vunnit tävlingen för (5) _____ gång ___. Han var säker på att hans favoritlåt skulle vinna kvällens tävling.

När planet hade landat köpte jag en (2) _____-klassbiljett på tåget in till staden. Jag gick in på (1) _____ bästa hotell och fick ett rum på (6) _____ våning ___. Jag hade tur. De hade bara ett ledigt rum mellan den (13) _____ och den (16) _____ mars och jag skulle vara där endast två näätter till och med den (15) _____.

(The next) _____ morgon _____ var jag trött efter resan men efter min (4) _____ kopp _____ kaffe var jag vaken nog att ta en titt på staden. Utanför hotellet träffade jag den man som jag hade pratat med på planet. Min (1) _____ fråga _____ var förstås hur det hade gått kvällen innan.

– Inte bra, sa han. Vi kom näst sist i tävlingen. Det är nog (the last) _____ gång _____ jag reser till Melodifestivalen.

Svenska Akademien

Kung Gustaf III grundade Svenska Akademien år 1786. Den består av arton ledamöter (de kallas även ”De aderton”) som ska arbeta för ”språkets renhet, styrka och höghet”. Därför började man ge ut Svenska Akademiens ordbok, men arbetet har tagit lång tid. Sista delen kommer inte att vara klar förrän första halvan av 2020-talet. Däremot har Svenska Akademiens ordlista, en kortfattad ordbok, kommit ut i åtskilliga upplagor.

Tack vare en generös donation har Akademien sedan 1914 fått disponera lokaler i halva Börshuset i Gamla stan i Stockholm ”för all framtid”.

Från början var de flesta av ledamöterna höga ämbetsmän men vid förra seklets slut var flertalet författare och historiker. När man blir medlem får man en numrerad stol för resten av sitt liv.

Själva arbetet som akademiledamot är oavlönat men värdet av att vara med i en av norra Europas mest prestigefyllda organisationer kan inte mätas i pengar.

Varje år utser Akademien mottagare av över 50 priser och stipendier, där det mest kända är Nobelpriset i litteratur. Att välja nobelpristagare är inte lätt. För bara 50 år sedan valde man mellan cirka 50 kandidater. I dag är motsvarande siffra ungefär 200.

Word list

renhet –en, purity

höghet –en, majesty

åtskilliga, various

ämbetsman –mannen –män, official

oavlönad, unpaid

mäta IIb, measure

mottagare 6, recipient

motsvarande, corresponding

UNIT 6

Adjectival nouns; nationality words

Adjectival nouns

In four main cases an adjective is used alone in the noun phrase.

- 1 In the plural, the use is much as in English, with the word **människor** ‘people’ being assumed:

Robin Hood stal från de rika och gav till de fattiga.
Robin Hood stole from the rich and gave to the poor.

Det är de sjuka som behöver läkare, inte de friska. [Lukas 5:31]
It is the sick who need a doctor, not the healthy. [Luke 5:31]

Other frequent examples include: **de unga** ‘the young’; **de gamla** ‘the old’; **de döda** ‘the dead’; **de arbetslösa** ‘the unemployed’; **de konservativa** ‘the conservatives’.

Some Swedish present and past participles also function as adjectival nouns: **de röstande** ‘the voters’; **de nygifta** ‘the newly-weds’.

- 2 Unlike English, however, Swedish also uses the adjectival noun in the singular definite. Here its gender and ending prove significant.

The non-neuter adjectival noun denotes a person, and the ending (**-e** or **-a**) denotes male or female respectively:

-e form is masculine:	den sjuke (killen)	the sick boy
-a form is feminine:	den sjuka (tjejer)	the sick girl

The neuter form refers to an unspecified amount or quantity of a property or a characteristic, or to a neuter noun that is omitted but understood:

Det bästa med Sverige är landsbygden.
The best thing about Sweden is the countryside.

Det enda vi kan göra är att be.

The only thing we can do is to pray.

- 3 Swedish also has indefinite adjectival nouns, some of which are derived from present and past participles. Note that present participles are indeclinable:

en anhörig ‘a relative’; **en blind** ‘a blind person’; **en död** ‘a dead person’; **en kristen** ‘a Christian’; **en okänd** ‘an unknown person, a stranger’; **de närvarande** ‘those present’.

- 4 If the noun is obvious from the context, it need not be repeated:

Vill du köpa det stora skåpet eller det lilla (skåpet)?

Do you want to buy the big cupboard or the small one?

Begagnade bilar är billigare än nya (bilar).

Used cars are cheaper than new ones.

Note that in this context the word ‘one’ has no equivalent in Swedish.

Exercise 6.1

Translate only the English words in italics using the word(s) provided on the right to form an appropriate adjectival noun.

- 1 *The first* thing we do in the mornings is shower. först
-

- 2 She is *the only* one I love. enda
-

- 3 *The deaf* man said nothing. döv
-

- 4 There were two girls. I danced with *the tall* one, and Peter danced with *the short* one. lång,
kort
-

- 5 All *the young* ones enjoyed the party, ung,
while *the old* ones hated the loud music. gammal
-

Exercise 6.2

Change the singular form of the adjectival noun into the plural.

Example: Den store var arton år.

- 1 Den sjuke ligger på Sankt Görans sjukhus.
- 2 Det är bara den sämsta som får underkänt.
- 3 Den rike blir bara rikare.
- 4 Den blinde kan givetvis leva ett normalt liv.
- 5 Den döende lämnades kvar på slagfältet.
- 6 Den bäste kommer med i semifinalen.
- 7 Man måste tänka på den överlevande.
- 8 Den gamle förstod inte vad jag sa.
- 9 Den lille satt i moderns knä.
- 10 Den okände möttes med misstänksamhet.

De stora

Nationality words

Unlike English expressions such as ‘the Welsh, the Irish, the French’, an adjectival noun in Swedish is *never* used to describe the inhabitants of a country. Nouns are used to describe a nation’s inhabitants, but the nouns themselves vary in the way in which they are inflected:

Country	Male inhabitant	Female inhabitant	Language	Adjective
Sverige	Plurals in -ar:	Plurals in -or:		
Tyskland	svensk -ar tysk -ar	svenska, svenskor tyska, tyskor	svenska tyska	svensk tysk
Kina	Plurals in -er:	Plurals in -or:		
Grekland	kines -er grek -er	kinesiska -or grekiska -or	kinesiska grekiska	kinesisk grekisk
USA	amerikan -er	amerikanska -or	engelska	amerikansk
Holland	No pl. ending:	Plurals in -or:		
England	holländare	holländska -or	holländska	holländsk
Frankrike	engelsman -män fransman -män	engelska-or franska-or	engelska franska	engelsk fransk

Exercise 6.3

Complete the following sentences as in the example.

Example: Shakespeare var en engelsk dramatiker.
Han kom från England.

- 1 Abraham Lincoln var en berömd amerikansk president.
Han kom från _____.

- 2 Carl von Linné var en svensk botanist.
Han kom från _____.
- 3 General de Gaulle var en stor fransk president.
Han kom från _____.
- 4 Goethe var en tysk författare.
Han kom från _____.
- 5 Rembrandt var en holländsk målare.
Han kom från _____.

Exercise 6.4

Complete the following sentences as in the example. Remember that Swedish uses different noun forms for the male and female inhabitants of a country.

Example: Mark Twain var författare i Amerika.
Han var amerikan.

- 1 Emily Brontë skrev romaner i England.
Hon var _____.
- 2 Jeanne d'Arc är helgon i Frankrike.
Hon var _____.
- 3 Konfucius var filosof i Kina.
Han var _____.
- 4 Böll och Mann var författare i Tyskland.
De var _____.
- 5 Dag Hammarskjöld var politiker i Sverige.
Han var _____.
- 6 Molière skrev dramer i Frankrike.
Han var _____.
- 7 Aristoteles var filosof i Grekland.
Han var _____.
- 8 Lincoln var president i Amerika.
Han var _____.

Exercise 6.5

Which mother tongue did the people in Exercises 6.3 and 6.4 above speak?

- 1 Lincoln talade _____
- 2 Linné talade _____
- 3 De Gaulle talade _____
- 4 Goethe talade _____
- 5 Rembrandt talade _____
- 6 Emily Brontë talade _____

- 7 Jeanne d'Arc talade _____
- 8 Konfucius talade _____
- 9 Mann och Böll talade _____
- 10 Hammarskjöld talade _____
- 11 Molière talade _____
- 12 Aristoteles talade _____

Utvandring – invandring

Under åren från 1850 fram till andra världskriget var Sverige ett utvandringsland. Över 1 miljon svenskar emigrerade, de flesta till USA. Många fattiga reste för att söka arbete och ett bättre liv, huvudsakligen i mellanvästern.

Nuförtiden flyttar många till Sverige i hopp om att livet i deras nya hemland ska bli bättre än i det gamla.

År 2017 var 1,7 miljoner invånare i Sverige födda utomlands. Det betyder att var sjätte invånare i landet (18,5% av befolkningen) har ett annat modersmål än svenska. År 1960 var motsvarande siffra bara 4 %. År 2015 var historiskt sett det högsta invandringsåret nära många syrier, somalier, eritreaner och afghaner flydde till Sverige från sina krigshärjade länder. Ändå var 50 % av invandrarna samma år européer. Bland dem fanns många från Sveriges grannländer – finländare, danskar, norrmän, polacker och tyskar.

Cirka 8 % av ledamöterna i Riksdagen är av utländsk bakgrund, vilket är ett bevis på den framgångsrika integrationen av invandrarna i det svenska samhället.

Varför kommer så många till Sverige? Svenskarna har rykte om sig att vara positiva till immigranter och asylsökande.

Word list

världskrig 6, world war
utvandringsland –**landet** –**länder**,
 country of emigration
mellanvästern, the Midwest
nuförtiden, nowadays
modersmål 6, mother tongue
krigshärjad, war-torn

grannland –**landet** –**länder**, neighbouring country
riksdagsledamot –**en** –**ledamöter**,
 member of the Swedish parliament
utomlands, abroad
samhälle 5, society
asylsökande 5, asylum-seeker

UNIT 7

Pronouns, reflexive possessives **hans/sin**

The use and form of Swedish personal and possessive pronouns has been discussed in some detail in *Basic Swedish*, Unit 9. It is important to note, however, that, in contrast to English, Swedish has two distinct ways of rendering the third person possessive pronouns, ‘his’, ‘her’, ‘its’, ‘their’: a non-reflexive form and a reflexive form.

	Non-reflexive	Reflexive		
		+ singular <i>non-neuter</i>	+ singular <i>neuter noun</i>	+ plural <i>noun</i>
his	hans	sin	sitt	sina
her(s)	hennes	sin	sitt	sina
his/her(s)	hens	sin	sitt	sina
one’s	ens	sin	sitt	sina
its	dess	sin	sitt	sina
their(s)	deras	sin	sitt	sina

Hans, hennes, hens, ens, dess and deras

Hans, hennes, hens, ens, dess and deras are indeclinable forms, remaining unchanged regardless of the gender/number of the noun they qualify or refer to. They are used when *either* of the following conditions is met:

- 1 **Hans, hennes, hens, ens, dess or deras** modifies (and forms part of) the subject of the clause.

Hans fru heter Eva.

subject

His wife is called Eva.

Deras söner heter Micke och Max.

subject

Their sons are called Micke and Max.

OR

- 2 **Hans, hennes, hens, ens, dess or deras** does *not* refer to the subject of the clause.

Sven är sur därfor att Åke kysste *hans fru*.

subject

subject

Sven is angry because Åke kissed his (i.e. Sven’s) wife.

The use of **hans** here makes clear that Åke kissed Sven's wife. If Åke had kissed his own wife the Swedish would have read: ... **därför att Åke kysste sin fru.** (See **sin, sitt, sina** below.)

The possessive form of **den/det** is **dess** ('its') but this form is usually reserved for formal written Swedish.

Tar vi energianvändning och dess inverkan på klimatet på allvar?
Are we taking energy use and its effect on the climate seriously?

In other contexts, a different construction is generally used. In many instances a genitive form of the noun is often preferred to **dess**.

Vi har en hund. Den har brun päls.

We have a dog. Its coat is brown. (*Literally:* It has a brown coat.)

Jag läser en bok om mat och matens betydelse för hälsan.

I'm reading a book on food and its importance for health.

Sin, sitt, sina

Sin, sitt and **sina** are reflexive forms. They inflect according to the gender/number of the noun they qualify. Although there are some idiomatic uses, the basic rule is that **sin (sitt, sina)** is used only when *both* of the following conditions are fulfilled:

- 1 **Sin (sitt, sina)** refers to the third person subject of the clause (i.e. to the 'possessor')

Hon älskar sin man, sitt barn och sina föräldrar.

subject

(possessor)

She loves her husband, her child and her parents.

AND

- 2 **Sin (sitt, sina)** qualifies the direct or indirect object of the clause, the subject complement of the clause or the prepositional complement of the clause.

Hon älskar sin hund.

direct object

She loves her dog.

De gav sin son ett ovanligt namn.

indirect object

They gave their son an unusual name.

Han är sin egen värsta fiende.

subject complement

He is his own worst enemy.

Hon är inte nöjd med *sina* betyg.

prepositional complement

She's not satisfied with her grades.

As a rule of thumb, **sin** (**sitt**, **sina**) is used in instances where it is possible to insert the word ‘own’ in English.

Hans or sin?

Note how **hans**, etc. and **sin (sitt, sina)** are used in the following sentences:

Per målar sin båt.

subject object (boat owned by subject of clause)

Martin tycker om hans båt.

Per och hans vän Martin målar båten.

*subject (**hans** *vän* **Martin** forms part of the subject of the clause)*

Martin hjälper sin vän att måla båten.

subject (*object refers back to subject of clause*)

Per målar båten tillsammans med sin vän.

subject *prepositional complement*

Exercise 7.1

Fill the gaps below with the appropriate possessive pronoun – **hans**, **hennes**, **dess** or **deras** – as shown in the example.

Example: Peter Var bor **hans** föräldrar?

1	Alice	Var är _____ skor?
2	Adam	_____ bil är gammal.
3	Sara	När går _____ tåg?
4	Eva	Eva och _____ man har semester.
5	Eva och Max	_____ barn är ofta borta från skolan.
6	Adam	Ge mig _____ adress, är du snäll.
7	Barnen	Tjuven stal _____ julklappar.
8	Sverige	En bok om det moderna Sverige och _____ ursprung.
9	Elsa	Elsa och _____ hund går ut varje kväll.

Exercise 7.2

Form 10 sentences using the nouns that follow to list what Tina likes, as shown in the example: **chef – arbete – vänner – två barn – hund – hus – man – föräldrar – trädgård – tavlor hemma – gamla bil**

Example: Vad tycker Tina om? **Tina tycker om sin chef.**

Exercise 7.3

Fill the gaps below with the appropriate possessive pronoun: **hans, hennes, dess, deras or sin, sitt, sina**.

Fredrik kör till jobbet på _____ moped. _____ moped är gammal men mycket fin att titta på. Fredrik arbetar i _____ fars bilverkstad. Många kunder kommer med _____ bilar och det är _____ jobb att reparera dem. Fredrik tycker att _____ arbete är intressant. Han gillar _____ jobb. Varje söndag träffar Fredrik _____ vänner. Var och en av _____ kompisar har _____ egen moped. _____ mopeder är nyare än Frederiks men alla tycker att _____ är den finaste.

Exercise 7.4

Fill the gaps below with the appropriate possessive pronoun: **hans, hennes, dess, deras or sin, sitt, sina**.

- 1 Erik XIV var kung i Sverige 1560–68. En av _____ bröder hette Johan. _____ far hette Gustav Vasa. Erik efterträdde _____ far på Sveriges tron. _____ bror, Johan, blev svensk kung år 1568.
- 2 Alex har inga barn men _____ syster Eva har tre söner. Alex tycker mycket om _____ sisters barn. När Eva måste jobba sent och _____ man är på affärsresa tar Alex gärna hand om _____ yngste son.
- 3 Ibland tar Alex _____ tre syskonbarn till fjället. Alla bär _____ egen ryggsäck. Killarna tar var _____ sovsäck samt varma kläder. _____ kängor är tunga så Alex tar hand om dem. Killarna har inget eget tält, så Alex packar också ner _____ tält och allt annat som behövs i _____ ryggsäck. _____ ryggsäck blir förstås tyngst av alla.
- 4 Maja vill visa oss _____ nya dator och _____ många funktioner. Hon är mycket glad därfor att _____ chef har sagt att hon kan ta hem _____ gamla dator ifall _____ barn vill använda den.
- 5 Åsa och _____ man Ulf är på lägenhetsvisning. De har _____ fem barn med sig.. Åsa och Ulf trivs bra i _____ hus men _____ barn har långt till skolan och de vill bo närmare _____ kompisar. Därför vill Åsa och Ulf vill sälja _____ hus. _____ hus är till salu på nätet.
- 6 Erik Olsson och _____ fru Elsa åker utomlands med _____ mor varje sommar. _____ svärmor har pratat mycket med _____ dotter om att åka

- till Spanien. Hon hoppas att _____ dotter kan övertala _____ man att åka dit nästa år.
- 7 Boromir ville rädda _____ vänner från _____ fiender. _____ agerande visar att ingen har mer kärlek än den som ger _____ liv för _____ vänner.

Exercise 7.5

Now read the following sentences and tick the appropriate column depending on whether the statement is true or false.

	SANT	FALSKT
1 Johan var kung i Sverige före hans bror.	☐	☐
2 Eva och hennes man har tre barn.	☐	☐
3 Ibland reser Alex och hans söner till fjällen.	☐	☐
4 Alex och hans systers söner reser till fjällen.	☐	☐
5 Maja har tagit hem hennes chefs gamla dator.	☐	☐
6 Åsa och hennes man vill bo närmare sina kompisar.	☐	☐
7 Elsas mor vill åka till Spanien med sin man.	☐	☐
8 Boromirs vänner gav sina liv för honom.	☐	☐

'My own', 'your own', etc.

Basic Swedish, Unit 16 describes the definite declension of the adjective Type 2, which is used after a genitive or possessive and without an end article on the noun (**firmans nya chef** ‘the firm’s new boss’; **vårt nya hus** ‘our new house’).

There is, however, one important exception to this rule. The adjective **egen** (non-neuter), **eget** (neuter), **egna** (plural), which means ‘own’, has customarily taken an indefinite ending after the possessive or genitive.

Konstnärer skapar sin egen stil.

Artists creates their own style.

vårt eget ställe på landet

our own place in the country

ett av statens egna bolag

one of the state’s own companies

Exercise 7.6

Add the correct form – **egen**, **eget** or **egna** – in the sentences below.

- 1 Köp dina _____ kläder med dina _____ pengar!
- 2 Han har redan börjat planera för sin _____ begravning.
- 3 Der är ditt _____ fel att du har blivit sjuk.
- 4 Sköt era _____ affärer!
- 5 Vi körde i vår _____ bil.

Bellman

Carl Michael Bellman (1740–1795) är en av Sveriges nationalskalder. Hans mest kända verk är två långa diktykler, *Fredmans Epistlar* och *Fredmans Sånger*, som ackompanjeras av musik. Bellman brukade underhålla på fester där han visade upp sina musikalanger.

I sina dikter beskriver han Stockholm och några av dess invånare: bland andra den alkoholiserade före detta urmakaren Fredman, korpral Mowitz och den prostituerade Ulla Winblad. Hennes egentliga förlaga är värdshusflickan Maria Kristina Kiellström.

Bellman tar sina teman från Bibeln och den klassiska mytologin. Han komponerar få egna melodier. De flesta av hans melodier är kända operastycken eller populära sånger. Texterna i hans visor speglar Bellmans eget livsöde – hans aptit på livet, maten, ölet, vinet och kärleken – men också suparens sjuklighet och fattigdom. Döden finns aldrig långt borta.

Bellmans mest kända sång är kanske ”Gubben Noak”, men många av hans sånger är mycket mer subtila och raffinerade. I Epistel nr 79, ”Charon i luren tutar”, väntar Fredman på att den klassiske färjemannen Karon ska frakta honom över floden Styx till dödsriket, men samtidigt – i en typisk blandning av det vardagsnära och det sublima – skriver han sitt testamente, där han beskriver sina fattiga ägodelar och annullerar sina krogsskulder.

7

Pronouns,
reflexive
possessives
hans/sin

Word list

nationalskald 3, national poet

diktykel 3, cycle of poems

underhålla –er, underhöll, entertain

urmakare 6, clockmaker

korpral 3, corporal

förlaga 1, prototype

värdshusflicka 1, serving wench

tema 5, theme

komponera I, compose

operastycke 5, opera tune

livsöde 5, destiny

aptit –en, appetite

supare 6, drunkard

sjuklighet –en, poor health

subtil, subtle

raffinerad, sophisticated

lur 2, horn

tuta I, toot

färjeman –mannen f–män, ferryman

frakta I, carry

dödsriket, the kingdom of the dead

samtidigt, at the same time

blandning 2, mixture

vardagsnära, down-to-earth

testamente 5, will

annullera I, cancel

krogsskuld 3, ale-house debt

UNIT 8

Verbs, irregular weak verbs, r-stem verbs

Some verbs conform broadly to the inflexion of the first, second or third conjugation, but possess one or more irregular forms. The most common of these verbs are conjugated below. Irregular forms are marked*.

Irregular verbs of the first conjugation

<i>Infinitive</i>	<i>Present</i>	<i>Past</i>	<i>Supine</i>	<i>Past part.¹</i>	<i>Meaning</i>
besluta	beslutar	beslutade/ beslöt*	beslutat	besluten	decide
betala	betalar	betalade	betalat/ betalт*	betald*	pay
koka	kokar	kokade	kokat/ kokт*	kokt*	boil
sluta	slutar	slöt	slutat*	sluten	close ²
tvinga	tvingar	tvingade	tvingat	tvungen*	force

1 See Unit 13 for uses of the past participle.

2 **sluta** = 'stop' conjugates regularly: **slutar, slutade, slutat, slutad**.

Irregular verbs of the second conjugation

<i>Infinitive</i>	<i>Present</i>	<i>Past</i>	<i>Supine</i>	<i>Past part.¹</i>	<i>Meaning</i>
bringa	bringar*	bragte	bragt	+bragd	bring
glädja	gläder*	gladde*	glatt*	—	please
göra	gör	gjorde	gjort	gjord	do, make
ha	har*	hade	haft*	+havd*	have
heta	heter	hette	hetat*	—	be called
kunna	kan*	kunde	kunnat*	—	can
lägga	lägger	la(de)*	lagt*	lagd*	lay, place
	måste	måste	måst		must
skilja	skiljer	skilde*	skilt*	skild*	separate, part

skola	ska(II)*	skulle*	skolat*	–	shall, will
stödja*	stöder	stödde	stött	stödd	support
säga	säger	sa(de)*	sagt*	sagd*	say
sälja	säljer	sålde*	sålt*	såld*	sell
sätta	sätter	satte*	satt*	satt*	place
veta*	vet*	visste	vetat*	–	know
vilja*	vill*	ville	velat*	–	want (to)
välja	väljer	valde*	valt*	vald*	choose, elect
växa	växer	växte	växt/ vuxit*	vuxen*	grow

1 Past participle forms preceded by + exist only in compounds: e.g. **Det är förbjudet att dricka medhavd alkohol ombord på tåget**, ‘It is forbidden to drink alcohol that you have brought with you on board the train’. See Unit 13 for uses of the past participle.

Conjugation II verbs with stems that end in –r

Conjugation II verbs with a stem that ends in **–r** assimilate the **–er** ending in the present tense. Their present tense form is thus identical to their stem. This category includes frequently used verbs, such as **hyra** ‘hire’; **hörta** ‘hear’; **köra** ‘drive’; **lära** ‘teach’ and **röra** ‘move/touch’.

Infinitive	Stem	Present	Past	Supine	Past part. ¹	Meaning
köra	kör	kör	körde	kört	körd	drive

1 See Unit 13 for uses of the past participle.

Conjugation II verbs with stems that end in –mm or –nn

Conjugation II verbs with a stem that ends in **–mm** or **–nn** lose an **–m** or **–n** in past tense, supine and past participle forms. Verbs with stems ending in **–mm** also lose an **–m** in their imperative form, as shown in the table below). See also Unit 2 on the spelling of words in **–m** and **–n**.

Infinitive	Imperative	Present	Past	Supine	Past part. ¹	Meaning
drömma	dröm	drömmer	drömde	drömt	drömd	dream
glömma	glöm	glömmer	glömde	glömt	glömd	forget
känna	känn	känner	kände	känt	känd	feel

1 See Unit 13 for uses of the past participle.

Conjugation II verbs with stems that end in a long vowel + -d or long vowel + -t

Some conjugation II verbs have stems that end in a long vowel + **-d** or long vowel + **-t**. These verbs double the **-d** or **-t** and shorten the preceding vowel in the past tense, supine and past participle forms.

<i>Infinitive</i>	<i>Stem</i>	<i>Present</i>	<i>Past</i>	<i>Supine</i>	<i>Past part.¹</i>	<i>Meaning</i>
lyda	lyd	lyder	lydde	lytt	lydd	obey
möta	möt	möter	mötte	mött	mött	meet

1 See Unit 13 for uses of the past participle.

Irregular verbs of the third conjugation

<i>Infinitive</i>	<i>Present</i>	<i>Past</i>	<i>Supine</i>	<i>Past part.¹</i>	<i>Meaning</i>
be	ber	bad*	bett	+bedd	ask, pray
dö	dör	dog*	dött	–	die
få	får	fick*	fått	–	get, receive
ge	ger	gav*	gett/givit*	given*	give
gå	går	gick*	gått	–	walk, go
klä	klä(de)r	klädde	klätt	klädd	clothe, dress
le	ler	log*	lett	–	smile
se	ser	såg*	sett	sedd	see
stå	står	stod*	stått	–	stand
förstå	förstår	förstod*	förstått	förstådd	understand

1 Past participle forms preceded by + exist only in compounds: e.g. **Vi blev ombedda att visa legitimation**, ‘We were asked to show our ID papers’. See Unit 13 for uses of the past participle.

Exercise 8.1

Change the verb from present to past.

Example: Det gör vi inte. **Det gjorde vi inte.**

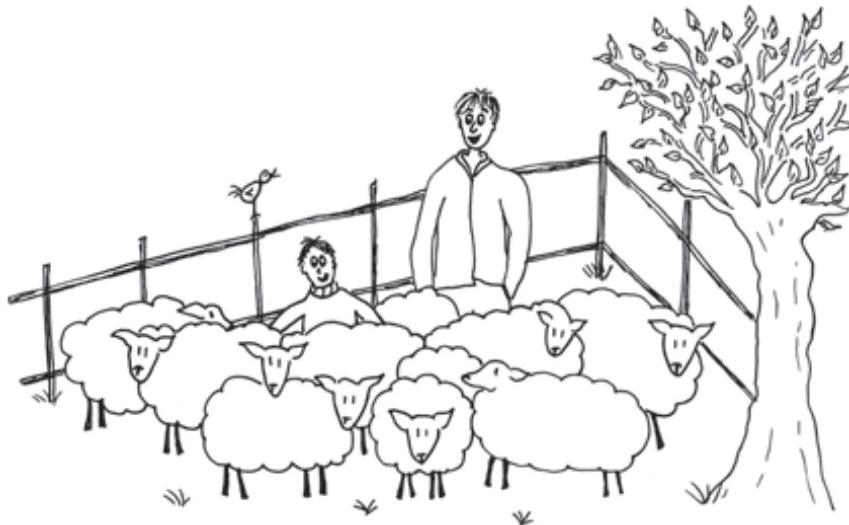
- 1 Säger du verkligen det?
- 2 Fågeln lägger bara ett ägg.
- 3 Vad heter grannens hund?
- 4 Vinnaren får ett pris.
- 5 Mormor ler när hon ser oss.

- 6 Hur vet du allt detta?
- 7 Vad ger du honom i födelsedagspresent?
- 8 Kunderna står länge i kö.
- 9 De vill inte följa med.
- 10 Mina vänner stödjer mig.
- 11 Jag förstår sällan vad jag drömmer.
- 12 Vi möter honom på flygplatsen.

Ord på måfå?

The present tense of the verb **få** is spelt and pronounced in the same way as a noun for a familiar farm animal. Using the illustration below to help you, can you decipher the following Swedish text simply by adding the correct punctuation? It's not easy – even for Swedes! – but you will find the answer in the Key to Exercises at the back of this book.

Far får får får får får inte får får får lamm

Exercise 8.2

Change the verb from past to present.

Example: Vi hade inga pengar. **Vi har inga pengar.**

- 1 Gästen kunde inte komma.
- 2 Pappa bad oss inte skrika så högt.
- 3 En del soldater dog av sina sår.
- 4 Sålde ni huset?
- 5 Vart gick barnen?
- 6 Servitrisen satte ner brickan.
- 7 Hon klädde sig alltid i svart.
- 8 Landet valde ny president i dag.
- 9 Sa chefen att du fick lönelyft?
- 10 De ville veta var hon la boken.
- 11 Visste du vilket hus de hyrde?
- 12 Jag glömde vad ordet betydde.

Exercise 8.3

Change the verb from present to perfect.

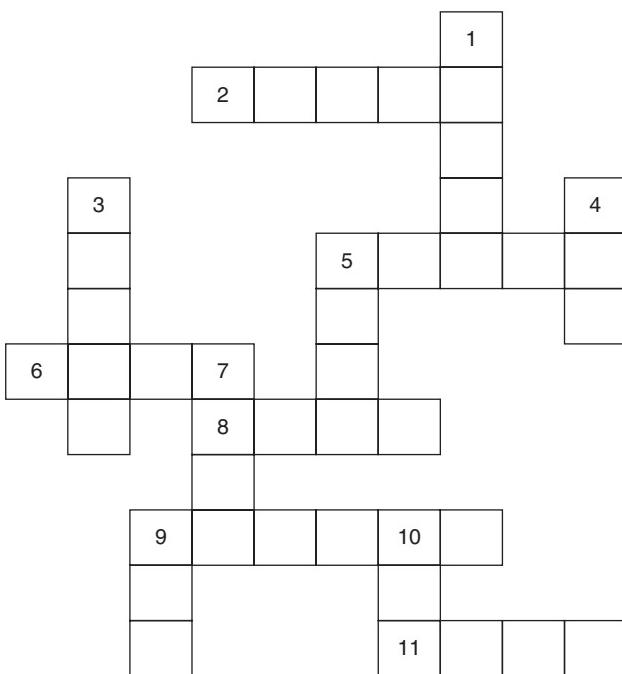
Example: Han går till affären. **Han har gått till affären.**

- 1 Han kokar potatis till middag.
- 2 Lägger du duken på bordet?
- 3 Jag ser vad du gör.
- 4 Min far betalar mina körlektioner.
- 5 Säljer ni ert hus?
- 6 Hon känner flera berömda författare.
- 7 Jag glömmer hans namn.
- 8 Han möter många människor varje dag.

Exercise 8.4

8

Verbs,
irregular weak
verbs, r-stem
verbs

Complete the crossword using the clues below.

Across (Vågrätt)

- 2 Supine form of the Swedish for ‘to know’.
- 5 Past tense of the Swedish for ‘to be called’.
- 6 Past tense of **få**.
- 8 Supine form of the Swedish for ‘to smile’.
- 9 Past tense of **bre**.
- 11 Swedish for ‘went’.

Down (Lodrätt)

- 1 Supine form of **stödja**.
- 3 Supine form of the Swedish for ‘to grow’.
- 4 Present tense of **se**.
- 5 Supine form of **ha**.
- 7 Present tense of **klä**.
- 9 Past tense of **be**.
- 10 Past tense of **dö**.

Deckare

Redan på 1940-talet skrev Stieg Trenter och Maria Lang populära detektivromaner eller ”deckare”. Langs hjältinna heter Puck Ekstedt. Hon är en ung akademiker som hjälper kommissarie Christer Wijk lösa mordgåtor i den fiktiva småstaden Skoga.

Mellan 1965 och 1975 skrev Maj Sjöwall och Per Wahloo tio romaner i en serie som gav en realistisk bild av polisarbete samtidigt som den var mycket samhällskritisk. Läsarna mötte huvudpersoner som kommissarie Beck och hans tuffa kollega Gunvald Larsson. I en av romanerna skjuts den svenska statsministern, något som hände i verkligheten ett antal år senare.

Kurt Wallander jobbar vid polisen i den lilla staden Ystad i Skåne. Han skapades av Henning Mankell på 1990-talet. Wallander är en sliten gammal snut med dålig hälsa. Han är franskild och har problem med förhållandet till både sin dotter och sin gamle far.

På senare år har man kunnat välja bland många nya deckarförfattare, bland andra Håkan Nesser (med kommissarie van Veeteren), Arne Dahl (A-gruppen och OpCop) och Camilla Läckberg (Patrik Hedström och Erica Falck).

Lite utanför denna genre står Stieg Larsson med sin *Millennium-trilogi*, där läsarna lär känna den oförglömliga Lisbeth Salander.

Word list

deckare 6, whodunnit
hjältinna 1, heroine
akademiker 6, academic
kommissarie 4, police inspector
mordgåta 1, murder mystery
fiktiv, fictitious
förhållande 5, relationship

småstad –staden –städer, provincial town
samhällskritisk, critical of society
huvudperson 3, main character
sliten, worn-out
snut 2, cop
franskild, divorced
oförglömlig, unforgettable

UNIT 9

Verbs, strong verbs, minor series

Around a dozen very common strong verbs conjugated below do not conform to any of the main gradation series for strong verbs (See *Basic Swedish*, Unit 20), but possess one or more irregular forms.

<i>Infinitive</i>	<i>Present</i>	<i>Past</i>	<i>Supine</i>	<i>Past part.¹</i>	<i>Meaning</i>
falla	faller	föll	fallit	fallen	fall
gråta	gråter	grät	gråtit	—	weep
hålla	håller	höll	hållit	hållen	hold
komma	kommer	kom	kommit	kommen	come
ligga	ligger	läg	legat	+legad	lie
läta	läter	lät	lätit	+läten	allow
slå	slår	slog	slagit	slagen	hit
slåss	slåss	slogs	slagits	—	fight
sova	sover	sov	sovit	—	sleep
svära	svär	svor	svurit	svuren	swear
vara	är	var	varit	—	be
äta	äter	åt	ätit	+äten	eat

¹ Past participle forms preceded by + exist only in compounds: e.g. **en uppäten paj**, ‘a pie that has been eaten up’. See Unit 13 for uses of the past participle.

Exercise 9.1

Change the verb from present to past.

Example: Vi är på semester. **Vi var på semester.**

- 1 Sover du bra i din nya säng?
- 2 Han slår bollen hårt.
- 3 Löven faller från träden.
- 4 Barnet gråter.
- 5 Kommer han från Norge?
- 6 Tidningen ligger på bordet.
- 7 Hon läter mig vänta.
- 8 Han svär presidenteden.
- 9 De håller varandra i handen.
- 10 Vi äter aldrig godis.

Exercise 9.2

Use the Key to Exercises at the back of this book to check your answers to the exercise above, and then change the verb from past to perfect as shown in the example.

Example: Vi var på semester. Vi **har varit** på semester.

Exercise 9.3

In the word square below, find 16 forms of strong verbs that belong to the minor gradation series and write them and the other forms of the respective verb in the space below. The hidden verb forms are written in a straight line, vertically (7 verbs), horizontally (6 verbs) or diagonally (3 verbs).

R	E	L	E	G	S	L	O	G	S
F	S	Ä	T	R	G	E	L	Ö	V
A	M	T	S	Ä	L	G	V	K	U
L	Å	T	I	T	Å	A	H	Ä	R
L	Å	S	K	A	M	T	Ö	G	I
I	V	G	O	H	Å	R	L	R	T
T	P	N	M	V	F	Ö	L	L	G

Är bokstaven q utrotningshotad?

I Svenska Akademiens ordlista (SAOL 2015) finns det bara 25 ord som börjar på **q**, bl.a. **qatarier, queer, quiche, quulta och quisling**, flera av dem nya sedan sekelskiftet.

Men **q** förekommer också inuti ord, som i den franska ostsorten **roquefort** och i efternamn som slutar på **-quist** såsom **Lundquist**. Det finns också i vissa andra ord som inte finns med i ordboken, som i **squash, tequila, sequoia**, den sydamerikanska örten **quinoa** och den kinesiska hälso-tekniken **qigong**. Det kommer säkert fler ord med transkription på **q** från Kina den närmaste framtiden.

År 1869 byttes konsonantgruppen **qv** mot **kv** i svensk stavning i ord som qvinna, qvast och qvarn (som då blev **kvinna, kvast, kvarn**), och denna stavning användes senare i skolan.

På runorna (800–1200 e.Kr.) kan man inte hitta **q**, och det finns knappast i de fornsvenska landskapslagarna (från 1300-talet) heller utan kom in i landet med latinet och den katolska kyrkan under medeltiden och blev etablerad först när boktryckarkonsten kom igång på 1500-talet.

Word list

utrotningshotad, threatened with extinction
sekelskifte 5, turn of the century
förekomma IV irr., occur
inuti, inside, within
ostsort 3, type of cheese
ört 3, herb

hälsoteknik 3, health technique
knappast, hardly
fornsvensk, Old Swedish
landskapslagar, provincial laws
boktryckarkonst –en, art of printing
komma igång, get going

UNIT 10

Verbs, use of tenses

Present tense

In Swedish the present tense is used in much the same way as in English. There are five main uses.

- 1 Present action:

Jag kör till stationen just nu. I'm driving to the station right now.

- 2 Habitual action:

Jag kör dit varje dag. I drive there every day.

- 3 Universal action (state):

Stationen ligger mitt i staden. The station is in the middle of town.
Att fela är mänskligt. To err is human.

- 4 Future action, when an adverbial expression of time makes it clear that the action will take place in the future, or when this is otherwise apparent from the context. See also Unit 11:

Jag har semester nästa vecka. I'm having a holiday next week.

- 5 Historical present (to create a dramatic illusion of 'now'; frequently used in newspaper headlines and articles):

Sverige tar guld i Schweiz. Sweden wins gold in Switzerland.

Past tense

In Swedish the past tense (also known as the imperfect or preterite) is used in much the same way as in English. There are three main uses.

- 1 To express an action or event completed at a point of time in the past, frequently in conjunction with a time marker, such as an adverb:

Han skickade brevet i går. He sent the letter yesterday.

När det var dags för lunch gick jag ut och åt i solskenet.

When it was time for lunch I went outside and ate in the sunshine.

- 2 To express a repeated action in the past:

Som barn var han ofta sjuk. As a child he was often ill.

- 3 In conditional statements, often together with a modal verb (See *Basic Swedish*, Unit 11.) Note that the verb **vara** ('to be') has the distinctive conditional form **vore**:

Om han bara fick lite mer i lön skulle han bli jätteglad.

If only he were to get a little more in wages, he would be delighted.

Om jag hade tid skulle jag skriva en bok.

If I had time, I would write a book.

Det vore synd att inte utnyttja hans expertis.

It would be a pity not to make use of his expertise.

However, Swedish also uses the past tense idiomatically in exclamations with **vara**, where English uses the present tense:

Det var snällt av er att hjälpa.

It's kind of you to help.

Det var tråkigt att höra.

That's sad to hear.

Den här pizzan var riktigt god!

This pizza is/tastes really good.

Note also:

Hur var namnet?

What is your name?

Vad var det du hette, sa du?

What did you say your name is?

Perfect tense

The perfect tense is formed by using **har** with the supine. (See *Basic Swedish*, Unit 19.)

Vad har hänt?

What has happened?

Min dator har kraschat.

My computer has crashed.

Har du försökt starta om den?

Have you tried to restart it?

Jag har inte vågat göra något.

I haven't dared do anything.

The perfect tense in Swedish is used in four main ways.

- 1 To indicate a link between past and present by showing the relevance of a completed action in the past to a present situation:

Tidigare har vi alltid druckit te, men nu föredrar vi kaffe.

Previously we have always drunk tea, but now we prefer coffee.

- 2 As in English, the perfect may indicate that an action has taken place and is still taking place:

De har varit gifta i 40 år.

They have been married for 40 years.

- 3 Unlike English, however, the perfect in Swedish may also express futurity (i.e. the future perfect) when used with a time marker:

Nästa år har vi glömt (or: **kommer vi att ha glömt**) **dagens problem.**

Next year we will have forgotten today's problems.

- 4 Perfect in Swedish = past in English, when the emphasis is on the present result rather than the past action:

Var har du lärt dig svenska?

Where did you learn Swedish?

Vem har skrivit Stormen?

Who wrote 'The Tempest'?

Pluperfect tense

The pluperfect tense is formed by using **hade** with the supine (see *Basic Swedish*, Units 19, 20). The pluperfect tense is used in much the same way as in English.

- 1 To describe an action that took place before another action that is expressed by the past tense:

Barnen hade redan somnat när jag kom hem.

The children had already gone to sleep when I came home.

- 2 To describe an action that had begun at some point in the past and was still taking place:

Vi hade bott där i många år när branden bröt ut.

We had been living there for many years when the fire started.

- 3 To describe the result of a completed action:

Många hade redan gett upp allt hopp.

Many had already given up all hope.

However, the Swedish pluperfect may also be used in conditional statements, where it has a modal sense, indicating a hypothetical situation that did not actually occur.

Jag hade klarat mig om det inte hade varit så halt på vägen.
I would have managed if it hadn't been so slippery on the road.

Omitting har/hade in the perfect/pluperfect

In written Swedish the auxiliary verb **har/hade** is often omitted when a perfect or pluperfect occurs in a subordinate clause:

Då jag inte (har) fått svar på mitt brev, skriver jag igen.
As I have not received a reply to my letter, I am writing again.

Jag vet inte vad jag hade gjort om jag inte (hade) hittat boken.
I don't know what I would have done if I hadn't found the book.

Swedish equivalents of English continuous forms

The English continuous (or progressive) tense with forms in ‘-ing’ is rendered in Swedish in three main ways.

- 1 Swedish simple tense:

It is raining.
It was raining yesterday.
It has been raining all week.

Det regnar.
Det regnade i går.
Det har regnat hela veckan.

- 2 A construction with two verbs in the same form, where the first verb is often inconsequential in meaning and serves merely to indicate that the main action is/was taking place simultaneously with another:

He is (sitting) reading.

Han sitter och läser.

He was (sitting) watching TV while we were (standing) talking.
Han satt och tittade på teve medan vi stod och pratade.

- 3 **Håller på att** + infinitive. This construction emphasises the continuity of an action:

He was cleaning the car.

Han höll på att tvätta bilen.

Venice is (in the process of) sinking into the sea.
Venedig håller på att sjunka.

Exercise 10.1

Birgitta recalls her younger days and compares them to her life today. Insert the correct form of the verb (present or past tense) and pair up the sentences in the left- and right-hand columns.

1

När jag (vara)_____ barn, (bo)_____ jag på en stor bondgård på landet med mina föräldrar och sex syskon. Nu...

2

Förr (ha)_____ vi inte råd med bil. Då (gå)_____ vi, eller ibland (cykla)_____ vi till skolan. I dag ...

3

Som barn (hjälpa)_____ jag far på gården. Jag (trivas)_____ och (tycka)_____ mycket om alla djuren. Nu förtiden ...

4

På 70-talet (flytta)_____ jag till Lund. Jag (läsa)_____ språk på universitetet och där (träffa)_____ jag en ung läkarstudent som senare (bli)_____ min man. I dag ...

A

... (se)_____ Lund annorlunda ut men jag (trivas)_____ här ändå. Det (komma)_____ många fler utländska studenter. Och på sommaren (besöka)_____ många turister staden. De (sitta)_____ i uteserveringarna och (dricka)_____ kaffe i solskenet.

B

... (sitta)_____ jag här som pensionär och (prata)_____ mest bara med min kanariefågel. Den (sjunga)_____ fint som du (hörta)_____.

C

... (ha)_____ jag en liten lägenhet i staden, där jag (bo)_____ ensam sedan min man (dö)_____ för ett par år sedan.

D

... (kunna)_____ jag ta bussen här i staden. Och när jag (vilja)_____ åka längre bort (ta)_____ jag tåget eller (köra)_____ bilen som (stå)_____ i garaget.

Exercise 10.2

Form questions as shown in the example, paying attention to the correct tense – past or perfect.

Example: Vara i Sverige – förut. **Har du varit i Sverige förut?**

- 1 Läsa epost – i dag
- 2 Besöka Stockholm – någon gång
- 3 Låsa dörren – innan du åkte
- 4 Bo på landet – när du var barn
- 5 Aldrig spela golf – förut
- 6 Köra bil till jobbet – i går

- 7 Prata spanska – när du bodde i Madrid
- 8 Ringa mormor – sedan hon kom hem från sjukhuset
- 9 Finnas inget att göra – medan du väntade på bussen
- 10 Söka skydd – då det började regna

Exercise 10.3

Change the verbs in the following sentences from past to pluperfect.

Example: Jag parkerade bilen utanför hotellet.
Jag hade parkerat bilen utanför hotellet.

- 1 Han glömde bort vårt möte.
- 2 Skolan sökte en lärare i matematik.
- 3 Vi ropade på hjälp.
- 4 Han brydde sig om sina föräldrar.
- 5 Vad tänkte ni göra om ni kom för sent?
- 6 Året innan valde folket henne till president.
- 7 Han svarade på frågan.
- 8 Han kysste henne och lovade att komma tillbaka.
- 9 Vad hände? Firman stängde stadens enda fabrik.
- 10 Jag bytte jobb och flyttade till en annan stad.

Exercise 10.4

Change the strong or irregular verbs in the following sentences from past to pluperfect.

Example: Han sprang över vägen. **Han hade sprungit över vägen.**

- 1 Vi kom långt den första dagen.
- 2 Barnen skrek högt därför att deras pappa slog dem.
- 3 Vi slapp vänta i regnet.
- 4 Vattnet rann bort.
- 5 Någon stal alla våra pengar.
- 6 Euron steg i värde medan kronan sjönk.
- 7 De njöt av friheten när de släpptes från fängelset.
- 8 Han strök under alla fel i texten.
- 9 Varför högg han ned alla träd?
- 10 Tandläkaren drog ut två tänder.

Exercise 10.5

This exercise practises the sequence of tenses in Swedish.

Which phrase below (a or b) follows logically after the first?

10

Verbs, use of tenses

- 1 Hon säger ...
(a) att hon är upptagen.
(b) att hon hade varit upptagen.
- 2 Han ville hjälpa oss...
(a) så snart han har tid.
(b) så snart han hade tid.
- 3 Vi hade redan åkt på semester ...
(a) innan brevet har kommit.
(b) innan brevet kom.
- 4 Vi har nog sålt huset ...
(a) innan du återvänder.
(b) innan du återvände.

Exercise 10.6

Complete the following sentences with the help of an appropriate phrase from the list below:

använda mitt nya paraply – ta fram en mössa och varma handskar – stanna hemma och jobba – hänga tvätten ute i trädgården – gå och bada – öppna alla fönster i huset – göra snögubbar

Example: Om det hade regnat i dag, **hade jag använt mitt nya paraply**.

- 1 Om det hade varit varmt i dag
- 2 Om det hade varit minusgrader
- 3 Om det hade snöat i dag
- 4 Om det hade varit halt på vägarna
- 5 Om det hade blåst varma vindar
- 6 Om det hade varmt och soligt i dag

Exercise 10.7

Supply the solution to the respective problem below, as shown in the example.

PROBLEM

Max är hungrig.

LÖSNING

köpa mat

Example: **Max hade inte varit hungrig om han hade köpt mat.**

1	Moa är törstig.	dricka ett glas vatten
2	Planet är försenat.	lyfta i tid
3	Min dator har kraschat.	installera virusskydd
4	Jag är förkyld.	ha varma kläder utomhus
5	Emil har gått vilse.	titta på kartan
6	Alex har missat festen.	komma ihåg adressen
7	Jag har glömt lösenordet.	skriva upp det

Astrid Lindgren

Astrid Lindgren (1907–2002) var barnboksförfattare som skrev *Pippi Långstrump*, *Alla vi barn i Bullerbyn*, *Emil i Lönneberga*, *Karlsson på taket* och många andra böcker. Hon började skriva böcker vintern 1941 då hennes 7-åriga dotter låg sjuk i lunginflammation. Innan dess hade hon fött två barn och arbetat som korrekturläsare på en tidning och på ett stort bokförlag.

Hennes böcker har sålts i över 165 miljoner exemplar och har översatts till ett 100-tal språk. Många av böckerna har också filmats. År 1976 gav Lindgren ut en mycket uppmärksammat satir på den socialdemokratiska regeringens skattepolitik, *Pomperipossa i Monismanien*, där hon bevisade att hon som egenföretagare fick betala 102 procent av sin inkomst i skatt! På senare år var hon aktiv i frågor rörande barns och djurs rättigheter.

Pippilotta Viktualia Rullgardina Krusmynta Efraimsson (Långstrump med hennes karaktäristiska fräknar och röda flätor) blev en kontroversiell barnbokshjältinna: hon är mycket stark, är uppkäftig mot vuxna och går inte i skolan. Hon bor ensam i huset Villa Villekulla tillsammans med sin häst och sin apa, herr Nilsson. Hennes mamma är i himlen, hennes pappa är kung på Kurrekurrendötön och hon har en kappsäck full med guldpengar.

Word list

lunginflammation –en, pneumonia
innan dess, before that
korrekturläsare 6, proofreader
bokförlag 6, publishing company
egenföretagare 6, business owner
inkomst 3, income
skatt 3, tax
rörande, concerning
rättighet 3, right
exemplar 6, copy

filma I, film
uppmärksammad, notorious
satir 3, satire
skattepolitik –en, fiscal policy
bevisa I, prove
fräken 2, freckle
fläta 1, plait
uppkäftig, cheeky
apa 1, monkey
kappsäck 2, soft suitcase

UNIT 11

The infinitive in Swedish and English

The infinitive is used in ways which are often identical in Swedish and English, most notably in two-verb constructions and certain object and infinitive constructions.

Infinitive: two-verb constructions

The infinitive is used in two-verb constructions after modal auxiliaries and modal equivalents (see *Basic Swedish*, Unit 11):

Alex vill träffa dig.
Jag tänker kontakta polisen.

Alex wants to meet you
I intend to contact the police.

Infinitive: object + infinitive constructions

The infinitive is used in object + infinitive constructions, most frequently in elliptical expressions after the verbs **be** ‘ask’, **se** ‘see’, **höra** ‘hear’, **läta** ‘let’, **tillåta** ‘permit’, **anse** ‘consider’.

Jag såg dig prata med honom. I saw you talk to him.
Compare: **Jag såg att du pratade med honom.**

Vi hörde honom skratta. We heard him laugh.
Låt honom inte lura dig! Don’t let him fool you.

However, where English uses object + infinitive constructions after an interrogative and after verbs such as ‘know’, ‘want’, ‘wish’, ‘wait for’, ‘long for’ and ‘count on/rely on’, Swedish generally has a full clause – most often with **ska** (present) or **skulle** (past) + infinitive. (Note: in the following examples, **att** is a conjunction, not an infinitive marker.)

They don't know what to do.

De vet inte vad de ska göra.

I want you to be happy.

Jag vill att du ska vara glad.

We were waiting for you to sing.

Vi väntade på att du skulle sjunga.

Can we rely on smart robots to make the right decision?

Kan vi lita på att smarta robotar tar rätt beslut?

Exercise 11.1

Change the sentences below into the corresponding object + infinitive construction as shown in the example.

Example: Jag såg att han kom = **Jag såg honom komma.**

- 1 Ingen hörde att jag sjöng i duschen.
- 2 Jag tillät att hon använde min dator.
- 3 Alla anser att chefen är inkompetent.
- 4 Ett vittne såg att de körde iväg i hög fart.
- 5 Barnen bad att vi inte skulle sälja huset.
- 6 Han kände att hjärtat slog allt fortare.

Exercise 11.2

Compile sentences using the elements below as shown.

Example: Jag vill + du + komma hem = **Jag vill att du ska komma hem.**

- 1 Han väntar + regnet + upphöra
- 2 Vi litar på + polisen + kunna skydda oss
- 3 Alla räknade med + jag + lösa problemet
- 4 Vad ville de + vi + göra?
- 5 Hon längtar efter + livet + återgå till det normala

Infinitive: reflexive object + infinitive constructions

With verbs such as **säga sig** ‘say’, **påstå sig** ‘claim’, **tro sig** ‘consider’, **anse sig** ‘consider’, **förflytta sig** ‘declare’, Swedish uses a construction with an infinitive (without **att**) and a reflexive object, even in cases where English requires a clause.

Jag anser mig vara oskyldig.

I consider myself to be innocent.

Han säger sig vara feminist.

He says he's a feminist.

Han påstår sig kunna bota dem.

He claims he's able to cure them.

Exercise 11.3

Rephrase the following sentences so that they form reflexive object + infinitive constructions:

Example: Hon säger att hon är lärare. **Hon säger sig vara lärare.**

- 1 Han tror att han sjunger lika bra som Elvis.
- 2 De påstår att de hjälper flyktingar i nöd.
- 3 Hon ansåg att hon kunde slå världsrekordet.
- 4 Ingen har sagt att de vill samarbeta med oss.
- 5 Grannarna förklarade att de var beredda att hjälpa oss.
- 6 De visade att de var goda grannar.
- 7 Vilket språk anser du att du kan bäst?

Infinitive: nominal use

Swedish infinitive phrases (**att** + infinitive) often function as if they were noun phrases (see *Basic Swedish*, Unit 11). In some instances these Swedish infinitive phrases correspond to gerunds ('-ing' forms) in English. Note that in these constructions a predicative adjective is inflected as if it referred to a neuter singular noun and that **det** is often used as a formal subject.

Infinitive as subject:

Att resa är att leva.
Det är fult att peka.

To travel is to live.
It is rude to point/Pointing is rude.

Infinitive as object:

Han älskar att simma.

He loves swimming/to swim.

Infinitive after a preposition or stressed verb particle:

Jag gick utan att säga adjö.
Hon tycker om att sjunga.

I left without saying goodbye.
She likes singing/to sing.

Infinitive qualifying a noun or pronoun:

Konsten att skriva.
Jag har ingenting att säga.

The art of writing.
I have nothing to say.

Exercise 11.4

Make sentences by pairing the phrases in the left-hand and right-hand columns and adding **att** in the appropriate place.

1		A	
komma för sent		flyga på helgen	
2		B	
polisen frågade om jag hade något		få vatten i ögonen	
3		C	
de flesta resenärer föredrar		förstå	
4		D	
den här texten är svår		är oartigt	
5		E	
på jobbet är det alltid mycket		berätta	
6		F	
reparera en gammal dator		göra	
7		G	
bekväma skor är svåra		lönar sig sällan	
8		H	
många barn tycker inte om		hitta	

Komma att/ska + infinitive = future

As in English, there is no conjugated form for the future in Swedish. Instead, Swedish has four ways of indicating future action, three of which involve the use of the infinitive.

1 Kommer att + main verb in infinitive

This construction (see *Basic Swedish*, Unit 11) indicates a confident prediction or assumption about a future event.

Alla kommer att få en ny e-postadress.

Everyone will get a new email address.

Världen kommer att bli varmare framöver.

The world will become warmer in the future.

2 Ska + main verb in infinitive

This construction is usually used to indicate how the wish or intention of the subject or some other person will affect a future action or event. In many instances it corresponds to English ‘is/are to’.

Polisen säger att kvinnan ska utvisas.

The police say the woman will be deported.

Note the difference between:

Vårt lag kommer att vinna matchen.

Our team will win the match. (Confident prediction: ‘...because our team is stronger and better than our opponents.’)

and:

Vårt lag ska vinna matchen.

Our team is going to win the match. (Intention: a statement made, for example, by an ambitious and optimistic team leader.)

3 Tänker + main verb in infinitive

This construction indicates a plan or intention for the future. It is used only with personal subjects and corresponds roughly to ‘am/are/is going to’ in the sense of ‘intends to’.

Vi tänker äta ute i kväll.

We’re going to eat out this evening.

Jag tänker inte berätta för någon var jag har mina pengar.

I’m not going to tell anyone where I have my money.

4 Present tense + an adverbial expression of time. See Unit 10.

Note that **blir** is often used instead of **är** in this instance.

Det blir mörkt om en timme. Då lägger vi barnen.

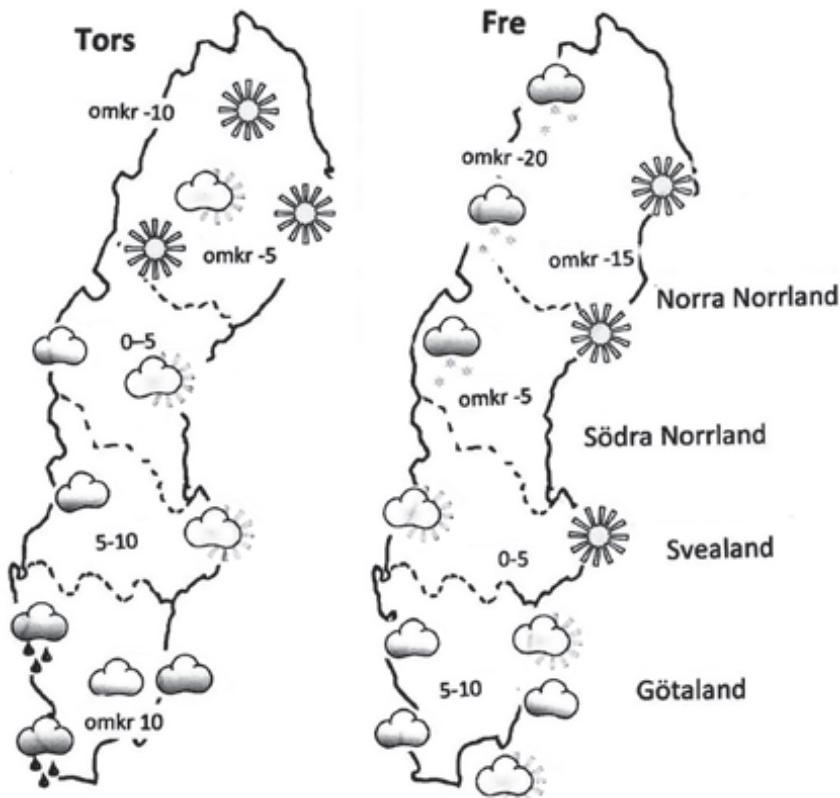
It will be dark in an hour. Then we will put the children to bed.

Exercise 11.5

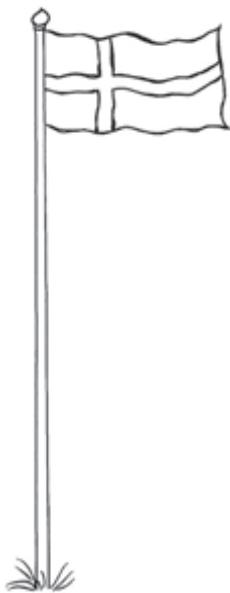
Hur blir vädret i morgon?

Use the following terms to answer the questions below. Each of the terms should be used once only in your answers.

kallare med snö i inlandet – goda solchanser i öst – några minusgrader i fjället – mest mulet – några solchanser i inlandet – regn längs västkusten – klart och vackert väder vid kusten – mestadels soligt – allmänt kallare i hela landet – kallast i inre Norrland i samband med snöbyar – mulet längs västkusten – soligt och upp till fem grader varmt

- 1 Hur blir vädret i norra Norrland på torsdag?
- 2 Hur blir temperaturen i fjällen?
- 3 Hur blir vädret i Götaland?
- 4 Hur blir vädret i landet på fredag?
- 5 Hur blir vädret vid Norrlandskusten på fredag?
- 6 Hur blir vädret annars i Norrland på fredag?
- 7 Vad får inre Svealand för väder på fredag?
- 8 Vad får Götaland för väder på fredag?
- 9 Var blir det kallast på fredag?
- 10 Hur blir vädret i Stockholm på fredag?

Raoul Wallenberg

Wallenberg föddes 1912, men vi vet inte när han dog. Familjen Wallenberg var mycket rik och ägde Stockholms Enskilda Bank. Vid ung ålder visade sig Raoul vara språkbegåvad men han ansåg sig inte vara duktig som affärsman utan ville bli arkitekt. Raouls familj hoppades att Raoul skulle följa familjetraditionen men han ville slippa jobba på bank i Stockholm och försökte tillbringa så mycket tid som möjligt i utlandet. Medan han arbetade på en bank i Israel på 1930-talet började han förstå innehördens av de tyska nazisternas antisemitism.

Wallenberg blev under andra världskriget Sveriges särskilda sändebud i Budapest i Ungern, där han lyckades rädda livet på tusentals ungerska judar. Mellan juli och december 1944 tilläts han utfärda svenska skyddspass åt judar, och ockupationsmakten lät honom inhysa judar i hus som ansågs vara svenska territorium.

Den 17 januari 1945 försvann Wallenberg. Ett vittne såg honom köra iväg i sin egen bil med rysk eskort. Men ryssarna har konsekvent vägrat berätta vad som hände sedan. Ryssarna påstår sig ha bevis på att han dog i det ökända Ljublankafängelset i Moskva den 17 juli 1947, men att få veta sanningen om hans död verkar nu vara omöjligt.

År 1963 blev Wallenberg utnämnd av staten Israel som en av de ”Rättfärdiga bland folken”.

Word list

språkbegåvad, linguistically gifted
affärsman –mannen –män,
 businessman
slipp/a –er, slapp, not have to do
 (something)
i utlandet, abroad
innebörd –en, meaning
särskild, special
sändebud 6, emissary
Ungern, Hungary

jude 2, Jew
utfärda I, issue
skyddspass 6, protective passport
ockupationsmakt 3, occupying power
territorium 3, territory
vittne 5, witness
konsekvent, consistently
ökänd, infamous
utnämna IIa, appoint, name
rättfärdig, righteous

UNIT 12

Verbs, transitive, intransitive and reflexive

Transitive and intransitive verbs

Transitive verbs have a direct object (marked in italics below):

Anna gillar *sitt jobb*.
Jag lagade *middag* igår.

Anna likes her job.
I made dinner yesterday.

Intransitive verbs do not have an object:

Han sover.
De skrattade när jag ramlade.

He is sleeping.
They laughed when I fell over.

As in English, many Swedish verbs are used both as transitive (tr.) and intransitive (itr.) verbs:

Vi förlorade *matchen*.
Vårt lag förlorade.
Kajsa kör *buss*.
Bussen kör till Ystad.

We lost the match. (tr.)
Our team lost. (itr.)
Kajsa drives a bus. (tr.)
The bus is going to Ystad. (itr.)

However, Swedish makes a firm distinction between certain pairs of transitive and intransitive verbs, where English does not. For example:

Fabrikerna bränner *avfall*.
Ljusen brinner.

The factories are burning waste. (tr.)
The candles are burning. (itr.)

Note the following pairs of common transitive and intransitive verbs:

Transitive

dränka IIb drown
fälla IIa fell
kyla IIa cool, chill
lägga II irr. lay

Intransitive

drunkna I drown
falla IV fall
kallna I cool (off)
ligga IV lie

12

Verbs,
transitive,
intransitive
and reflexive

röka IIb	smoke	ryka IIb	smoke
släcka IIb	extinguish (put out)	slockna I	extinguish (go out)
spräcka IIb	burst	spricka IV	burst
ställa IIa	stand, put	stå III irr.	stand
sänka IIb	sink	sjunka IV	sink
sätta II irr.	set, put	sitta IV	sit
söva IIa	put to sleep	sova IV	sleep
trötta I	tire (wear out)	tröttna I	tire (become tired)
tysta I	silence	tystna I	become silent
väcka IIb	waken	vakna I	wake up

Exercise 12.1

Insert the correct form of one of the verbs provided in each of the sentences below:

1 Ligga/lägga

- (a) Kivik är en liten by som _____ vid havet.
- (b) Jag _____ tidningen på köksbordet innan jag gick.
- (c) Han _____ sjuk i sängen när vi kom.
- (d) Vet du var jag _____ min mobil?

2 Sitta/sätta

- (a) När jag kom till hotellet _____ de andra i receptionen.
- (b) _____ väskan därborta, sa de.
- (c) Du kan _____ dig på en stol medan vi checkar in.
- (d) Jag undrade hur länge de _____ och väntat.

3 Brinna/bränna

- (a) År 1952 _____ den olympiska elden i Helsingfors.
- (b) Trähus _____ lättare än hus av sten.
- (c) Där man _____ böcker _____ till slut även människor.

4 Vakna/väcka

- (a) Fåglarna _____ mig tidigt i morgon men min man _____ sent som vanligt.
- (b) Jag vågar inte _____ honom ifall han skulle bli sur när han _____.

5 Sänka/sjunka

- (a) Arbetslösheten _____ inte trots att politikerna jobbar för att _____ den.
- (b) Centralbanken måste _____ räntan om inflationen _____ ännu mer.

6 Ställa/stå

- (a) _____ vasen på bordet. Den _____ i skåpet alldeles för länge.
- (b) Bilen var borta! Den _____ inte längre där jag hade _____ den kvällen innan.

Ditransitive verbs

Ditransitive verbs have two objects, an indirect object and a direct object. The direct object (DO) is usually an inanimate object affected by the action of the verb, while the indirect object (IO) is an animate being that is the recipient of the action:

Jag gav henne boken. I gave her (IO) the book (DO).

Common Swedish ditransitive verbs include: **ge** ‘give’; **kosta** ‘cost’; **lova** ‘promise’; **låna** ‘lend’; **räcka** ‘pass/hand’; **skicka** ‘send’; **skänka** ‘donate’; **säga** ‘tell’; **sända** ‘send’; **visa** ‘show’.

As in English, some Swedish ditransitive verbs are also used with a prepositional object. Note how the positions of the direct and indirect objects differ in constructions with and without a preposition:

Vi skickade ett julkort till dig.	We sent a Christmas card to you.
Vi skickade dig ett julkort.	We sent you a Christmas card.

Exercise 12.2

Adapt the following Swedish sentences to use a ditransitive verb *without* a preposition.

Example: Jag gav ett paket till mormor. **Jag gav mormor ett paket.**

- 1 Vi skänkte en bok till rektorn.
- 2 Han räckte boken till Åsa.
- 3 Åsa visade boken för läraren.
- 4 Du sände boken till oss.
- 5 Regeringen har lovat mer pengar till försvaret.

Exercise 12.3

Adapt the following Swedish sentences to use a ditransitive verb *without* a preposition.

Example: Ge boken till mig! **Jag har redan gett dig boken.**

- 1 Skicka ett brev till oss!
- 2 Visa kvittot för henne!
- 3 Säg sanningen till mig!
- 4 Skänk pengar till skolan!
- 5 Låna din bil till min man!

Reflexive verbs

A reflexive verb is a verb whose subject and object always refer to the same person or thing. The object is always a reflexive pronoun that refers back to the subject of a sentence in much the same way as English ‘myself’, ‘yourself’, etc. Swedish reflexive pronouns are identical to the object form of personal pronouns in all but the third person forms.

	<i>Subject</i>		<i>Object</i>		<i>Reflexive</i>	
1	jag	I	mig	me	mig	me/myself
2	du	you	dig	you	dig	you/yourself
3	han	he	honom	him	sig	him/himself
3	hon	she	henne	her	sig	her/herself
3	hen	he/she	hen	him/her	sig	himself/herself
3	den	it (<i>n-n</i>)	den	it	sig	it/itself
3	det	it (<i>n</i>)	det	it	sig	it/itself
3	man	one	en	one	sig	one/oneself
1	vi	we	oss	us	oss	us/ourselves
2	ni	you	er	you	er	you/yourselves
3	de	they	dem	them	sig	them/themselves

Examples:

Jag skadade mig vid olyckan.
Hon skadade sig vid olyckan.
Han tvättar sig varje dag.
Jag rakar mig en gång i veckan.

I hurt myself in the accident.
She hurt herself in the accident.
He washes (himself) every day.
I shave (myself) once a week.

A number of Swedish reflexive verbs are not reflexive in English. Many of these verbs have no other object or complement: **förkyla sig** ‘catch a cold’; **förlova sig** ‘get engaged’; **gifta sig** ‘get married’; **klä sig** ‘get dressed’; **lägga sig** ‘lie down/go to bed’; **resa sig** ‘stand up’; **roa sig** ‘enjoy oneself/have fun’; **röra sig** ‘move’; **skynda sig** ‘hurry’; **sminka sig** ‘put on make-up’; **sätta sig** ‘sit down’; **vända sig** ‘turn round’.

The common reflexive verb **känna sig** ‘feel’ usually requires a complement:

Jag känner mig stark.

I feel strong.

Some reflexive verbs can have an additional object: **lära sig** ‘learn’; **ha på sig** ‘have on/wear’; **klä på sig/ta på sig** ‘put on (clothes)’; **klä av sig/ta av sig**; ‘take off (clothes)’; **närma sig** ‘approach’.

Ta på dig din jacka! Tåget närmar sig stationen.

Put your jacket on. The train is pulling into the station.

Exercise 12.4

Insert the correct form of the reflexive verb and pronoun in each of the sentences below.

1 Sminka sig	Jag _____ varje dag när jag var ung.
2 Skynda sig	_____ annars missar ni bussen!
3 Lägga sig	Hon var så trött att hon måste gå och _____.
4 Gifta sig	Är det sant att du och Elin _____ i Paris i fjol?
5 Röra sig	Du _____ alltid så elegant på dansgolvet.
6 Vila sig	Min man och jag _____ på eftermiddagen.
7 Klä sig	Jag tycker om att _____ i svart.
8 Vända sig	Vi _____ för att se vad som hade hänt.
9 Ta på sig	Jag _____ mina läsglasögon.
10 Lära sig	Har ni någonsin försökt _____ finska?
11 Känna sig	_____ du _____ lite lugnare nu?
12 Ha på sig	De _____ badbyxor och sandaler.
13 Uppföra sig	Ni _____ alltid artigt och respektfullt.
14 Förälska sig	Flera elever har _____ i läraren.
15 Förlova sig	De _____ förra veckan.
16 Roa sig	Vi har aldrig _____ så mycket tidigare.
17 Sätta sig	_____ här bredvid mig, är du snäll.
18 Klä av sig	Jag _____ och gick in i bastun.
19 Koncentrera sig	Det är svårt att _____ när teven är på.
20 Ångra sig	Erik tänkte fuska i provet men han _____.

Regalskeppet Vasa

Vasa var ett svenskt örlogsfartyg som sjönk på sin jungfruresa, söndagen den 10 augusti 1628. Skeppet var avsett att bli en symbol för Sveriges militära och politiska makt. Man hade lagt mycket pengar på att dekorera skeppet och hade utrustat det med 64 kanoner. Kung Gustav II Adolf kände sig stolt över att vara ägare till världens tyngst beväpnande skepp. Tillsammans med en skara utländska ambassadörer och många vanliga stockholmare, förberedde han sig på sjösättningen.

Kungen hade gett kapten Söfri Ingelsson order om att styra *Vasa* mot Stockholms skärgård där hon skulle ta ombord soldater och proviant. Men samtidigt som *Vasa* satte segel blåste det mycket kraftigt. Det tunga skeppet krängde, vatten forsade in genom de öppna kanonportarna och minuter senare hade *Vasa* sjunkit bara 120 meter från stranden.

Åskådarnas hurrarop tystnade. Alla oroade sig när de såg skeppet sjunka inför deras ögon. Några besättningsmän klängde sig fast vid flytande bråte och stormasten som fortfarande stod ovanför vattenytan. Många småbåtar som låg ute skyndade sig att hjälpa. Trots deras insatser drunknade ett 50-tal sjömän. Kungen förstod att detta även var en politisk katastrof som man omöjligen kunde tysta ner. Han hade lovat omvärlden samtidens mäktigaste krigsmaskin. Men det var inte fientliga kanonkuler som hade sänkt den svenska marinens stolthet utan en vindpust och svensk hybris.

Vasa låg på botten fram till 1961 då man bär-gade skeppet efter många års förberedelser. Idag är *Vasa* världens enda bevarade 1600-talsskepp och Vasamuseet i Stockholm är det mest besökta museet i Norden.

Word list

regalskepp 6, man-of-war
örlogsfartyg 6, warship
jungfruresa 1, maiden voyage
avsedd, intended
utrustad, equipped
beväpnad, armed
skara 1, group
sjösättning –en, launch
styra IIa, steer
proviant –en, provisions
sätta segel, set sail
kränga IIa, yaw
forsa I, cascade
kanonport 2, gun port
åskadare 6, onlooker
vindpust 2, breath of wind
hurrarop 6, cheer

besättningsman, crew member
klänga sig IIa, cling
bråte –n, flotsam
stormast 3, main mast
insats 3, effort
sjöman –mannen –män, sailor
omvärld –en, the world outside
samtid –en, the age in which one lives
krigsmaskin 3, machine of war
fientlig, hostile
kanonkula 1, cannonball
marin –en, navy
stolthet –en, pride
hybris –en, hubris
bärga I, salvage
bevara I, preserve

UNIT 13

Verbs, past participles and the passive; position of passive agents

Swedish maintains a distinction between the supine (an indeclinable form used with **har/hade** to form the perfect and pluperfect tenses respectively: see Unit 10) and the past participle, which is a separate form. The past participle functions largely as an adjective and is used in certain types of passive construction. Past participles inflect in the indefinite and definite declensions (see *Basic Swedish*, Units 13 and 16) as shown in the table on the following page.

Forms of the past participle

Conjugation I verbs form their past participle by adding an ending to their stem: **-d** for the non-neuter form; **-t** for the neuter form; **-de** for the plural and definite forms.

Conj	Stem	Past participle			Meaning
		Non-neuter	Neuter	Plural	
I	måla/	målad	målat	målade	painted

Conjugation IIa verbs (i.e. with a stem in **-a** or a voiced consonant) add the following endings to their stem: **-d** for the non-neuter form; **-t** for the neuter form; **-da** for the plural and definite forms.

Conj	Stem	Past participle			Meaning
		Non-neuter	Neuter	Plural	
IIa	stäng/a	stängd	stängt	stängda	closed

Conjugation IIb verbs that have a stem in a voiceless consonant (**-k, -p, -s, -t, -x**) add the following endings to their stem: **-t** for both the non-neuter and neuter form; **-da** for the plural and definite forms.

Conj	Stem	Past participle			Meaning
		Non-neuter	Neuter	Plural	
IIb	läs/a	läst	läst	lästa	locked

Conjugation III verbs add the following endings to their stem: **-dd** for the non-neuter form; **-tt** for the neuter form; **-dda** for the plural and definite forms.

Conj	Stem	Past participle			Meaning
		Non-neuter	Neuter	Plural	
III	sy/	sydd	sytt	sydda	sewn

Most conjugation IV verbs form their past participle by deleting the supine ending **-it** and adding **-en** for the non-neuter form, **-et** for the neuter form and **-na** for the plural and definite forms.

Conj	Supine	Past participle			Meaning
		Non-neuter	Neuter	Plural	
IV	skrivit	skriven	skrivet	skrivna	written

Using the past participle

The table below shows how the Swedish past participle is used.

Conj	Predicative use	Attributive use		Meaning
		indefinite form	definite form	
I	Dörren är målad	en målad dörr	den målade dörren	
	Huset är målat	ett målat hus	det målade huset	
	Väggarna är målade	målade väggar	de målade väggarna	
IIa	Dörren är stängd	en stängd dörr	den stängda dörren	
	Fönstret är stängt	ett stängt fönster	det stängda fönstret	
	Fönstren är stängda	stängda fönster	de stängda fönstren	
IIb	Dörren är låst	en låst dörr	den låsta dörren	
	Fönstret är låst	ett låst fönster	det låsta fönstret	
	Dörrarna är låsta	lästa dörrar	de låsta dörrarna	
III	Kjolen är sydd	en sydd kjol	den sydda kjolen	
	Plagget är sytt	ett sytt plagg	det sydda plagget	
	Byxorna är sydda	sydda byxor	de sydda byxorna	
IV	Boken är skriven	en skriven bok	den skrivna boken	
	Brevet är skrivet	ett skrivet brev	det skrivna brevet	
	Breven är skrivna	skrivna brev	de skrivna breven	

The past participle is often used in passive constructions in Swedish. Whereas active verbs have a subject and an object, passive verbs have a subject and an optional agent. While this does not change the underlying meaning of a statement,

it does alter the focus. Compare, for example, ‘My brother (subject) owns the house (object)’ and ‘The house (subject) is owned by my brother (agent).’

Forming the passive in Swedish

Swedish has three ways of forming the passive:

1 s-passive

The most common construction is the so-called **s**-passive (see *Basic Swedish*, Unit 24). This is especially common in written Swedish and emphasises the action of the verb, often indicating repetition, a command or instruction.

Frukost serveras klockan 7.

Breakfast is served at 7 o’clock.

Köttet steks på svag värme.

The meat is fried on low heat.

Han skadades av en bilbomb.

He was injured by a car bomb.

Huset ägs av min bror.

The house is owned by my brother.

As the first two examples above show, the **s**-passive construction often has no agent. This is because it is frequently the equivalent of an active construction using an indefinite pronoun such as **man**, **de**, **någon** or **folk**.

2 bli-passive

Passives constructed using a form of **bli** + past participle emphasise the action of the verb. In contrast to the **s**-passive, a **bli**-passive is more likely to indicate an isolated occurrence and is often used with an agent.

Planet blev träffat av blixten.

The plane was struck by lightning.

Han blev utnämnd till chef.

He was appointed manager.

Note that **blir** (present tense) indicates future action. (See Unit 11):

Han blir opererad i morgon.

He will be operated on tomorrow.

3 vara-passive

Passives constructed with a form of **vara** + past participle emphasise a state, the result of an action. As explained earlier in this unit, the past participle is adjectival in form and function. **Vara**-passives are equally common both with and without an agent.

Han är plågd av smärta.

He is tormented by pain.

Våra väskor är redan packade.

Our suitcases are already packed.

Note that a Swedish present tense in passives formed with **vara** + past participle is often rendered by the perfect tense in English.

Sängen är inte båddad.
Huset är redan sålt.

The bed is not/has not been made.
The house has already been sold.

Position of the agent

The passive agent usually precedes any other adverbial (OA) expressions (For Other adverbials, see *Basic Swedish*, Unit 8).

Tjuven blev arresterad av polisen på ett hotell i Borås sent i går.
The thief was arrested by police in a hotel in Borås late yesterday.
OA place *OA time*

The passive agent usually follows immediately after the object.

Han beviljades upphållstillstånd av regeringen i fjol.
He was granted a residence permit by the government last year.

Participial forms of particle verbs

Particle verbs (see Unit 22) are always compounded in their participial forms.

Han blev påkörd av en buss. He was run over by a bus. (*köra på*)
Hon var mycket omtyckt. She was much liked. (*tycka om*)

Exercise 13.1

Transform the verbs in the following sentences from passive to active.

Example: Huset köptes av ett ungt par. **Ett ungt par köpte huset.**

- 1 Blixtlåset uppfanns av en svensk.
- 2 Tavlans målats av min man.
- 3 Projektet finansieras av EU.
- 4 Älgen sköts av en tysk.
- 5 Bilen hade hyrts av en dansk.
- 6 Vi blev slagna av vakterna.
- 7 Jag blev jagad av en björn.
- 8 Tjuven kunde gripas av polisen.
- 9 Min bil har sålts.
- 10 Vi blev omköorda av brandbilen.

Exercise 13.2

Transform the verbs in the following sentences from active to s-passive forms as shown in the example. Note that not all of the passive sentences you make will require an agent.

Example: Ett ungt par köpte huset. **Huset köptes av ett ungt par.**

- 1 Grannarna bjöd oss på middag.
- 2 Familjen har sålt bilen.
- 3 Polisen söker en man med vitt skägg.
- 4 Många svenskar har läst romanen.
- 5 Chauffören stängde dörren.
- 6 Man måste rädda regnskogen.
- 7 Barnen avbröt vårt samtal.
- 8 En haj har ätit upp två hundar.
- 9 Du behöver putsa dina glasögon.
- 10 Joanne och jag har översatt texten till engelska.

Exercise 13.3

Complete the newspaper report below using s-passive forms of the verbs given.

En stor exotisk orm har (hitta) _____ i en av stadens parker. Ormen (se) _____ först av en joggare. Den oväntade upptäckten (rapportera) _____ omedelbart till polisen. Ormen har nu (fånga) _____ och (ta) _____ om hand av polisen. Området har (undersöka) _____ men inga fler ormar har (upptäcka) _____. Personal i stadens djurpark bekräftar att ingen av deras ormar har (stjälja) _____ och ingen orm har heller (anmäla) _____ som saknad. Man utgår ifrån att ormen har (föra) _____ in i landet illegalt. Eventuell information om ormen kan (lämna) _____ till polisen.

Exercise 13.4

Past participles are often used when writing headlines as they are economical in terms of space. In this exercise you first need to identify the infinitive form and conjugation of the respective verb. Then expand the headlines below into s-passive forms as shown in the example. Headlines often exclude the definite or indefinite article of a noun, so you may also need to bear this in mind when composing complete sentences.

Example: Björn skjuten i Borås
(skjuta IV) En björn har skjutits i Borås.

- 1 Många skidåkare skadade i lavin
- 2 18-åring dömd till 10 års fängelse
- 3 Flera gruvarbetare räddade i Kina

- 4 Varg sedd i stadsparken
- 5 Gasläcka upptäckt på bensinstation
- 6 Två gripna för går dagens bankrävan
- 7 Präst anhållen för narkotikainnehav
- 8 Ny fjällväg blockerad av snö

Exercise 13.5

Turn each of the sentences below into a short headline, using a construction with a past participle. Not all of the passive sentences you make will require an agent.

- 1 En skola har vandaliseras under helgen.
- 2 Terrorister har frigivit en svensk man.
- 3 En svensk simmare har slagit världsrekord.
- 4 En ung flicka har tagits som gisslan.
- 5 Ett nytt museum har öppnats i Malmö.

Exercise 13.6

Passive constructions are often used on signs as they are economical in terms of space.

Use **s**-passive forms to rephrase sentences 1–5 below as signs.

- 1 Vi stänger porten kl. 22.00.
- 2 Vi säljer honung här.
- 3 Vi öppnar dörrarna klockan 19.
- 4 Vi söker språklärare.
- 5 Du måste använda skyddshjälm.

Use full sentences in Swedish that do not employ a passive construction to explain the meaning of the following signs in examples 6–10 below. Note that Swedish often uses the word **ej** rather than **inte** to render ‘not’ in official information and signs.

- 6 För ytterkläder ansvaras ej (Sign in a restaurant cloakroom)
- 7 Lägenhet uthyres (Sign outside a large house)
- 8 Starkt färgade plagg tvättas separat (Washing instructions)
- 9 Betalas senast 14 dagar efter fakturadatum (On an invoice)
- 10 Torktumlas ej (Washing instructions)

Use past participles to rephrase the sentences below as signs. Note that the final two sentences contain particle verbs.

- 11 Man förbjuder parkering.
- 12 Vi tillåter rökning endast på den plats som vi anvisar.
- 13 Man förbjuder bollspel i parken.
- 14 Man har stängt av hissen för reparation.
- 15 Man har spärrat av området.

Runor

Runorna är en form av skrivtecken som utvecklades av germanska stammar några århundraden efter Kristus. De utformades förmodligen för att kunna brukas på trä, men i dag är de flesta föremål som bevarats gjorda av metall eller sten.

Runraden eller runalfabetet kallas futhark efter de sex första tecknen: f-u-th-a-r-k (*ᚠᚢᚢᚦ-ᚨ-ᚱ-ᚩ*). De äldre runorna tycks ha kommit till Norden från kontinenten redan på 400-talet och bestod av 24 tecken.

De yngre runorna var förmodligen en förenkling skapad av en uppfinningsrik ristare på 800-talet. Den runraden innehöll bara 16 tecken så flera tecken fick därför motsvara mer än ett ljud. Samma runa kunde till exempel uttalas både som **k** och **g**.

Den mest kända runinskriften ristades in på guldhornet från Gallehus på Jylland i Danmark: "Jag, Lägäst, Holtes son, gjorde hornet".

Runorna ersattes senare av det latinska alfabetet som introducerades i Sverige av de tidiga missionärerna när landet gradvis blev kristet mellan år 1000 och 1200 e.Kr.

De flesta ristade föremålen som är bevarade i Sverige är runstenar, stående stenar från vikingatiden som finns i Svealand och Götaland och som har rests till minne av en (ofta manlig) släktning som dött. De innehåller inte sällan frasen "Må Gud hjälpa hans själ", då landet höll på att kristnas vid den tiden. Men de är inte gravstenar.

Man kan namnet på flera ristare – till exempel Balle (som ristade fler än 40 stenar), Öpir, Fot och Torbjörn då deras verk ofta är signerade.

Word list

skrivtecken 6, written character
utforma I, design
föremål 6, artefact
förenkling 2, simplification
uppfinningsrik, ingenious
ristare 6, carver
uttala I, pronounce
runinskrift 3, runic inscription
rista I, scratch
stam 2, tribe

århundrade 5, century
guldhorn 6, golden horn
gradvis, gradually
släktning 2, relative
sällan, seldom
fras 3, phrase
kristna I, Christianise
gravsten 2, gravestone
verk 6, work

UNIT 14

Time expressions, prepositions

The idiomatic nature of Swedish prepositional expressions of time makes it difficult to formulate rules that are both concise and 100 per cent reliable. For the sake of brevity some variations have been deliberately omitted from the following account, which concentrates on basic conventions that are applicable in the majority of instances.

'In' + expressions of time

In +	Month	Season	Year	Decade/Century
Past time	i maj	i våras/i höstas på våren/hösten	år 2000	på 90-talet/1900-talet
Habitual	i maj	på våren/hösten	—	—
Present	i maj	i vår/höst	år 2020	på 90-talet/1900-talet
Future	i maj	i vår/höst	år 2035	på 20-talet/2000-talet

Notes

- 1 There is no preposition in Swedish expressions corresponding to 'in' + a year date:

IKEA grundades (år) 1943. IKEA was founded in 1943.

- 2 'Last summer', 'last winter' are **i somras** and **i vintras**.
- 3 **I våras**, etc. and **i vår**, etc., both render English 'in spring', etc., but indicate 'last spring' and 'this/next spring' respectively.
- 4 **På våren**, etc. (note the definite form of noun) is a less specific expression of time and is used for past, future and habitual occurrences:

Vi bodde där på sommaren för länge sedan.
We lived there in (the) summer many years ago.

De ska gifta sig på våren.
They will be getting married in the spring.

Norrskenet ser man tydligast på vintern.
You can see the northern lights most clearly in (the) winter.

- 5 A construction with the preposition **om** + number + noun is used to express future action in answer to a real or hypothetical question: **När?**

– **När blir det mörkt? – Om en timme/om en stund.**

‘When will it be dark?’ ‘In one hour/in a little while.’

Filmen börjar om fem minuter. The film starts in five minutes.

- 6 A construction with the preposition **på** corresponds to English ‘in’ when answering a real or hypothetical question: **Hur länge tar det?**

– **Hur lång tid tar resan? – Man reser dit på en timme.**

‘How long does the journey take?’ ‘You can travel there in an hour.’

Jag läste hela boken på en dag. I read the whole book in a day.

‘During’

English ‘in’ in the sense of ‘during (the course of)’ is usually rendered by **under** in Swedish:

Så levde man under medeltiden.

That’s how people lived during/in the Middle Ages.

‘On’ + expressions of time

On +	Weekday	Date
Past time	i söndags	den 1:a (första) juli
Habitual	på söndagarna	den 1:a (första) juli
Present	i dag	den 1:a (första) juli
Future	på söndag	den 1:a (första) juli

Notes

- 1 Constructions like **i söndags** render English ‘on Sunday’ in the sense of ‘last Sunday’. Constructions like **på söndag**, correspond to ‘this Sunday/next Sunday’. Note that constructions like **i söndags** may be combined with the parts of the day:

Detta hände i söndags morgon. This happened last Sunday morning

- 2 For less specific expressions of time **på en söndag**, etc., may be used.

Detta hände på en söndag för länge sedan.

This happened on a Sunday/one Sunday a long time ago.

- 3 For weekday + calendar date expressions Swedish usually has the definite form of the weekday and no preposition:

Vi träffades tisdagen den 1:a mars och kommer att träffas igen söndagen den 8:e maj.

We met on Tuesday March 1st and will meet again on Sunday May 8th.

- 4 Note also the following Swedish usage, which is a more formal expression of the information in the example above:

Vi träffades den första i tredje och kommer att träffas igen den åttonde i femte.

We met on the first of the third and will meet again on the eighth of the fifth.

'At' + expressions of time

At +	Festival	Clock time (<i>Basic Swedish</i> , Unit 7)
Past time	i julas	klockan 10 (tio)
Habitual	på jul/på jularna	klockan 10 (tio)
Present	i jul	klockan 10 (tio)
Future	i jul/till jul	klockan 10 (tio)

Notes

- 1 **I julas** renders English ‘at Christmas’ in the sense of ‘last Christmas’; **i jul** means ‘this/next Christmas’.
- 2 For other expressions of past time **på julen** is used.

Detta hände på julen för många år sedan.

This happened at Christmastime many years ago.

- 3 Two other festivals follow the same pattern: **i påskas/i midsomras, i påsk/i midsommar**. Note, however **på påskan** but **på midsommar** (indefinite form).
- 4 With year–date expressions Swedish usually has the definite form of the festival and no preposition:

Arbetet började påskan 2012 och fortsätter fram till julen 2029.

Work began at Easter 2012 and will continue until Christmas 2029.

- 5 ‘At the beginning/end of’ is usually rendered in Swedish by **i början/slutet av**.

Exercise 14.1

Insert the correct Swedish preposition (**på**, **i** or **under**) in the following sentences.

- 1 Jag tänker bo här (for) _____ minst 3 år.
- 2 Ingmar Bergman föddes (on) _____ en söndag (in) _____ juli.
- 3 Han lagade hela middagen (in) _____ 35 minuter.
- 4 De förlorade allt som de ägde (in) _____ kriget.
- 5 Rekordmånga kommer att resa utomlands (at) _____ jul.
- 6 (In) _____ juli i fjol var vi i Paris och (in) _____ vår reser vi till Rom.
- 7 (On) _____ fredag ska jag träffa någon som jag inte träffat (for) _____ nästan 20 år.
- 8 (At) _____ julas fick jag en CD med låtar som spelades in (in) _____ 50-talet.

'For' + expression of time

As a general rule, Swedish uses **i** to express duration (English ‘for’). This construction is used with all tenses of the verb.

Jag har bott här i sex år.

I’ve been living here for six years.

Note, however, that ‘not for’ + expression of past time (sometimes ‘not ... in’ in English) is rendered by **inte ... på** in Swedish.

Jag har inte rökt på sex år.

I’ve not smoked for/in six years.

Note also:

for a long time
not ... for a long time

länge
inte ... på längre

Frequency

Note how the following English expressions of frequency are rendered in Swedish, where the choice of preposition (**om** or **i**) depends on the period of time described:

six times a day/a year

sex gånger om dagen/om året

six times a second/a minute/an hour/a week/a month

sex gånger i sekunden/i minutten/i timmen/i veckan/i månaden

Note also:

Bilen körde minst 120 kilometer i timmen.

The car was travelling at least 120 kilometres an hour.

Vattennivån sjunker 50 cm om året/om dagen.

The water level is falling 50 cm a year/a day.

But:

Det är tredje gången på en månad som han har varit sjuk.

That's the third time in a month that he has been ill.

The table below and the examples that follow show how Swedish expresses another type of frequency. (For ordinal numbers, see *Basic Swedish*, Unit 7.)

Non-neuter	Neuter	
varje	varje	every
varannan	vartannat	every other
var tredje	vart tredje	every third/three
var tionde	vart tionde	every tenth/ten etc.

Jag åker dit vartannat år. I travel there every other year.
Jag byter bil vart femte år. I change my car every five years.

Exercise 14.2

Insert the correct Swedish preposition to indicate frequency (**i**, **om** or **på**) in the following sentences.

- 1 Hur ofta tar mormor medicin? Tre gånger _____ dagen.
- 2 Hur fort kör du nu? Cirka 90 kilometer _____ timmen.
- 3 Hur ofta reser du till Sverige? Bara en gång _____ året.
- 4 Det är tredje gången _____ ett år som han har fått fortkörningsböter.
- 5 Lönen är 200 kronor _____ timmen. Det blir runt 32.000 _____ månaden eller över 380.000 _____ året.

'Ago'

The English sense of 'ago' is rendered in Swedish by the prepositional phrase **för ... sedan** which brackets the expression of time.

De gifte sig för en vecka sedan. They got married a week ago.

Exercise 14.3

Answer the questions below with a full sentence.

Example: När kom du hit? (15 år) **Jag kom hit för 15 år sedan.**

- 1 När kom du hem? (halvtimme)
- 2 När tvättade du bilen sist? (dryg vecka)

- 3 När var Gustav Vasa kung i Sverige? (länge)
- 4 När besökte du Stockholm för första gången? (lite mer än 20 år)
- 5 När fick du e-post om festen? (bara ett par, tre minuter)

Time expressions + parts of the day

Past time

Habitual

Present

Future

i går
yesterday

i dag
today

i morgen
tomorrow

i går morgon
(early) yesterday
morning

i morgon
(earlier) this
morning

på morgonen/
morgnarna
in the morning(s)

nu på morgonen
this morning

i morgon bitti
tomorrow morning

i går förmiddag
yesterday morning

i morgon förmiddag
tomorrow morning

i förmiddags
(earlier)
this morning

på förmiddagen/
förmiddagarna
in the morning(s)

nu på
förmiddagen
this morning

(senare) i förmiddag
later this morning

i går eftermiddag
yesterday
afternoon

i morgon eftermiddag
tomorrow afternoon

i eftermiddags
(earlier) this
afternoon

på eftermiddagen/
ettermiddagarna
in the afternoon(s)

nu på
ettermiddagen
this afternoon

(senare) i eftermiddag
later this afternoon

i går kväll
yesterday evening

i morgon kväll
tomorrow evening

tidigare i kväll
(earlier) this
evening

på kvällen/
kvällarna
in the evening(s)

i kväll
this evening

i kväll
later this evening

i natt
last night

på natten/nätterna
at night

i natt
tonight

i natt
later tonight

Also:

i fjol
last year

varje år
every year

i år
this year

nästa år
next year

Exercise 14.4

Arrange the following time expressions in chronological order:

i dag – i övermorgen – om en vecka – för 2 år sedan – nästa månad – i fjol – i våras – i morse – i morgon – i går – förra veckan – i förrgår

Exercise 14.5

Insert the correct Swedish preposition or prepositional phrase that corresponds to the English in brackets in the following sentences.

I Sverige är dagarna långa (in) _____ sommaren, särskilt (in) _____ juni. Varje år (on) _____ midsommarafton åker vi ut på landet för att bo hos mormor (for) _____ fyra veckor. Nu förtiden får hon besök (two or three times a year) _____. När hon var ung (many years ago) _____ var allting mycket annorlunda i Sverige. Hon föddes (during) _____ andra världskriget. Då hade folk det svårt men nästan alla på landet brukade gå i kyrkan (on Sundays) _____ och (at Easter) _____. Hennes far fick arbeta (for a long time) _____ ute på åkrarna. Familjen ägde ingen bil då men det gick en buss (every ten minutes) _____. Man kunde ta sig till staden (in less than an hour) _____. (Last Saturday) _____ berättade mormor om hur roligt man hade (at Christmas) _____ och (this morning) _____ påminde hon oss om hur barnen såg fram emot äppleskörden (in August) _____. Vi åker hem (in a couple days) _____. Vi har inte varit hemma (in almost a month) _____. Men vi tänker besöka mormor igen (in September) _____. Morfar dog nämligen (in the autumn in 2012) _____, närmare bestämt (on October 1st) _____, och mormor blir alltid lite orolig (at the end of September) _____.

Exercise 14.6

Use the information in the timetable to fill in the answers to the questions below. Note that there is more than one way to answer some of the questions.

Tågtidtabell – Tåg 51 Stockholm – Uppsala (Giltig 1.7 t.o.m. 10.12)				
Stockholm	Märsta	Arlanda	Knivsta	Uppsala
5.50	6.10	–	6.20	6.30
6.10	6.30	–	6.40	6.50
6.30	–	6.55	7.00	7.20
6.50	7.10	–	7.20	7.30
7.10	7.30	–	7.40	7.50
7.30	–	7.55	8.00	8.10

- 1 Hur ofta går tåget till Uppsala på morgonen?
 - (a) Tåget går _____ minut.
 - (b) Tåget går _____ timmen.
- 2 Hur ofta går tåget till Arlanda?
 - (a) Tåget går _____ timme.
 - (b) Tåget går _____ timmen.
- 3 Hur lång tid tar det om man reser från Märsta till Knivsta?
 - (a) Man reser dit _____ minuter.
 - (b) Resan tar _____ minuter.
- 4 När kommer 6.30-tåget från Stockholm till Knivsta?
Tåget kommer till Knivsta _____.
- 5 När gäller tidtabellen?
 - (a) Den gäller från och med _____ till och med _____.
 - (b) Den gäller från och med _____ till och med _____.

Karl XII

I svensk historia är det främst Karl XII (1682–1718) som står för den svenska krigsäran. Han var kung av Sverige i mer än 20 år. Det mesta av sin regeringstid tillbringade han i fält i krig mot Danmark, Polen och Ryssland i ett försök att försvara Sveriges ställning som stormakt med territorium kring Östersjön. I sin första stora kampanj lyckades han besegra sina motståndare, bl.a. Danmark genom ett blixtanfall över Öresund på sommaren 1700. Sent på hösten samma år tog han Narva i Estland mitt under en väldsam snöstorm.

Ryssland styrdes vid den tiden av den geniale tsaren Peter den Store. I slaget vid Poltava i södra Ukraina 1709 kämpade 18 000 svenska karoliner mot 50 000 ryssar ledda av tsaren i två blodiga månader. Då led Sverige ett av sina största militära nederlag någonsin. Till slut, när nästan sjutusen svenska soldater hade stupat på en enda dag och med kungen svårt sårad, var armén tvungen att kapitulera. Det betydde slutet för Sverige som stormakt i norra Europa.

Men Karl XII fortsatte att kriga. Han hade inte satt fot i Sverige på flera år men när han slutligen återvände blev det snart en ny kampanj. År 1718 belägrade hans trupper den dansk-norska fästningen Fredrikshald. Flera gånger om dagen inspekterade kungen skyttegravarna, men på kvällen den 30 november 1718 gjorde han det för sista gången. Han fick en kula genom huvudet och dog omedelbart.

Karl XII blev bara 36 år gammal. Han gifte sig aldrig och fick inga barn.

Word list

främst, chiefly
krigsära –n, military glory
regeringstid 3, reign
fält 6, field
blixtanfall 6, lightning attack
våldsam, violent
kämpa I, fight
karolin 3, soldier of Charles XII
blodig, bloody

stupa I, be killed in action
såra I, wound
kapitulera I, capitulate
kriga I, wage war
belägra I, besiege
fästning 2, fortress
skyttegrav 2, trench
kula 1, bullet
omedelbart, immediately

UNIT 15

Pronouns, interrogative, relative and determinative

Interrogative pronouns

Interrogative pronouns introduce a direct or indirect question. Interrogative pronouns are also called **v**-words because they begin with the letter V. (See also *Basic Swedish*, Unit 5.)

vem (sg.), vilka (pl.)	who, whom
vems (sg.), vilkas (pl.)	whose
vad [va:d] or [va]	what
vilken , vilket , vilka	which

Notes

- 1 Unlike English, Swedish has different forms for ‘who/whom’ and ‘whose’ in the singular (**vem**, **vems**) and plural (**vilka**, **vilkas**):

Vem var det som ringde?	Who was it that phoned?
Vems födelsedag är det?	Whose birthday is it?
Vilka gifter sig i dag?	Who is getting married today?
Vilkas bilar blev stulna?	Whose cars were stolen?

- 2 **Vilken**, **vilket**, **vilka** may be used with and without a noun:

Vilka böcker tillhör dig?	Which books belong to you?
Vilka tillhör Ida?	Which (ones) belong to Ida?

- 3 **Vem**, **vad**, **vilken**, **vilket** or **vilka** as the subject of a subordinate clause is followed by **som**:

Vi såg vad som hände.	We saw what happened.
Ta reda på vem som ringde.	Find out who phoned.
Vet du vilka som kommer?	Do you know who is coming?

- 4 In spoken Swedish **vad ... för något** is often used to render ‘what’, as in:
Vad läser du för något?	What are you reading?
- 5 In spoken Swedish **vad ... för (en/ett)** + a singular noun or **vad ... för** + a plural noun corresponds to ‘what kind of’:
Vad är det för ett träd?	What sort of tree is it?
Vad har de för bil?	What kind of car do they have?
Vad gillar du för filmer?	What kind of films do you like?
- 6 **Vilken, vilket, vilka** (+ adjective) + noun in the indefinite form, and **vad** + adjective in the neuter form are often used in exclamations. Note that verb and subject are not inverted when exclamations of this type introduce the clause.
Vilket hemskt väder!	What awful weather!
Vilka dumma frågor!	What silly questions!
Vad pinsamt!	How embarrassing!
Vilken vecka det har varit!	What a week it has been!
Vilken vacker kjol du har!	What a lovely skirt you have!

Exercise 15.1

Turn the indirect questions in the subordinate clauses in the sentences below into direct questions (main clause) using an appropriate interrogative pronoun.

- 1 Vet du vem som vann priset?
- 2 Vet du vilka som är dina riktiga vänner?
- 3 Har du hört vad Lukas har köpt?
- 4 Läste du vad som står i artikeln?
- 5 Vill du veta vilket parti som vann valet?

Exercise 15.2

Change the direct questions (main clause) into subordinate clauses using an appropriate interrogative pronoun.

- 1 Vad läser hon? Ingen ser ...
- 2 Vilket hus köpte de? Alla vill veta ...
- 3 Vilken väg är kortast? Vet du ...
- 4 Vem har städat här? Jag undrar ...
- 5 Vem slog han? Vet du ...
- 6 Vad har hänt? Alla undrar ...
- 7 Vilket hus har garage? Det är svårt att veta ...

- 8 Vilka var med på festen? Jag kommer inte ihåg ...
- 9 Vad sade han om Elin? Har du hört ...
- 10 Vad dricker de för något? Jag undrar ...

15

Interrogative,
relative and
determinative

Exercise 15.3

Turn the sentences below into exclamations.

Example: Han har målat en fin tavla. **Vilken fin tavla han har målat!**

- 1 Vargen har stora tänder.
- 2 Barnet har fått ett fult namn.
- 3 Jag fick några bra råd.
- 4 Hon har köpt är en underbar klänning.
- 5 Dina små barn är väldigt söta.

The relative pronoun som

The most common relative pronoun in Swedish is **som**. This is an indeclinable pronoun that can refer to people, animals and things in both singular and plural. **Som** may be used either as the subject or the object of a relative clause.

En man som känner dig har ringt.

A man who knows you has phoned.

En man som du känner har ringt.

A man whom you know has phoned.

Byxorna som jag köpte är för trånga.

The trousers I bought are too tight.

As in English, **som** may be omitted when used as the object of the subordinate clause. **Som** is never omitted, however, when occupying the subject position.

Compare:

Mannen du söker bor inte här.

The man you are looking for doesn't live here.

Mannen som bor här är inte hemma i dag.

The man who lives here is not at home today.

The relative pronoun **som** is not preceded by a preposition in Swedish; the preposition is placed at the end of the relative clause.

Fiolen som hon spelar på är mycket värdefull.

The violin on which she is playing is very valuable.

89

Other relative pronouns

- 1 Occasionally, when the relative clause is long or complex, **som** may be replaced by **vilken**, **vilket** or **vilka**, depending on the noun to which it relates. However, such constructions tend to sound contrived, especially in spoken Swedish.

Fiolen om vilken hon hade skrutit så mycket och så länge var inte alls lika värdefull som hon påstod.

The violin about which she had boasted so much for such a long time was not at all as valuable as she claimed.

- 2 **Vilket** (indeclinable) is also used to refer back to a complete clause.

Han är en stark ledare, vilket tilltalar många.

He is a strong leader, which appeals to many people.

- 3 ‘Whose’ as a relative pronoun is rendered in Swedish by **vars**. Strictly speaking, **vars** is used only as a genitive singular; the plural form is **vilkas**. However, **vilkas** is more or less restricted to formal Swedish.

en kvinna vars katt heter Leo	a woman whose cat is called Leo
ett barn vars mor är död	a child whose mother is dead
män vars/vilkas söner är rika	men whose sons are rich

- 4 **Där** is also used as a relative pronoun, corresponding to ‘where’ or ‘in which’ in English:

Stället där vi bor heter Torp.

The place where we live is called Torp.

Exercise 15.4

Link the phrases below with an appropriate relative pronoun (**som**, **vars**, **vilkas**, **vilket**, **där**).

Example: Vi såg inte filmen. Den visades på teve.

Vi såg inte filmen som visades på teve.

- 1 Ingen bor i huset. Det ska rivas.
- 2 Jag vill ha mina böcker. Du lånade dem i fjol.
- 3 Har du hittat vår katt? Den försvann i går.
- 4 Polisen har gripit en tjuv. Han hade gömt sig i skåpet.
- 5 De bor i en öken. Det är kallt på natten.
- 6 Barnen lekte i sanden. Barnens föräldrar låg och solade sig.
- 7 Anders sitter där. Han är min far.
- 8 Vi åt middag på hotellet. Den var dyr.
- 9 Viktor är frisk igen. Det gör mig jätteglad.
- 10 Jag köpte nya skor i går. De är för små.

Determinative pronouns

Swedish uses a determinative pronoun (corresponding to English ‘this, that, these, those’ or ‘the’ + noun, depending on context) when the information that follows – typically a restrictive relative clause introduced by **som** or **där** – is essential to understanding the sentence. Note that when the determinative qualifies a noun, the noun has no end article.

Non-neuter

Neuter

Plural

den man som ...

det hus som ...

de pengar som ...

Den man som jag helst ville träffa är kungen.

The man that I would most like to meet is the king.

I det hus där Strindberg bodde finns nu ett litet museum.

In the house where Strindberg lived there is now a small museum.

De barn som har varit med om krig glömmer det aldrig.

Those children who have experienced war never forget it.

The determinative pronoun is also used on its own without a following noun. It then corresponds in all but its genitive forms (which are now rarely used in Swedish and missing in English) with the third person neuter and non-neuter pronouns. (See *Basic Swedish*, Unit 9.)

Non-neuter

subj obj gen

den den dens

Neuter

subj obj gen

det det dess

Plural

subj obj gen

de dem deras

Luftens i Umeå är renare än den i Stockholm.

The air in Umeå is cleaner than that in Stockholm.

– Vilket hus är ditt? – Det längst till vänster.

‘Which house is yours?’ ‘The one on the far left.’

Sverige har mycket att erbjuda dem som gillar friluftsliv.

Sweden has a lot to offer those who like outdoor life.

Det är dens uppgift som går sist att låsa dörren.

It’s the job of the person who leaves last to lock the door.

Exercise 15.5

Rewrite the sentences below using a determinative pronoun.

Example: Anna vill köpa en bil. Den är röd.

Den bil som Anna vill köpa är röd.

15

Interrogative,
relative and
determinative

- 1 Kungen bor på ett slott. Det heter Drottningholm.
- 2 Trädet stod nära huset. Det tog längst tid att fälla.
- 3 Tjejen heter Ida. Hon är duktigast.
- 4 De svenska turisterna åker till Egypten. De brukar få mest sol.
- 5 Låten vann årets melodifestival. Den sjöngs av en svensk.
- 6 Städerna drabbades hårt av jordbävningen. Min bror bodde i en av dem.
- 7 Sjön är störst i Sverige. Den heter Vänern.
- 8 Svamparna är giftiga. Man ska undvika att plocka dem.

Exercise 15.6

Rewrite the sentences below using a determinative pronoun.

Example: De här fabrikerna anställer ungdomar. Vi ska stödja dem.
Vi ska stödja de fabriker som anställer ungdomar.

- 1 De här husen är gamla och fallfärdiga. Vi ska riva dem.
- 2 Det här huset är Linnés födelseplats. Vi ska bevara det.
- 3 Den här dörren är larmad. Öppna den inte!
- 4 De där turisterna har fått sin resa inställt. Intervju dem.
- 5 Det här namnet har de gett sitt barn. Det var mest populärt på 70-talet.

Exercise 15.7

Rewrite the sentences below using a determinative pronoun.

Example: Det här är den finaste skjortan. Jag äger den.
Det här är den finaste skjorta som jag äger.

- 1 Det här är det mest komplicerade problemet. Jag har löst det.
- 2 Det här är den vackraste byggnaden. Jag har sett den i Stockholm.
- 3 Det där var den tråkigaste festen. Vi har gått på den.
- 4 Det här är den smutsigaste staden. Eva har besökt den.
- 5 Det här är den allra snällaste hunden. Max äger den.

Exercise 15.8

Rewrite the sentences below using a determinative pronoun:

Example: Om man är uppe sent på kvällen blir man trött dagen därpå.
Den som är uppe sent på kvällen blir trött dagen därpå.

- 1 Om man blir tagen för fortkörning kan man förlora sitt körkort.
- 2 Om man parkerar fel riskerar man böter.
- 3 Om människor inte betalar skatt ska de inte kunna klaga på regeringen.
- 4 Om man kan svenska kan man lättare hitta ett arbete.
- 5 Om man aldrig har älskat vet man inte vad kärlek är.

Berömda svenskar

15

Interrogative,
relative and
determinative

Vilka är de mest berömda svenskarna genom tiderna? Vems prestationer har gått till historien och är mest kända internationellt?

Är det Alfred Nobel, uppfinnaren som höll mer än 300 olika patent bland vilka dynamit var hans mest kända? Han testamenterade sina oerhörda rikedomar till att finansiera nobelpriserna.

Inom kulturen konkurrerar filmskaparen Ingmar Bergman och barnboksförfattaren Astrid Lindgren om titeln ”den mest berömda svensken”. Lindgrens böcker har sålts i 165 miljoner exemplar över hela världen, vilket gör henne till den svenska författare, vars böcker är de mest översatta.

Vad sägs om affärsmän som Ingvar Kamprad som grundade IKEA eller Ivar Kreuger, en miljardär som på 1920-talet kontrollerade 75 % av världens tändstickstillverkning?

Den svensk som har lämnat störst avtryck i internationell politik är nog Dag Hammarskjöld. Som FN:s generalsekreterare från 1953 till sin död i en flygolycka 1961 var han mannen bakom FN:s fredsbevarande styrkor.

En svensk vars namn inte är så välkänt men som i över 250 år har haft en bestående inverkan på hur vi ser på världen omkring oss är vetenskapsmannen Carl von Linné – far till den moderna systematik som grupperar växter och djur och en av grundarna till den moderna ekologin.

Vad fint att veta att man inte behöver vara känd för att vara betydelsefull!

Word list

prestation 3, achievement
uppfinnare 6, inventor
testamentera I, bequeath
rikedom 2, wealth
konkurrera I, compete
filmskapare 6, film-maker
miljardär 3, billionaire
kontrollera I, control
tändstickstillverkning 2, matchstick production

avtryck 6, impression
flygolycka 1, plane crash
fredsbevarande styrka 1, peacekeeping force
välkänd, well-known
bestående, lasting
inverkan 6, effect
vetenskapsman, scientist
grundare 6, founder
betydelsefull, important

UNIT 16

Translating ‘that’

‘That’ as a demonstrative

There are two Swedish alternatives corresponding to ‘that’ (and its plural form, ‘those’) used as a demonstrative pronoun. (See *Basic Swedish*, Unit 10.)

- 1 **Den där** (non-neuter) and **det där** (neuter) are common in spoken and informal written Swedish and usually refer to something tangible or present to which the speaker can point. They require an end article on the noun.

– Var bor den där mannen? – Han bor i det där huset.

‘Where does that man live?’ ‘He lives in that house.’

- 2 **Den** (non-neuter), **det** (neuter), **de** (plural subj.), **dem** (plural obj.) are used in both spoken and written Swedish. These forms are stressed in spoken Swedish. They require an end article on a noun that follows.

Den skjortan passar inte till de byxorna. Den i vitt passar bättre.

That shirt doesn’t match those trousers. That (one) in white is a better match.

As in English, demonstratives may be used with or without a noun.

Kaffe med grädde. Det smakar härligt.

Coffee and cream. That tastes delicious.

‘That’ as a relative pronoun

Som (indeclinable) can render ‘that’ as a subject, object or prepositional complement in a relative clause.

De vill ha ett hus som är perfekt på alla sätt – ett hem som hela familjen älskar och grannar som de kan lita på.

They want a house that is perfect in every way – a home that the whole family loves and neighbours that they can rely on.

'That' in cleft sentences

A cleft sentence focuses attention on a particular element by using the construction 'It is/was X that ...'. Cleft sentences are common in Swedish (see also Unit 25). Here, too, **som** corresponds to English 'that', as well as to 'who' or 'which'.

Det var Raoul Wallenbergs mod som räddade tusentals liv.

It was Raoul Wallenberg's courage that saved thousands of lives.

Det är till mig som du ska komma när du behöver hjälp.

It's me that you should come to when you need help.

Det var för fem år sedan som han försvann.

It was five years ago that he disappeared.

Exercise 16.1

Change the following Swedish sentences into cleft sentences. The tense of the verb in the sentence will determine whether you use **Det är** or **Det var** in your cleft sentence.

Example: Mamma brukar laga mat hemma.

Det är mamma som brukar laga mat hemma.

- 1 Regeringen bestämmer utrikespolitiken.
- 2 Gustav Vasa la grunden till det moderna Sverige för mer än 400 år sedan.
- 3 Karl XII introducerade kaffet i Sverige i början av 1700-talet.
- 4 Svensken Alfred Nobel uppfann dynamiten.
- 5 Selma Lagerlöf var den första svenska författaren att få Nobelpriiset.
- 6 Abba blev den första svenska popgruppen att erövra världen.

'That' as a subordinating conjunction

The conjunction **att** (always pronounced [att] unlike the infinitive marker **att** [ɔ]) introduces a subordinate clause, often a statement in direct speech.

Läkaren säger att jag behöver motionera mera.

The doctor says that I need to exercise more.

As in English, the subordinating conjunction **att** is sometimes omitted after verbs of saying and thinking, such as **säga**, 'say' and **tro/tycka**, 'think'.

Jag tror (att) jag är kär.

I think I'm in love.

Emil säger (att) han är kär i dig.

Emil says he's in love with you.

Note, however, that **att** is always retained after forms of **veta**.

Jag vet att du är kär i mig.

I know you're in love with me.

'That' in the expression 'now that'

The English expression 'now that' is rendered by **nu när** or **nu då** in Swedish:

Nu när han är rik skänker han pengar till Röda korset.

Now that he is rich he donates money to the Red Cross.

Nu när vi pratar politik låt mig säga vad jag tycker.

Now that we're talking politics let me tell you what I think.

Exercise 16.2

Insert the correct Swedish word corresponding to 'that' in the gaps in the text below.

Det var inte Abba _____ var Sveriges första stora musikexport. _____ äran tillhör "den svenska näktergalen". _____ var artistnamnet på sångerskan Jenny Lind (1820–1887). _____ hon blev världsberömd är kanske förvånande. På _____ tiden var det ovanligt _____ man tänkte på Sverige som ett kulturland. _____ benämningen förknippade man mestadels med länder i Centraleuropa. Biljetterna till Jenny Linds konsert i Boston i USA år 1850 var så eftertraktade _____ de fick säljas på auktion. Den dyraste biljetten till _____ konserten ropades in för 625 dollar. _____ summan motsvarar en årsölön i dagens pengar. Nu _____ Sverige har så många berömda sångare är Jenny Linds namn ofta bortglömt. Men det var hon och "_____ kristallklara rösten" _____ först riktade musikvärldens uppmärksamhet på "_____ kalla landet i norr".

Du och ni

Förr sa man "du" bara till klasskamrater, familjemedlemmar och nära vänner.

Svenska har aldrig haft något pronomen som liknar franska *vous* eller tyska *Sie*. Fram till senare hälften av 1900-talet ansågs det vara oartigt att använda "ni" till en individ. När man pratade med folk som inte var familj eller nära vänner, visste man att det var säkrast att använda deras titel och etternamn i tredje person: "Har doktor Ek haft en skön semester?"

Samtal med någon som var obekant kunde därför bli komplicerade. Det innebar att man fick ta till olika strategier, som i uttrycknen "Hur var namnet?" eller "Ska det provas skor?"

Det var år 1967 på initiativ av Bror Rexed, generaldirektör för Socialstyrelsen, som anställda inom den statliga myndigheten uppmanades att tilltala varandra med "du" (den så kallade du-reformen). Den vanan spred sig snabbt genom samhället, speciellt något år senare då statsminister Olof Palme tyckte att det var dags att börja säga "du" till sina kolleger. Idag

är det vanligt att man säger ”du” till alla – förutom till kungligheter som man tilltalar med ”Ers Majestät”.

Nu när det sedan länge har blivit allmänt accepterat att alla använder ”du” ser man början på en viss motreaktion. Det har resulterat i att restaurang- och butikspersonal har börjat använda ”ni” till kunderna på ett sätt som motsvarar *vous* och *Sie* på franska respektive tyska.

Word list

klasskamrat 3, class-mate
pronomen –et pronomina,
 pronouns
likna I, resemble
obekant, unfamiliar
komplicerad, complicated
ta/ –r tog till, resort to
uttryck 6, expression
anställd, employed

statlig myndighet 3, government authority
uppmانا I, encourage
tilltalा I, address
vana 1, habit, custom
kollega –n kolleger, colleague
kunglighet 3, royal personage
motreaktion 3, backlash
respektive, respectively

UNIT 17

Translating the verb ‘to be’ and some other common English verbs

The verb ‘to be’

In addition to **vara**, five other Swedish verbs are regularly used to render different senses of the English verb ‘to be’.

Bli

Indicates transition or a change of state:

Resultatet blev mycket bra.	The result was very good.
ifall det blir oväder	in case there is a storm

Finnas

Indicates existence or non-existence:

Det finns goda skäl att träna.	There are good reasons to exercise.
Det finns hopp om framtiden.	There is hope for the future.
Det fanns inget kvar.	There was nothing left.

Ligga

Used with towns, buildings and places as well as of objects that are perceived as lying horizontally:

Ystad ligger vid kusten.	Ystad is on the coast.
Sverige ligger i Skandinavien.	Sweden is in Scandinavia.
Tidningen låg på bordet.	The newspaper was on the table.

Sitta

Used with objects that are fixed in position, literally or metaphorically:

Nyckeln satt kvar i låset.	The key was left in the lock.
Dina glasögon sitter på näsan.	Your glasses are on your nose.
EU sitter fast i en djup kris.	The EU is stuck in a deep crisis.

Stå

Used (a) with objects that are perceived as standing vertically and (b) when ‘is’ indicates ‘is written’:

- Maten står på bordet.**
Bilen har stått i garaget.
Det står inget om det i boken.

- The food is on the table.
The car has been in the garage.
There’s nothing about it in the book.

Exercise 17.1

Insert a suitable form of the appropriate Swedish verb that corresponds to a form of ‘to be’ (**bli**, **finnas**, **ligga**, **sitta**, **stå**) in the gaps in the following sentences.

- 1 I dag _____ över 5 miljoner privatbilar i Sverige. De flesta av dem _____ oanvända större delen av dagen.
- 2 Stugan _____ vackert vid havet, men det _____ ingen internetuppkoppling. Det _____ inget om det i turistbroschyren.
- 3 Det _____ fortfarande ärliga människor i världen! Nyckeln _____ kvar i bildörren när vi kom tillbaka och datorn _____ på baksätet.
- 4 Varför _____ ett sådant märke på snöskotern? Det visar att en radiosändare _____ under sätet som man kan använda ifall det _____ snöstorm.

Some other common English verbs and their equivalents in Swedish

Ask

- 1 Enquire: **fråga**

She asked me about you. **Hon frågade mig om dig.**

- 2 Request (someone to do something): **be**

She asked me to help you. **Hon bad mig hjälpa dig.**

- 3 Ask a question: **ställa en fråga**

She asked questions about you. **Hon ställde frågor om dig.**

Change

- 1 Alter: **ändra, förändra**

I’ve changed my eating habits. **Jag har ändrat min matvanor.**

2	Change one's mind: ändra sig	
	He never changes his mind.	Han ändrar sig aldrig.
3	Exchange, swap: byta	
	I changed trains in Gothenburg.	Jag bytte tåg i Göteborg.
4	Change gear, change money: växla	
	I changed money at the airport.	Jag växlade pengar på flygplatsen.

Drive

1	Drive a vehicle (i.e. sit behind the wheel): köra	
	Max drives a bus in Malmö.	Max kör buss i Malmö.
2	Travel (i.e. be driven): åka	
	We drove to the hospital in an ambulance. Vi åkte ambulans till sjukhuset.	
3	Drive someone, give someone a lift: köra, skjutsa	
	Maja drove us to the airport. Can you drive me home, please	Maja körde oss till flygplatsen. Snälla, kan du skjutsa mig hem?
4	Provide the power for something: driva	
	The water drives the turbines.	Vattnet driver turbinerna.

Feel

1	Feel (transitive): känna	
	I felt no pain at all.	Jag kände ingen smärta alls.
2	Feel (intransitive) with a personal subject: känna sig	
	Do you feel tired?	Känner du dig trött?
3	Feel (deponent): kännas	
	It feels colder today.	Det känns kallare i dag.
4	Feel (= touch): känna på	
	Feel the kitten's fur.	Känn på kattungens päls!

Go

- 1 Go by vehicle: **åka, resa, fara**

He wants to go to Mars.

Han vill åka till Mars.

- 2 Go in a general sense, especially on foot: **gå**

The dog goes where you go.

Hunden går dit du går.

Grow

- 1 Grow (intransitive): **växa**

Rice grows in China.

Ris växer i Kina.

Young children grow quickly.

Småbarn växer snabbt.

- 2 Cultivate (transitive): **odla**

People grow rice in China.

Man odlar ris i Kina.

- 3 Increase: **öka**

Employment is now growing.

Nu ökar sysselsättningen.

Know

- 1 Know facts: **veta**

I know what happened.

Jag vet vad som hände.

- 2 Know people, be acquainted with: **känna**

Do you know your neighbours?

Känner du dina grannar?

- 3 Know a language, possess a skill or special interest: **kunna**

She knows a little Finnish.

Hon kan lite finska.

You know everything about me.

Du kan allt om mig.

Leave

- 1 Leave (intransitive) = depart (= travel by vehicle): **avgå, resa, åka**

They left last Monday.

De åkte i måndags.

The train leaves at six.

Tåget avgår klockan sex.

- 2 Leave (intransitive) = depart (= go on foot): **gå**

We left after lunch.

Vi gick efter lunch.

- 3 Leave (transitive) = leave behind: **lämna**

They left the dog at home.

De lämnade hunden hemma.

Put

- 1 Place horizontally: **lägga**

Put the rug on the floor.

Lägg mattan på golvet!

- 2 Place vertically: **ställa**

Put the chair on the rug.

Ställ stolen på mattan!

- 3 Fix: **sätta**

Put the curtains up.

Sätt upp gardinerna!

Also **sätta pengarna på banken** = put money into the bank.

- 4 Insert, put something into something: **stoppa**

Put the money in your pocket.

Stoppla pengarna i fickan!

See

- 1 Catch sight of: **se**

I saw you in the station.

Jag såg dig på stationen.

- 2 Meet: **träffa**

You need to see a doctor.

Du behöver träffa en läkare.

- 3 Realise: **förstå**

I see what you mean.

Jag förstår vad du menar.

Stop

- 1 Bring motion to an end: **stanna**

This train stops in Lund.

Det här tåget stannar i Lund.

- 2 Cease doing: **sluta**

I have stopped writing emails.

Jag har slutat skriva e-post.

Think

- 1 Hold an opinion: **tycka**

I think coffee tastes awful.

Jag tycker kaffe smakar hemskt.

2 Ponder: **tänka**

I often think of the future.

Jag tänker ofta på framtiden.3 Intend: **tänka** + verb in the infinitive form (See Unit 11)

He's thinking of changing jobs.

Han tänker byta jobb.4 Believe: **tro**

I think he has changed his ways.

Jag tror att han har ändrat sig.*Want*1 Want to do something: **vilja** + verb in the infinitive form

He wants to be rich.

Han vill vara rik.2 Want to have something: **vilja ha** + object

He wants masses of money.

Han vill ha massor med pengar.**Exercise 17.2**

Insert a suitable form of the appropriate Swedish verb that corresponds to the English verb given in brackets in the following sentences.

- 1 Vi (want) ett möte med fabrikschefen, annars (stop) vi arbeta med detsamma och (go) hem.
- 2 Chefen (think) prata med personalen därfor att han (know) att stämningen på fabriken inte alls (feel) bra.
- 3 Jag (drive) dem till stationen men nu (think) de att de (leave) pengarna hemma när de (leave) i går.
- 4 Han (ask) alla som han (see) om dem (know) svenska och sedan (ask) han om pengar.
- 5 Jag (think) att du behöver (see) en specialist.
- 6 Jag (know) henne inte men jag (know) att hennes man (drive) lastbil.
- 7 – (Stop) bussen till Kalmar här? – Nej, du måste (change) i Karlskrona. Bussen till Karlskrona (leave) om en kvart.
- 8 Har du (ask) dem om de (know) att man (grow) tobak i Sverige förr i tiden?
- 9 Hon vill (change) sina matvanor och bli vegetarian eftersom hon (think) att det är oetiskt att äta kött.
- 10 Vi hade (think) (change) pengar på banken när vi (go) på semester men vi (change one's mind).

Hasse, Bibbi och Pelle: smeknamn

Svenska smeknamn bildas ofta genom att förlänga konsonantljudet i förnamnet och sedan lägga till en ändelse. För mansnamn är ändelsen ofta vokalen –e: Jan blir därför Janne, Olof blir Olle och på liknande sätt får man Hasse (i stället för Hans), Kalle (Karl), Lasse (Lars), Nisse (Nils) och Pelle (Per eller Peter).

Vad gäller kvinnonamn läggs det ofta till –an på slutet: Margareta kallas ofta Maggan, Birgitta blir Gittan eller Biggan, och Elisabeth blir Bettan. Men –i används också bland flicknamn: Sussi från Susanne, Cissi från Cecilia, Kikki från Kristina och Anki från Ann-Kristin.

Det finns förstås även andra metoder att bilda smeknamn. Kung Gustaf V brukade ibland kallas för V-Gurra.

En del latinska förnamn förkortades på svenska redan under medeltiden. Till exempel ersattes Nikolaus med Nils, Benediktus med Bengt, Laurentius med Lars och Johannes med Hans.

Byggnader och platser får också smeknamn, åtminstone i Göteborg eller ”Lilla London” som staden ibland kallas. Där ligger bl.a. Röda torget eller Sankt Sigfrids plan som det officiellt kallas. Frågan är om smeknamnet beror på att ryska Generalkonsulatet ligger där, eller om det har med de många (ofta röda) trafikljusen att göra. I Göteborg finns även Feskekörka (en saluhall för fisk i en byggnad som liknar en kyrka) och Läppstiftet (en delvis röd skyskrapa där Göteborgs Stift har sitt kansli). Vid Kungsportsplatsen står Kopparmärra, en hingst i brons där stadens grundare kung Karl IX sitter staty.

Word list

- smeknamn** 6, pet name
- förlänga** I, lengthen
- förnamn** 6, given name
- ändelse** 4, ending
- mansnamn** 6, male name
- vokal** 3, vowel
- kvinnonamn** 6, female name
- flicknamn** 6, girl's name
- förkorta** I, shorten
- medeltiden**, the Middle Ages
- åtminstone**, at least
- officiell**, official

- trafikljus** 6, traffic light
- saluhall** 3, market-hall
- läppstift** 6, lipstick
- skyskrapa** 1, skyscraper
- stift** 6, diocese
- kansli** 3, secretariat
- koppar** –n, copper
- märr** 2, mare
- hingst** 2, stallion
- staty** 3, statue

UNIT 18

Adverbs, amplifiers and **ju**, **nog**, **väl**, **nämligen**

Amplifiers

A number of adverbs, particularly adverbs of degree, are used to modify adjectives or other adverbs by amplifying or diminishing their meaning.

Most common among these is **mycket**, ‘very’.

Han är mycket liten men han springer mycket snabbt.

He is very small but he runs very quickly.

However, there are instances where English ‘very’ is *not* rendered by **mycket** in Swedish:

‘Very much/many’ is **väldigt mycket/många** and ‘not very’ + adjective or adverb is usually rendered in Swedish by **inte så väldigt** or **inte särskilt**.

Huset har väldigt många rum och är inte särskilt stort men vi tycker väldigt mycket om det.

The house has very many rooms and is not very big but we like it very much.

Swedish **inte mycket** corresponds to English ‘not much/not a lot’.

Det är inte mycket större än en stuga.

It isn’t much bigger than a cabin.

Many amplifiers (so-called uptoners and downtoners) remain popular in spoken and written Swedish for just a few years before being replaced by other vogue words. Listed below are some less ephemeral uptoners and downtoners:

absolut ‘absolutely’; **alldel** ‘completely’; **alltför** ‘far too much, too’; **fullständigt** ‘completely’; **för** ‘too’; **ganska** ‘rather’; **helt** ‘totally’; **hemskt** ‘terribly’; **inte alls** ‘not at all’; **knappast/knapp** ‘hardly’; **lagom** ‘just right’; **lite(t)** ‘(a) little’; **nog** ‘enough’ (note that when **nog** is used as an amplifier it follows the adjective or adverb in the same way as English ‘enough’); **nästan** ‘almost’; **oerhört** ‘extremely’; **rätt** ‘rather’; **tillräckligt** ‘sufficiently’; **väldigt** ‘extremely’; **ännu** ‘even’

Det är hemskt kallt idag.
Bilen är lagom stor för mig.
Han mår inte alls bra.
Det är en helt vanskinnig idé!
Är du gammal nog för att rösta?

It's terribly cold today.
The car is just the right size for me.
He is not at all well.
It's a totally crazy idea!
Are you old enough to vote?

The amplifiers **allt** and **alltmer(a)**, both of which correspond roughly to English ‘increasingly’, are used only before comparative forms of adjectives and adverbs. **Alltmer(a)** is used before adjectives and adverbs that form comparatives with **mer(a)**. (See *Basic Swedish*, Unit 17.)

Vädret blev allt sämre.
Vi träffas alltmer sällan.

The weather got worse and worse.
We meet more and more rarely.

The amplifier **allra**, which corresponds to English ‘(most ...) of all’, is usually used only before superlative forms of adjectives and adverbs.

en av de allra bästa filmlerna

one of the best films of all

De allra minsta växer allra fortast.

The smallest of all grow most quickly of all.

Exercise 18.1

Fill each of the gaps with an amplifier/diminisher from the list below. Use each adverb below once only.

absolut – alldelte – allra – alltmer – fullständigt – för – ganska – helt – inte alls
– knappt – mycket – nästan – tillräckligt – väldigt – ännu

Greta Gustafsson var en ung skådespelerska från en _____ vanlig arbetarklassbakgrund i Stockholm. Hon var _____ känd utanför Sverige när hon 1925 upptäcktes av en amerikansk filmproducent. Men sedan – som Greta Garbo – blev hon snart en _____ stor internationell filmstjärna. Nu blev hennes liv _____ annorlunda. Hennes talang, skönhet och inte minst den _____ hesa rösten gjorde henne _____ berömd. I mer än tio år var hon en av dem som tjänade _____ mest i Hollywood. På 1940-talet blev berömmelsen _____ jobbig för henne. Hon hoppade av filmkarriären och flyttade till New York, en stad som var _____ stor för henne att leva mer eller mindre _____ anonymt i. _____ många år levde hon _____ osynlig och _____ igenkännbar, trots att myten Greta Garbo blev _____ större med åren. Greta Garbo, en av filmhistoriens _____ största namn, dog 1990.

Ju, nämligen, nog, väl

When unstressed, these adverbs indicate the speaker's attitude to what the speaker is saying.

Ju corresponds roughly to 'you know', 'of course', 'to be sure', 'it is true' and indicates that the speaker expects the listener to agree.

Det har jag ju aldrig sagt.	I've never said that, of course.
Alla har vi ju våra hemligheter.	We all have our secrets, you know.

Vi måste träffas idag. Jag är ju upptagen hela dagen i morgon.

We must meet today. As you know, I'm busy all day tomorrow.

Nämligen corresponds roughly to 'you understand', 'you see' and indicates to the listener that important new information is being provided.

Vi måsteträffas idag. Jag är nämligen upptagen hela dagen i morgon.	I must meet today. I'm busy all day tomorrow, you see.

Nog corresponds roughly to 'probably', 'presumably', 'I expect', 'I dare say'. The speaker injects a note of doubt or conciliation. (Note, however, that when **nog** is stressed, it means 'enough' as in **konstigt nog**, 'oddly enough').

Det blir nog varmare idag.	I expect it will be warmer today.
Det är nog dags att lägga sig.	It's probably time to go to bed.

Det är nog lättare att hitta ett välbetalt arbete i storstaden.

I dare say it's easier to find a well-paid job in the city.

Väl corresponds roughly to 'surely', 'I hope'. The speaker hopes that the listener will agree. (Note, however, that when **väl** is stressed, it means 'well' or 'rather' as in **Jag är väl medveten om mina svagheter**, 'I'm well aware of my weaknesses').

Du kommer väl?	You're coming, I hope.
Han är väl inte arg?	Surely, he's not angry?

Exercise 18.2

Insert **ju**, **nog**, **nämligen** or **väl** in the appropriate gaps in the following sentences.

- Man kan _____ alltid försöka hitta en billig lägenhet i Stockholm, men det är _____ lättare att bo billigt i en småstad. Det är _____ många fler som vill bo i storstäderna. Det är _____ därför det är så dyrt att bo där.
- Vi kan _____ träffas i kväll? Det blir _____ vår sista kväll tillsammans den här gången. Jag har _____ hört att jag måste flyga till New York i morgon bitti. Jag blir _____ borta i minst sex månader.

Some challenging adverbs

Då/sedan

Both **då** and **sedan** render English ‘then’, but the two words are used differently in Swedish: **då** = ‘then’, ‘at that moment in time’, ‘in that case’; **sedan** = ‘then’, ‘after that’, ‘subsequently’. Compare the following:

Jag ville tvätta fönstren. Då började det regna.

I wanted to clean the windows. Then it started to rain.

Det regnade i en halvtimme. Sedan tvättade jag fönstren.

It rained for half an hour. Then I cleaned the windows.

Först/bara

Först is used in the sense of ‘first’ in time expressions (**Jag kommer, men först måste jag låsa dörren**), but it also corresponds to English ‘only’ in the sense of ‘not until’. ‘Only’ in the sense of ‘solely/exclusively’ is rendered in Swedish by **bara**. Compare the following:

Det är först på måndag som vi kan träffas.

We can’t meet until Monday. (It is only on Monday that we can meet.)

Det är bara på måndagarna som vi kan träffas.

We can only meet on Mondays. (It is only on Mondays that we can meet.)

Långt/länge

Långt = ‘far’, ‘distant’, ‘a long way’.

Länge = ‘long’, ‘for a long time’. **Länge** is, however, replaced by **lång tid** in prepositional constructions.

Hur långt är det till staden?

How far is it to town?

Hur länge behöver man sova?

How long does one need to sleep?

Jag har bott här länge.

I’ve lived here a long time.

Försöket ägde rum under lång tid.

The experiment took place over a long time.

Exercise 18.3

Insert the appropriate adverb in the gaps in the following sentences.

1 Då/sedan

Domaren blåste i visselpipan. _____ började matchen. Hemmalaget spe-lade bra men _____ gjorde bortalaget två snabba mål.

2 Långt/länge

Hur _____ är det till stationen? Hur _____ tar det att gå till stationen härifrån? Det tar ganska _____ att gå till stationen. Ta bussen istället. Det är inte lika _____ till busshållplatsen.

3 Först/bara

Nils Ferlin skrev att en ros som han gav till sin kärsta skulle blomma _____ när givaren var död, men det var förstås _____ en dikt.

Compound adverbs

Compound adverbs are formed from an adverb + preposition or adverb:

Här (adverb) + **ifrån** (preposition) = **härifrån** ‘from here’

Others include: **bortom** ‘beyond’; **därför** ‘therefore’; **hemåt** ‘homewards’; **hit-tills** ‘up to now’; **häromdagen** ‘the other day/recently’; **norrut** ‘northwards/to the north’; **nu förtiden, numera** ‘nowadays’; **norrut** ‘northwards/to the north’; **ändå** ‘nevertheless/anyway’; **ännu** ‘still/yet’.

Exercise 18.4

Answer the following questions using a compound adverb formed from the word shown in brackets.

Example: Varifrån kommer hon? (här) **Hon kommer härifrån.**

- 1 Åker de norrut? (söder)
- 2 Går han hemåt? (dit)
- 3 Flyr de härifrån? (hem)
- 4 Flyttar du bilen framåt? (bak)
- 5 Gick han uppför berget? (ner)

Andersson, Lindberg och Flink – efternamn

De allra vanligaste svenska efternamnen slutar på -son: nämligen Andersson, Johansson, Karlsson och så vidare.

Efternamn som går i arv är dock ett relativt nytt fenomen i svensk historia. Bland adeln blev efternamn populära först på 1500-talet. Då beskrev de väldigt ofta familjens släktvapen. Uggla, Stiernhielm, Gyllenstierna, Hammarskjöld och Svinhuvud är nog bland de mest kända exemplen.

Något senare tog prästerna latiniserade namn som ofta syftade på deras hemort. En präst som verkade i Berg kallade sig därför Montanus och den som var präst i Nöbbelöv tog namnet Nobelius.

Soldatnamn blev också vanliga och uttryckte nästan alltid en egenskap hos soldaten: Flink, Frisk, Modig eller Stark.

På 1800-talet valde borgarna allt oftare naturnamn som var kombinerade på olika sätt. Att väldigt många sådana namn – som Lindberg, Lindström, Lindgren, Bergström, Lundberg och Almkvist – tillhör de populäraste är väl ingen överraskning. Det finns knappt en skola eller en arbetsplats i Sverige där sådana namn inte förekommer.

Men långtifrån alla landets invånare tog efternamn. De flesta, särskilt i jordbrukssamhället, fortsatte ju att använda sitt dopnamn i förening med faderns namn, följt av -son eller -dotter. Om Anders Johansson (vars far hette Johan) fick en son Karl och en dotter Anna, kallades barnen för Karl Andersson respektive Anna Andersdotter. Sedan kom namnlagen år 1901, och därefter fick både heta Johansson i efternamn som sin far.

Sedan 1946 har alla som bor i Sverige ett personnummer, som alltid förblir detsamma även om man ändrar sitt namn. Det 10-siffriga numret består av födelsedatum (två siffror för respektive år, månad och dag) samt fyra kontrollsiffror: t.ex. 850929-3032. Personnumret används till väldigt mycket i vardagslivet – alltifrån att ansöka om ett bibliotekskort till att få sjukvård eller banklån.

Word list

gå/-r gick i arv, be hereditary

fenomen 6, phenomenon

adel -n, nobility

släktvapen 6, family crest

hemort 3, home district

uttrycka IIb, express

egenskap 3, characteristic

flink, nimble

modig, brave

borgarna, the bourgeoisie

öVERRASKNING 2, surprise

jordbruksSAMHÄLLE 5, agricultural

society

dopnamn 6, Christian name

i förening med, in combination with
personnummer 6, personal identification number

förbli/-r förblev, remain

10-siffrigt nummer, ten-figure number

födelsedatum 6, date of birth

kontrollsiffra 1, check digit

vardagsliv -et, everyday life

bibliotekskort 6, library card

banklån 6, bank loan

18

Adverbs,
amplifiers,
ju, nog, väl,
nämligen

UNIT 19

Preposition or no preposition in Swedish or English; translating ‘of’

Preposition in English – no preposition in Swedish

In the following instances English has a preposition where Swedish has no preposition.

- 1 In many expressions of time (See Unit 14). See also Translating ‘of’ (9) below.

Olof Palme, born in 1927, became Swedish prime minister in 1969. He was fatally shot at 23:20 on the 28th of February 1986.

Olof Palme född 1927, blev Sveriges statsminister år 1969.

Han sköts till döds klockan 23:20 den 28 februari 1986.

- 2 In *partitive* and *appositive* genitive expressions. See also: Translating ‘of’ (4, 5, 6) below.

200 grams of butter
the city of Rome

200 gram smör
staden Rom

- 3 After **åka**

Swedish usually has no preposition corresponding to English ‘by’ after the verb **åka** + a general means of transportation.

We prefer to travel by bus/car/train/boat/tram/ski.

Vi föredrar att åka buss/bil/tåg/båt/spårvagn/skidor.

Note, however, that Swedish uses an appropriate preposition when the mode of transport is defined more specifically.

Han åkte med nattåget men vi åkte i min bil.

He travelled with the night train but we went in my car.

Preposition in Swedish – no preposition in English

In the following instances Swedish has a preposition where English has no preposition.

- 1 Before a verb complement (often **till** in Swedish)

Han döptes till Theodore men alla kallade honom för Teddy innan han valdes till president.

He was christened Theodore but everyone called him Teddy before he was elected president.

- 2 In certain time expressions with 'last', 'this'

i måndags, i mars	last Monday, last March
i natt, i fjol	last night, last year
i kväll, i morgon	this evening, this morning

- 3 In expressions of frequency

These expressions are generally constructed with the Swedish preposition **i** + period of time. The exception is **om** + **året**, 'per year' (see Unit 14). Note that in Swedish the time expression is in the definite form, whereas English uses an indefinite article.

en gång i minuten/timmen	once a minute/an hour
tre gånger om året	three times a year

- 4 With many verbs + parts of the body

The following examples show how certain Swedish adjectives and verbs require constructions with **om** + part of the body + end article, where the corresponding English rendering incorporates a possessive construction with no preposition.

Jag fryser om tårna.	My toes are cold.
Du är smutsig om händerna.	Your hands are dirty.
Hunden slickade sig om munnen.	The dog licked its lips.

Translating 'of'

The English preposition 'of' is rendered in numerous different ways in Swedish.

- 1 English possessive 'of' = Swedish genitive

English possessive 'of' is commonly rendered by a Swedish s-genitive (see *Basic Swedish*, Unit 6):

the meaning of life	livets mening
the hero of the film	filmens hjälte

- 2 English possessive 'of' = Swedish compound noun

Swedish often prefers a compound noun (see *Basic Swedish*, Unit 25) where English has a phrase with 'of':

19

Preposition or
no preposition;
translating ‘of’

the leg of the table
(Compare: the table le-

bordsbenet

the tops of the mountains
(Compare: the mountaintops)

fjälltopparna

3 English possessive ‘of’ = Swedish preposition

English ‘of’ expressing a possessive/genitive relationship may be rendered in Swedish by various prepositions:

På is often used where English ‘of’ can be replaced by ‘on’: the roof of the house **taket på huset**

För is often used where English 'of' can be replaced by 'for':	
the boss of the company	chefen för företaget
the time of departure	tiden för avgång

Till is also used in constructions that correspond to English double genitives (i.e. ‘of’ + possessive adjective or s-genitive noun):

a relative of yours en släkting till dig
a friend of the queen's en vän till drottningen

4 Appositive genitive

When English ‘of’ may be replaced by commas indicating apposition, it is usually rendered without a preposition in Swedish:

the kingdom of Norway
the summer of 98

kungariket Norge
sommaren 98

Note the following distinction:
the city of Stockholm
(i.e. urban area)

staden Stockholm

the City of Stockholm
(i.e. municipal council)

Stockholms stad

5 Partitive genitive

Expressions with "of" indicating measure are generally rendered without a preposition in Swedish:

a cup of tea
a pair of trousers
a number of cities
two kilos of sugar

en kopp te
ett par byxor
ett antal städer
två kilo socker

6 'Half of'

Hälften is a non-neuter noun that means 'a/the half share' of something. It is most commonly used in the definite form followed by **av** + noun:

hälften av mina pengar half of my money

Halv, halvt, halva is an adjective and inflects accordingly. Note, however, that there is no front article before **halva** + noun + end article. **Halv, halvt, halva** is not followed by a preposition in Swedish:

en halv banan, ett halvt äpple half (of) a banana/an apple

halva äpplet/bananen half of the apple/banana

Köp för halva reapriset! Buy at half of the sale price!

7 'All of', 'the whole of', 'both of'

'All of', 'the whole of', 'both of' are usually rendered in Swedish without a preposition:

I've read all of the book.

Jag har läst hela boken.

I've read all of his books.

Jag har läst alla hans böcker.

You met all of my friends.

Du träffade alla mina vänner.

We spoke to all of them.

Vi pratade med dem alla.

Both of them are married.

Båda två är gifta.

8 'A kind of'

'A kind of', 'a sort of', 'a type of' may be rendered by **en sorts** or **ett slags** without a following preposition. Note that **en sorts** and **ett slags** retain their respective gender regardless of the gender of the noun that follows:

a sort of computer

en sorts dator/ett slags dator

a kind of tree

en sorts träd/ett slags träd

9 Dates

Swedish usually has no preposition for 'of' used in dates:

the first of January

den 1 (första) januari

in May of 2016

i maj 2016

10 Numerical expressions

English 'of' signifying 'comprising' or 'amounting to' followed by a number is usually rendered by **på** in Swedish.

a salary of 45,000 kronor

en lön på 45 000 kronor

tax/interest of 10 per cent

skatt/ränta på 10 procent

a boy of sixteen

en kille på sexton år

Note, however:

The president has tens/hundreds/thousands/millions of supporters.

Presidenten har tiotals/hundratals/tusentals/miljontals anhängare.

19

Preposition or
no preposition;
translating 'of'

11 Material – ‘of’ = **av**

‘Of’ indicating material is rendered in Swedish by **av** or by a compound noun:

a heart of stone
a statue of gold
a house of cards

ett hjärta av sten
en guldstaty
ett korthus

12 Origin – ‘of’ = **av**, **från**

Origin is generally rendered by Swedish **av**, but the sense of origin may be more strongly expressed by **från**:

the Duke of Värmland
the wizard of Oz
Mr Ek of our Swedish office

Hertigen av Värmland
trollkarlen från Oz
herr Ek från vårt svenska kontor

13 ‘North of’, ‘right of’, etc.

‘Of’ in locations and directions expressed by compass points or after ‘left’/‘right’ is rendered by **om** in Swedish:

north of Malmö
to the left of the bridge

norr om Malmö
till vänster om bron

Geographical descriptions, however, generally use **norra**, **södra**, **östra** or **västra**:

the north of Norway
southern Sweden

norra Norge
södra Sverige

14 Subject matter

English ‘of’ signifying ‘about’, ‘on the subject of’, etc. is usually rendered by **om** in Swedish:

a story of love
dreams of success

en berättelse om kärlek
drömmar om framgång

However, **över** is used after nouns signifying something compiled to produce a survey of a particular subject:

a survey of the situation
a map of Sweden

en översikt över läget
en karta över Sverige

15 Others

That was silly/kind of you!
What kind of wine is that?
He is frightened of dogs.

Det var dumt/snällt av dig!
Vad är det för vin? (See Unit 15)
Han är rädd för hundar.

Exercise 19.1

Fill the gaps in the following text by either inserting the preposition **av** or leaving the space where there is no preposition in Swedish. Grisen Nasse tycker om äpplen. När han en gång har börjat äta dem har han svårt att sluta. Först äter Nasse en del _____ äpplet. Sedan äter han halva _____ äpplet och snart han har ätit hela _____ äpplet. Om det finns två äpplen äter Nasse snabbt båda _____ äpplena.

En gång hittade han en hel låda _____ äpplen. Han åt hälften _____ äpplena innan bonden tog bort lådan. Annars hade Nasse säkert ätit upp alla _____ äpplena.

Exercise 19.2

Swedish often uses no preposition to render an expression of time.

How would you write the following dates of birth in Swedish?

Example: Kung Carl XVI Gustaf: kl. 14:30 – 1946-04-30

Kung Carl XVI Gustaf föddes år 1946 klockan halv tre den trettioonde april.

Ingmar Bergman: kl. 4:00 – 1918-07-14

Alfred Nobel: kl. 13:30 – 1833-10-21

Carl Michael Bellman: kl. 11:00 – 1740-02-04

August Strindberg: kl. 10:00 – 1849-01-22

Carl Linnaeus: kl. 6:00 – 1707-05-13

Björn Borg: kl. 22:15 – 1956-06-06

Exercise 19.3

English 'of' is rendered idiomatically in many ways in Swedish. Use the correct preposition corresponding to English 'of' in the following sentences. Note: in some instances no preposition is needed in Swedish.

- 1 Jag har sagt hundratals _____ gånger att nyckeln _____ skåpet ligger i byrålådan.
- 2 Elvis Presley var kungen _____ rock and roll.
- 3 Är hunden mor _____ alla åtta _____ valparna?
- 4 Ett stort antal _____ svenskar dricker ett glas _____ mjölk till lunchen.
- 5 Har du en karta _____ staden? Jag vill se om vi behöver köra till höger _____ floden.
- 6 Chefen _____ varuhuset hade stulit ett par _____ byxor.

- 7 Hotellet ligger 500 meter öster _____ stationen strax till höger _____ kyrkan.
- 8 De träffades i början _____ året.
- 9 Vad var titeln _____ filmen?
- 10 Det var dumt _____ fotbollsklubben att betala en ung spelare _____ bara 18 år en månadslön _____ 10 000 euro. Det är en förfärlig massa _____ pengar.
- 11 En vän _____ mig som bor norr _____ polcirkeln har sett norrsken ett antal _____ gånger.
- 12 Den tredje _____ januari köpte jag ett par _____ skor i en affär i utkanten _____ staden. Affären ägs av en släktling _____ min man.
- 13 På våren _____ 1998 gjorde han någon sorts _____ karta _____ vikingarnas resor i norra _____ Europa.
- 14 Som mor _____ fyra barn hade hon bara råd att betala halva _____ hyran. Hyran tog mer än hälften _____ hennes lön.
- 15 Jag har sett alla _____ hans filmer, men jag gillar Sagan _____ Ringen bäst _____ allt.

Valborg

Valborgsmässaften är en hednisk högtid som firas i Sverige och en del andra länder den 30 april. Efter år 779 blev den förknippad med den heliga Walpurga (som på svenska blev Valborg), en engelsk kvinnlig missionär som kanoniseras av påven 1 maj år 870.

På många håll i Sverige tändes man majbrasor och har fyrverkerier på valborgsmässaften i ett slags hyllning till våren. Det syftar på att bränna upp allt det gamla för att ge plats åt det nya.

I universitetsstaden Uppsala träffas studenterna utanför universitetsbiblioteket Carolina Rediviva klockan tre på eftermiddagen för att hälsas av rektorn. De sjunger studentsången, tar på sig studentmössorna och rusar sedan nedför Slottsbacken. Sedan festar man resten av dagen.

I Göteborg firas valborg på olika sätt. Studenter tägar högljutt genom stadscentret. På annat håll välkomnar hundratals göteborgare våren med en picknick och kanske ett glas vin i stadens Botaniska trädgård. Andra åker spårvagn till stadens Naturhistoriska museum för att utnyttja tillfället att beundra den väldiga kroppen av museets 16 meter långa blåval – inifrån! På grund av valens höga ålder på mer än 150 år, är det bara ett par gånger om året som man får uppleva hur det känns attstå inuti kroppen på en val. Och med en blinkning till göteborgarnas kärlek till ordvitsar blir det vid riksdagsVAL och vid VALborg.

Dagen efter valborgsmässaften, första maj, är allmän helgdag i Sverige, och över hela landet deltar tusentals arbetare i förstamajtåg genom gatorna.

Word list

19

Preposition or
no preposition;
translating 'of'

Valborgsmässoafton –en,	
Walpurgis Night	
hednisk, pagan	
hägtid 3, festival	
förknippa I, link	
helig, holy	
heliga Walpurga, Saint Walpurga	
på många håll, in many places	
tända IIa, light (a fire/lamp)	
majbrasa I, Mayday bonfire	
fyrverkeri 3, firework	
hyllning 2, tribute	
tåga I, march in procession	

högljutt, noisily
på annat håll, elsewhere
spårvagn 2, tram
utnyttja I, utilise
tillfälle 5, occasion
väldig, huge
blåval 2, blue whale
uppleva IIa, experience
blinkning 2, wink
ordvits 2, pun
riksdagsval 6, parliamentary election
delta, participate
förstamajtåg 6, Mayday procession

UNIT 20

Pronouns and adverbs in main clauses and sub clauses: **ingen/inte någon**

Ingen or inte någon?

While it is possible to add the negative **inte** ('not') to a sentence that is constructed with **någon**, Swedish sometimes uses **ingen** instead of **inte någon** in the same way English may use 'no' rather than 'not any'.

De har inte några barn.
De har inga barn.

They don't have any children.
They have no children.

Ingen, inget, inga are used both with and without a noun. **Ingenting** (frequently shortened to **inget**) is used on its own or with an adjective. **Ingen, inget, inga, ingenting** are generally used as the subject of a main clause or subordinate clause with both simple tenses (present, past) and complex tenses (perfect, pluperfect).

<i>Main clause</i>	<i>Subordinate clause</i>
Ingen såg mig.	Du sa att ingen såg mig.
Ingen har sett mig.	Du sa att ingen hade sett mig.
Ingenting särskilt har hänt.	Du sa att ingenting särskilt hade hänt.

However, as the object of a clause, **ingen, inget, inga, ingenting** (and the adverb **ingenstans** = 'nowhere') are generally only found in a main clause with a simple tense. In other cases, the following applies:

ingen	becomes	inte ... någon
inget	becomes	inte ... något
inga	becomes	inte ... några
ingenting	becomes	inte ... någonting
ingenstans	becomes	inte ... någonstans

Main clause – simple tense

Vi har ingen bil.
Vi hade ingen bil.

Subordinate clause – simple tense

Jag sa att vi inte har någon bil.
Jag sa att vi inte hade någon bil.

20

Pronouns and adverbs in main and sub clauses

Main clause – complex tense

Vi har inte sett någon bil.
Vi hade inte sett någon bil.

Subordinate clause – complex tense

Jag sa att vi inte har sett någon bil.
Jag sa att vi inte hade sett någon bil.

Note the position of **inte** in the subordinate clauses above. **Inte** and all other clausal adverbs come immediately before the finite verb in subordinate clauses (See *Basic Swedish*, Unit 23).

Ingen, inget, inga, ingenting are not generally found in the object position with particle verbs (Unit 22) or with verb + preposition, even in a main clause with a simple tense.

Han tycker inte om några grönsaker överhuvudtaget.

Compare: **Han gillar inga grönsaker överhuvudtaget.**

Jag håller inte på med något särskilt just nu.

Compare: **Jag gör inget särskilt just nu.**

Exercise 20.1

Change the main clauses into subordinate clauses as shown in the example.

Example: Hur dum kan Olle vara? Det var dumt av Olle att köpa husvagn. Han har ingen bil.

Det var dumt av Olle att köpa husvagn därfor att han inte har någon bil.

Hur dum kan Olle vara? Det var dumt av Olle att köpa ...

1 datorspel	Han har ingen dator.
2 hund- och kattmat	Han har inga husdjur.
3 en resa till Spanien	Han har inget pass.
4 tandkräm	Han har inga tänder.
5 en kam	Han har inget hår att tala om.
6 blommor	Han har ingen vas.
7 så många appar	Han har ingen mobil.
8 en mobiltelefon	Han har ingen täckning där han bor.
9 så mycket glass	Han har inget kylskåp.
10 en plånbok	Han har inga pengar kvar.

Exercise 20.2

Change the tense in the sentences below from present to perfect or from past to pluperfect, remembering to make the appropriate changes to **ingen**, etc.

Example: Jag köper inga ägg. **Jag har inte köpt några ägg.**

- 1 Jag bakar ingen tårta.
- 2 Du har inga pengar.
- 3 Han köpte ingen tavla.

20

Pronouns and adverbs in main and sub clauses

- 4 Hon äger inget hus.
- 5 Vi åker ingenstans
- 6 Ni gav oss inget val.
- 7 De skickade inga julkort.
- 8 Jag fick inga växelpengar.
- 9 Han gör ingenting för att hjälpa någon annan.
- 10 Vi såg ingen och ingen såg oss.

Exercise 20.3

Pair the statements on the left with those on the right, linking them with **därför att**. Remember that **ingen**, etc. is replaced by **inte ... någon**, etc. in a subordinate clause.

Example: Eva åker buss till jobbet Hon har ingen bil
Eva åker buss till jobbet **därför att hon inte har någon bil.**

1 Vi äter bara bröd	A Jag har ingen mobil
2 De bor i tält	B Vi har ingen internetuppkoppling hemma
3 Pappa kan inte gå och simma	C Vi har ingen mat i huset
4 Jag kan inte ringa	D De har inget hus
5 Vi kan inte surfa	E Han har inga badbyxor
6 Hon kunde inte öppna dörren	F Du har ingen biljett
7 Jag frågar på engelska	G Hon har ingen förståelse för andras problem
8 Du får inte åka tåg	H Jag har inget att skriva med
9 Jag har lånat din penna	J Det finns ingen som kan svenska
10 Elin verkar vara känslokall	K Hon hade ingen nyckel

Linné

Carl von Linné (eller Linnæus som han hette innan han adlades) föddes i Småland 1707. Det var tänkt att han skulle följa i faderns fotspår och bli präst men han visade inget större intresse för yrket. Hans far hette Nils Ingemarsson men på det tidiga 1700-talet var det inte så viktigt med etternamn, så fadern tog etternamnet Linnæus efter en stor lind som växte på gården.

Linné blev berömd som professor i Uppsala. Han var botaniker, läkare, geolog, pedagog och zoolog och lade grunden till både nomenklaturen och systematiken för den moderna botaniken. I *Systema naturae* (1735) beskrev han alla arter av växter, djur och mineraler som han kände till.

Binärnomenklaturen består av ett släktnamn och en artepitet, t.ex. *Aloe vera* ("den sanna aloe") eller *Pulex irritans* ("den irriterande loppan", d.v.s. – människoloppan). Linné hittade på många tusen sådana artnamn för både flora och fauna, men gav sitt eget namn till en blygsam liten rosafärgad blomma som han

kallade linnea (*Linnaea borealis*). Till och med människan fick ett sådant dubbelnamn – *Homo sapiens* ("vis människa").

År 1732 företog Linné en livsfarlig 5-månaders resa ensam till häst i det då nästan okända Lappland. Under de efterföljande 20 åren reste han regelbundet tillsammans med studenter till olika landskap – Dalarna, Öland, Gotland, Västergötland och Skåne – för att undersöka geologi, växtliv, jordbruk och industri. Hans reseskildringar ger en detaljerad bild av Sverige på 1700-talet.

Linné dog 1778. Till hans minne har universitet i Växjö nära hans födelseort i södra Småland fått namnet Linnéuniversitetet.

Word list

adla I, raise (someone) to the nobility
fotspår 6, footprint
lind 2, lime tree
botanik –en, botany
binärnomencoklatur –en, binomial
 nomenclature
släktnamn 6, generis name
arterpitet 3, specific epithet
loppa 1, flea

blygsam, modest
rosafärgad, pink
livsfarlig, treacherous
efterföljande, following
regelbundet, regularly
undersöka IIb, investigate
växtliv –et, plant life
reseskildring 2, travelogue
födelseort 3, birthplace

UNIT 21

Present participles

Form of the present participle

Swedish present participles are formed by adding **-nde** to verbs that end in **-a** (i.e. conjugation I and II verbs and most conjugation IV verbs) and **-ende** to verbs whose stem ends in a vowel other than **-a** (conjugation III verbs and a few conjugation IV verbs). The present participle is an indeclinable form:

I	arbeta	<i>arbetande</i>
IIa	ringa	<i>ringande</i>
IIb	läsa	<i>läsande</i>
III	tro	<i>troende</i>
IV	springa	<i>springande</i>
IV	slå	<i>slående</i>

Present participle used as an adjective

Swedish present participles are commonly used as indeclinable attributive and predicative adjectives.

den felande länken	the missing link
ett krävande jobb	a demanding job
omfattande kunskaper	extensive knowledge
Kursen var stimulerande.	The course was stimulating.

A present participle may be compounded with a noun, adjective or adverb:

Ett djur som äter kött är ett köttätande djur.
An animal that eats meat is a meat-eating animal.

Note that an adverb formed from an adjective by adding a **-t** (*Basic Swedish*, Unit 21) loses the final **-t** when compounded with a participle:

En häst som springer snabbt är en snabbspringande häst.
A horse that runs fast is a fast-running horse.

Exercise 21.1

Use the present participle forms of the appropriate verb in each of the sentences below as shown.

Example: En pojke som cyklar är en cyklande pojke.

- 1 En katt som sover är en _____ katt.
- 2 Ett barn som leker är ett _____ barn.
- 3 Väder som växlar mellan sol och regn är _____ väder.
- 4 En man som tror är en _____ man.
- 5 Ett barn som ler och skrattar är ett _____ och _____ barn.
- 6 En robot som kan se är en _____ robot.
- 7 Ljud som stör är _____ ljud.
- 8 En växt som älskar sol är en _____ växt.
- 9 Ett tåg som står stilla är ett _____ tåg.
- 10 En dammsugare som går tyst är en _____ dammsugare.

Exercise 21.2

Use the present participle form of the verb given in brackets to complete each of the following sentences.

- 1 Mannen påstår att han såg ett (flyga) _____ tefat.
- 2 Panik uppstod bland de (fly) _____ människorna.
- 3 Vi lyssnade till vad ha sa med (växa) _____ intresse.
- 4 Den (dö) _____ mannen talade med (darra) _____ röst.
- 5 Det är ett (slå) _____ exempel på det (öka) _____ motstånd mot (irritera) _____ reklam i mobilen.

Present participle used as an adverb

Swedish present participles are commonly used as adverbs.

**Pia talar sex språk flytande.
påfallande vackra omgivningar
övervägande mulet väder
den strålande glada bruden**

Pia speaks six languages fluently.
strikingly beautiful surroundings
predominantly cloudy weather
the radiantly happy bride

En svensk ordvits

Benny: Varför sitter du i båten medan du läser din språkkurs?
 Jenny: Jag vill kunna prata svenska flytande.

Exercise 21.3

Make an adverb by forming the present participle of the appropriate verb in each of the sentences below.

Example: Ett resultat som är så bra att det förbluffar är **förbluffande** bra.

- 1 Någon som övertygar med sina argument talar _____.
- 2 Maträtter som är så goda att de frestar är _____ goda.
- 3 Ett tryck som är så gott att det består är ett _____ gott tryck.
- 4 Ett resultat som är så snyggt att det slår en är _____ snyggt.
- 5 En medicin som verkar snabbt och är effektiv är _____ effektiv.

Present participle used as a noun

Many present participles may be used to form nouns.

Non-neuter nouns formed from present participles usually indicate people and belong to the sixth declension, which means they have a zero plural ending (see *Basic Swedish*, Unit 6): **en studerande** ‘a student’, **två studerande**; **en sökande** ‘an applicant’, **två sökande**; **en inneboende** ‘a lodger’, **två inneboende**.

Neuter nouns formed from present participles belong to the fifth declension and form their plural by adding **-n** (see *Basic Swedish*, Unit 6): **ett leende** ‘a smile’, **många leenden**; **ett erbjudande** ‘an offer’, **flera erbjudanden**.

Exercise 21.4

Make a noun by forming the present participle of the appropriate verb in each of the sentences below as shown.

Example: Någon som studerar är **en studerande**.

- 1 Någon som överlever är _____.

- 2 Någon som går är _____.
- 3 Något som man erbjuder är _____.
- 4 Någon som söker plats är _____.
- 5 Något som man påstår är _____.
- 6 Någon som för ordet är _____.
- 7 Någon som bor ensam är _____.

Present participle after komma, gå, bli

Swedish present participles are used in much the same way as English present participles after many verbs of motion, especially **komma** ‘come’, and **gå** ‘go’, and after **bli** ‘remain’. The present participle can be used with any tense of the finite verb:

Han blev stående medan folk kom springande från alla håll.

He remained standing while people came running from all directions.

Den lilla flickan kastar sig gråtande i sin mors armar.

The little girl throws herself weeping into her mother’s arms.

Exercise 21.5

Use the present participle form of each of the following verbs to fill the appropriate gap in the text below: **bero – följa – köra – leka – ligga – skratta – stå – vissla**

Motorcyklisten såg inte skylten med _____ text: Kör sakta! _____ barn. Han kom _____ i hög fart. Först då såg han lille Alex som sprang _____ över vägen för att leka med grannens hund. Föraren bromsade men motorcykeln sladdade. Han föll och blev _____ mitt på vägen. Lille Alex förstod inte allvaret i situationen, utan försvann in i grannens trädgård, _____ sin favoritlåt. Trafiken blev _____ i en halvtimme på grund av olyckan. Svaret på vem som bar ansvaret för olyckan varierar _____ på vem man frågar.

Present participle used as a preposition

The following Swedish present participles are used as prepositions.

Jag vet inget nytt angående/beträffande/rörande det här fallet.

I know nothing new concerning/regarding/relating to this case.

Translating English ‘-ing’ forms into Swedish

We have already seen how Swedish renders English ‘-ing’ forms after verbs of motion and **bli** (see above). Other English ‘-ing’ forms are translated into Swedish in the following ways.

- 1 Swedish uses two verbs in the same form. (See Unit 10.)
 He sat reading while we stood there making food.
Han satt och läste medan vi stod där och lagade mat.
- 2 Swedish uses a finite verb and an infinitive. The use of the infinitive marker **att** depends on whether or not the finite verb is a modal or modal equivalent. (See Unit 11).
 He prefers travelling alone.
 I can't bear seeing you suffer.
 Do you like swimming?
 Stop crying!
Han föredrar att åka ensam.
Jag står inte ut med att se dig lida.
Gillar du att simma?
Sluta gråta!
- 3 Swedish uses an object and infinitive construction. (See Unit 11.)
 We heard them quarrelling.
Vi hörde dem gräla.
- 4 Swedish expands a contracted English sentence into a full clause:
 Who is the woman driving the red car?
Vem är kvinnan som kör den röda bilen?
- 5 In instances where English has preposition + ‘-ing’ form, Swedish usage varies.
 Where the subject of the finite verb is the same as the (missing) subject of the ‘-ing’ form, Swedish has a preposition + **att** + infinitive:
 They left without paying.
De gick utan att betala.
 Where the subject of the finite verb is not the same as the (missing) subject of the ‘-ing’ form, Swedish has a preposition + **att**-clause. The tense of the verb in the **att**-clause is determined by the sense of the statement. Note that Swedish always inserts the new subject in the **att**-clause:
 He thanks you for being so kind
Han tackar dig för att du är så snäll.
 He thanked you for being so kind.
Han tackade dig för att du var så snäll.
- 6 English ‘-ing’ forms as the subject of a sentence are usually rendered in Swedish using **att** + infinitive constructions. (See *Basic Swedish*, Unit 11):
 Flying makes me nervous.
Att flyga gör mig nervös.

Exercise 21.6

Replace the English ‘-ing’ form in the sentences below with a suitable construction in Swedish.

- 1 Jag slutade (washing) _____ bilen när det började (raining) _____.
- 2 Han köpte huset utan (understanding) _____ vad han gjorde.
- 3 Jag föredrar (cycling) _____ till jobbet.
- 4 (Singing) _____ i badrummet är roligare än (listening) _____ på andra (singing) _____ i badrummet.
- 5 Känner du mannen (sitting) _____ bredvid dig?
- 6 Hon sa att hon inte kände mannen (sitting) _____ bredvid henne.
- 7 Eva trivs med (playing) _____ piano, men hon säger att det inte är lätt (being) _____ berömd.
- 8 Vi hörde henne (talking) _____ i telefon medan vi satt (eating) _____.
- 9 All trafik blev (standing) _____ när elefanten kom (running) _____ längs gatan.
- 10 Polisen arresterade henne för (driving) _____ utan körkort.

Utvandrarna

Utvandrarna från 1949 är första delen i en lysande romansvit i fyra delar som skrevs av Vilhelm Moberg (1898–1973) mellan 1949 och 1959 efter omfattande historisk forskning. Romanerna har filmats och blivit underlag för musikalen *Kristina från Duvemåla*, skriven av Björn Ulvaeus och Benny Andersson (medlemmar i Abba). År 1997 rankades böckerna som detta bland Sveriges 100 bästa böcker genom tiderna.

Moberg föddes på ett soldattorp i Småland, ett område varifrån många tusen svenskar emigrerade till Amerika i slutet på 1800-talet.

Romanen handlar om en grupp på 16 smålänningar som tillsammans ska emigrera till Minnesota år 1850. I centrum står Karl-Oskar, Kristina och deras barn. Första hälften av boken beskriver varför de individuellt beslutar sig för att resa, andra hälften berättar om den farliga resan med segelskepp över den stormiga Atlanten till New York.

I boken vill författaren ta upp en aspekt av den moderna svenska historien som han tror sig inte ha funnit i litteraturen. Den inledande delen, *Utvandrarna*, ger en grym bild av ett svenskt samhälle utan religionsfrihet och där våld, lidande och förtryck är vanligt förekommande. Amerika lockar med frihet och möjligheter för emigranterna att börja ett nytt liv. De andra

delarna i sviten handlar om utvandrarnas liv i Minnesota och deras ökande välstånd.

Böckerna föranledde ett växande intresse för emigrantepoken (1850–1930), och år 1965 öppnades museet Utvandrarnas hus i Växjö för att främja emigrantforskning. Böckernas bestående värde ligger kanske i det rena svenska språket med uttryck och rytmier från Gamla testamentet.

Word list

lysande, brilliant

romansvit 3, series of novels

omfattande, extensive

underlag 6, basis

musikal 3, musical (show)

ranka I, rank

soldattorp 6, soldier's cottage

smålänning 2, inhabitant of Småland

besluta sig I, make up one's mind

segelskepp 6, sailing ship

inledande, introductory

grym, grim

lidande 5, suffering

förtryck –et, repression

locka I, entice

välstånd –et, prosperity

föranleda IIb, give rise to

epok 3, epoch

främja I, promote

UNIT 22

Particle verbs

Swedish has two types of compound verb.

One type has inseparable prefixes, often in the form of a preposition or adverb (**överreagera**, ‘overreact’; **utse**, ‘appoint’) or a noun, adjective or other verb (**tjuvlyssna** ‘eavesdrop’; **godkänna**, ‘approve’; **torktumla**, ‘tumble-dry’).

The second type consists of two elements – a verb and a particle – that together form a single unit of meaning. These Swedish verbs are referred to as particle verbs. A particle may be either a preposition (as in **stänga av**, ‘switch off’) or an adverb (as in **resa bort**, ‘go away’). A particle is always stressed in spoken Swedish. In the examples on this and the following pages the particles are italicised to indicate stress. Verb particles are, however, not italicised in written Swedish.

Particles can complement the information a verb conveys. For example, **måla** and **måla över** both mean ‘to paint’, but **måla över** implies a denser cover, often by painting on top of an existing coat. Used in this way, many particle verbs emphasise that an action is completed. For example: **äta upp** means ‘to eat until nothing is left’; **sova ut** means ‘to sleep until one is no longer tired’.

Particles can also provide information that changes the meaning of a verb. For example, **hålla** means ‘to hold’, whereas **hålla av någon** is ‘to be fond of someone’, **hålla med någon** is ‘to agree with someone’, **hålla om någon** is ‘to embrace someone’ and **hålla till någonstans** is ‘to hang out somewhere’.

Note that constructions in which the verb is stressed and the preposition or adverb is unstressed are not particle verbs. The stress signifies a difference in meaning. Thus, **hälsa på** (with stress on the preposition/particle **på**) is a particle verb that means ‘to visit’, whereas **hälsa på** (with stress on the verb **hälsa**) is not a particle verb and means ‘to greet’.

Common prepositions used as particles

The following prepositions are often used as particles.

av	Stäng <i>av</i> datorn!	Switch the computer off.
efter	Se <i>efter</i> om vi har e-post!	Check whether we have email.
emot	Har du något <i>emot</i>?	Have you any objections?
med	Lunch <i>hinner</i> jag inte <i>med</i>.	I haven't time for lunch.

om	Vi körde <i>om</i> traktorn.	We overtook the tractor.
till	Säg <i>till</i> dem att öppna dörren!	Tell them to open the door.
över	Stryk <i>över</i> felaktiga svar!	Cross out any wrong answers.

Common adverbs used as particles

The following common adverbs are often used as particles.

förbi	Vi sprang <i>förbi</i> din kompis.	We ran past your friend.
igen	Jag känner <i>igen</i> melodin.	I recognise the melody.
igång	När sätter vi <i>igång</i>?	When do we start?
in	Lås <i>in</i> pengarna i skåpet!	Lock your money in the cupboard.
iväg	De körde <i>iväg</i> i hög fart.	They drove off at high speed.
upp	Häng <i>upp</i> rocken på galgen.	Hang your coat on the hanger.
ut	Konstnären ställde <i>ut</i> i Paris.	The artist exhibited in Paris.

One verb can have many particles:

lägga av, ‘cease’; **lägga fram**, ‘present’; **lägga in**, ‘put away, preserve’; **lägga ner**, ‘lay down, close down’; **lägga om**, ‘amend’; **lägga på**, ‘put on, add’; **lägga till**, ‘add, complement’; **lägga undan**, ‘put away’; **lägga upp**, ‘serve (food)’/‘shorten (the length of clothes)’; **lägga ut**, ‘temporarily cover costs incurred’.

Literal or abstract meaning

In many cases the meaning of particle verbs is concrete and literal.

Lägg ner era vapen!	Lay down your weapons!
Ta på dig rocken och kom ut.	Put your coat on and come out.

In some cases, however, the meaning of particle verbs is more abstract.

Vi måste lägga ner fabriken.	We must close down the factory.
Vem tog på sig ansvaret?	Who shouldered responsibility?
Boken kom ut i fjol.	The book was published last year.

Modal auxiliaries and particles

The main verb in particle verbs that indicate motion and direction is often omitted after the modal auxiliaries **måste**, **ska/skulle**, **vill/ville**, leaving only a stressed particle to convey the meaning:

- Vi måste hem.** (= Vi måste gå/åka/springa/skynda/cykla hem.)
Paketet skulle hit. (= Paketet skulle ha skickats hit.)
Vi ville bara bort. (= Vi ville bara komma/springa bort.)

Particles without verbs

In colloquial Swedish, stressed particles without a verb are sometimes used instead of a command clause:

Upp med händerna!	compare	Sträck upp händerna!
Hit med pengarna!	compare	Ge hit pengarna!
Bort med kärnkraften!	compare	Ta bort kärnkraften!
Hem med dig nu!	compare	Nu ska du (gå) hem!

Participles of particle verbs

In the present and past participle forms of particle verbs, the particle becomes an inseparable prefix to the participle.

Alla tycker om Albin. Albin är omtyckt av alla.

Everyone likes Albin. Albin is liked by everyone.

Kasta inte bort ditt liv! Ett bortkastat liv är totalt meningslöst.

Don't throw your life away. A wasted life lacks all meaning.

Ät upp din mat om du inte vill att den blir uppäten av någon annan.

Eat up your food unless you want it to be eaten up by someone else.

Stylistic and semantic differences

In the vast majority of instances Swedish particle verbs are separated from their particle in all but their participial forms. However, a small number of particle verbs may be used with either a separate particle or with the particle integrated with the verb in the form of a prefix, with no difference in meaning. For example:

föra samman/sammanföra, ‘bring together’; **gå igenom/genomgå**, ‘undergo, experience’; **ta ifrån/frånta**, ‘deprive’

In a few instances the use of a separate or integrated particle signifies a stylistic difference. A separate particle is used in spoken and everyday written Swedish, while the integrated particle is reserved almost solely for more formal usage.

Compare:

Han la ner vapnet.

He laid down his weapon.

Kungen nedlade en krans.

The king laid a wreath.

Sometimes verb forms with a separate or integrated particle have different meanings. Often the form with a separate particle has a literal meaning, while the form with an integrated particle has a figurative meaning.

Compare:

Jag bröt av kvisten.

I broke off the branch.

Jag avbröt samtalet.

I interrupted the conversation.

Sometimes the semantic difference is sufficiently great to warrant regarding the two forms as two distinct verbs.

Bordsbenet gick av.

The table leg broke.

Statsministern avgick.

The Prime Minister resigned.

Exercise 22.1

Underline the particle in the following Swedish sentences. Translate the sentences into English.

Example: Han tycker inte om fisk.

Han tycker inte om fisk. He doesn't like fish.

- 1 Dra ner persiennerna, är du snäll.
- 2 Konserten höll på fram till midnatt.
- 3 Katten slog sönder vasen när den hoppade upp på bordet.
- 4 Ulf brukar hålla till i Båstad där han spelar tennis.
- 5 Kungen klippte av bandet för att öppna den nya bron.
- 6 Vädret var dåligt så vi sköt upp trädgårdsfesten till ett senare datum.

Exercise 22.2

Complete the sentences below by adding the correct particle from the list. Each particle is to be used once only in this exercise.

av – bort – fram – förbi – hem – i – ner – tillbaka – upp – ut

- 1 Kvinnan gick _____ bussen vid sista hållplatsen.
- 2 Jag går _____ efter jobbet.
- 3 Polisen gick _____ till bilföraren.
- 4 Vi ska gå _____ och handla i morgon.

- 5 Vattnet är så kallt att ingen vill gå _____
- 6 Gå _____ till grannen och be honom om hjälp.
- 7 Jag visade mitt id-kort och fick gå _____ de andra i kön.
- 8 Vi gick _____ till starten och började på nytt.
- 9 Far har gått _____ i källaren för att hämta en hammare.
- 10 Solen går _____ tidigare på sommaren än på vintern.

Exercise 22.3

Complete the sentences below by adding the correct form of the verb **dra** and a particle from the list below. Each particle is to be used once only. For this exercise you may need to use a dictionary if you are unsure about the meaning of any of the sentences.

dra + av – bort – fram – för – in – på – till – upp – ut – över

- 1 Man får _____ vissa utgifter när man betalar skatt.
- 2 Jag _____ skruven så att den satt fast.
- 3 Kan du vara snäll och _____ gardinerna.
- 4 Jag _____ moraklockan i hallen varje söndag.
- 5 Vad blir det om man _____ tjugofyra från fyrtio?
- 6 Gummistövlarna var svåra att _____.
- 7 Tandläkaren har _____ två av sina egna tänder.
- 8 Professorn _____ alltid _____ samma exempel när han föreläste.
- 9 Desserten bestod av glass _____ med choklad.
- 10 Hans körkort har blivit _____ sedan han körde onykter.

Exercise 22.4

Complete the sentences below by adding the appropriate particle from the list that follows each sentence.

- 1 Varsågoda! Ta gärna _____ er av maten! (av – för – med – till)
- 2 Statsministern ville tona _____ kritiken. (av – ner – om – upp)
- 3 Jag steg _____ bussen klockan sju. (in – med – på – till)
- 4 Blommorna brukar slå _____ på våren. (av – om – till – ut)
- 5 Han var så trött att han klappade _____ totalt. (ihop – igenom – ihjäl – isär)
- 6 Trots dimman klarade piloten _____ att landa planet. (av – med – till – upp)
- 7 Vi ville gärna klä _____ vår slitna favoritsoffa. (av – om – på – upp)
- 8 Det är dags att ta _____ maten ur ugnen. (med – på – till – ut)
- 9 Efter veckor av regn har vädret slagit _____ till sol och värme. (om – på – till – ut)
- 10 De byggde _____ först när de fick barn. (isär – med – på – till)

Exercise 22.5

Complete the sentences below by adding the correct form of the past participle of the particle verb in brackets. Each sentence contains at least one other particle verb: underline the particle(s).

- 1 De var (resa bort) _____ när tjuvarna slog till.
- 2 Mannens fru klippte till honom så hårt att hans ansikte blev (slå sönder) _____.
- 3 Selma klarade av alla frågor tack vare att hon var (läsa på) _____.
- 4 Hunden brukar äta upp all (bli över) _____ mat hemma hos oss.
- 5 Se till att alltid ha säkerhetsbältet (spänna fast) _____ under flygningen.
- 6 Terroristerna åkte fast och blev (fråga ut) _____ av säkerheitspolisen.
- 7 Han földe med på festen trots att han inte var (bjuda in) _____.
- 8 Området var (stänga av) _____ men polisen låste upp och släppte in oss ändå.
- 9 Boken var (ge ut) _____ av en man som nyligen hade gått bort.
- 10 Skriv ner och läs upp alla nya ord som är (stryka under) _____ i övningen.

Exercise 22.6

Sometimes verb forms with a separate and integrated particle have different meanings. Choose the appropriate verb and insert it in the correct form in the following pairs of sentences.

- 1 **lysa upp/upplysa**
 - (a) En glödlampa _____ rummet bättre än ett stearinljus.
 - (b) Det var dags att _____ politikerna om misstaget.
- 2 **ta av/avta**
 - (a) Jag går inte ut förrän regnet har upphört och vinden har _____.
 - (b) I Sverige brukar man _____ sig skorna när man kommer in i huset.
- 3 **stryka under/understryka**
 - (a) Projektet _____ vikten av samarbete över gränserna.
 - (b) Jag _____ alla ord som jag inte förstod.
- 4 **dela ut/utdela**
 - (a) Tidningsbudgetet _____ tidningarna sju dagar i veckan.
 - (b) Boxaren _____ två kraftiga slag som fällde hans motståndare.
- 5 **ställa fram/framställa**
 - (a) Låt honom _____ sin version av vad som hände.
 - (b) _____ lite bröd och smör, är du snäll.

Exercise 22.7

22

Particle verbs

Rewrite the sentences below removing any verbs that are not strictly necessary. Note that you may need to add other words to make some of the new sentences idiomatically correct.

- 1 Stig upp ur sängen, hör ni!
- 2 Gå ut och lek medan solen skiner.
- 3 Spring iväg! Jag vill sova.
- 4 Ta på dig mössan. Det är kallt ute.
- 5 Ta bort skatten på pensionerna!

Nobelpriset

Alfred Nobel (1833–1896) var en svensk kemist och ingenjör som bland annat uppfann dynamiten. Under sin livstid grundade han flera företag som tillverkade sprängämnen och vapen, och han blev därmed mycket rik. Men han var samtidigt idealist och älskade skönlitteratur.

Nobel gifte sig aldrig och hade inga barn. När han dog ville han att huvudparten av hans förmögenhet skulle sättas av i en särskild fond och att en del av de avsatta pengarna årligen skulle utdelas till någon som åstadkommit störst nyttja för mänskligheten. Pengarna betalas ut i form av priser uppdelade i kategorierna fysik, kemi, medicin och litteratur samt fredsarbete; det senare tilldelas i Norge, då Sverige var i politisk union med Norge under Nobels livstid.

När det gäller litteraturpriset går Svenska Akademien ledamöter igenom de nomineringar som har lämnats in och tillkännager pristagaren när man har kommit överens om vinnaren. Valet är ofta omdiskuterat och Akademien har många gånger blivit utskälld för sitt val av pristagare. Vissa anser att för många européer har valts ut och att många kvinnliga författare har förbisetts. Nobelprisen delas ut på årsdagen av Nobels död den 10 december, i Sverige även kallad Nobeldagen. Utdelningen sker på Konserthuset i Stockholm. Dock delasfredspriset ut i Oslo.

Några av de mest välkända pristagarna är Wilhelm Röntgen, Guglielmo Marconi och Albert Einstein (fysik); penicillinets upptäckare Alexander Fleming och Frederick Banting som genomförde experiment som ledde till upptäckten av insulin (medicin). Thomas Mann, Ernest Hemingway, Albert Camus och Bob Dylan har alla tilldelats litteraturpriset.

Word list

kemist 3, chemist
sprängämne 5, explosive
huvudpart –en, majority
vapen 6, weapon
sätt/a –er satt av, put aside
fond 3, fund
förmögenhet 3, fortune
åstadkomm/a –er åstadkom,
 bring about
nytta –n, benefit
mänsklighet –en, humanity

dela upp I, divide
nominering 2, nomination
tillkännage/ –r tillkännagav, announce
komm/a –er kom överens, agree
omdiskuterad, controversial
skälla ut IIa, scold
val 6, choice
förbise/ –r förbisåg, overlook
årsdag 2, anniversary
upptäckt 3, discovery
tilldela I, award

UNIT 23

Word order, sub clauses with main clause order; main clauses with sub clause order

For normal main and sub clause word order, see *Basic Swedish*, Units 18, 23 and Diderichsen's sentence model at the end of this book.

Three types of sub clause with main clause order

1. Conditional clauses with yes/no question order

This type of clause expresses condition by using main clause question word order. This structure is a fully acceptable alternative to constructions with **om/ifall**.

Blir det regn, stannar vi hemma.

(Compare: **Om/Ifall det blir regn, stannar vi hemma.**)

If it rains, we will stay at home.

Har brottslingen hunnit lämna landet kommer de inte att kunna ta honom.

(Compare: **Om/Ifall brottslingen har hunnit lämna landet ...**)

If the criminal has had time to flee the country, they will not be able to catch him.

2. **att**-clauses with a 'Front' causing inversion

Here the 'Front' inserted after **att** (the word **detta** in the example below) is followed by inversion, resulting in main clause word order.

Jag menar att detta kan vi inte acceptera.

I consider that we cannot accept.

Compare sub clause word order:

Jag menar att vi inte kan acceptera detta

3. **att**-clauses with FV-CA order

This is common in spoken Swedish and is becoming increasingly frequent in written Swedish. It is used when the speaker/writer supports the claim. Here **att** acts almost as a colon introducing a quotation.

Jag menar att vi kan inte acceptera detta.

I'm of the opinion that we cannot accept this.

Exercise 23.1

Rewrite the sentences below using conditional clauses with yes–no question order, as described above.

- 1 Om priserna sjunker, går företaget under.

- 2 Om eleverna inte får undervisning i sin egen historia, har de förlorat en hel del.

- 3 Ifall det inte blir fint väder får vi grilla i garaget.

- 4 Om Erik emigrerar, följer Eva med.

- 5 Om ett land vill lämna EU, innebär det stora utmaningar för alla inblandade.

Exercise 23.2

Rewrite the following sentences, adding the ‘front’ supplied in brackets to the subordinate clause at **A** and amending the order in the sub clause.

- 1 Han sa att **A** det var svåra översvämnningar i staden. (år 2011)

- 2 Eva påstod att **A** han inte gör det heller. (om vi inte går)

- 3 Jag tycker att **A** du har gjort ett bra jobb. (i dag)

- 4 Jag tror att **A** det blir regn. (snart)

- 5 Många av mina vänner tror att **A** det blir bättre för vårt land. (om regeringen avgår)

Four types of main clauses with sub clause order

There are four types of so-called independent clauses with subordinate clause order but where the clause exists on its own as a statement, exclamation or wish without any superordinate (main) clause. Note that the clausal adverbial precedes the finite verb in these clauses.

- 1 Answers to questions using **därför att**:

– **Varför åker ni inte bort i år?** – Därför att vi *inte har* råd.

‘Why are you not going abroad this year?’ ‘Because we can’t afford it.’

- 2 Clauses introduced by **kanske, kanhända**:

Kanske/Kanhända han redan har gjort det.

Perhaps he has already done so.

- 3 Clauses expressing an exclamation:

Så dum jag var!

How stupid of me.

(Tänk) **att de aldrig kan komma i tid!**

(Why is it that) They can never manage to come on time!

- 4 Clauses expressing a wish:

Om det ändå inte kostade så mycket!

If it only didn’t cost so much!

Om jag bara hade talat om det för honom!

If only I had told him.

Exercise 23.3

Answer the following **Varför** questions with **Därför att ...** using the statement provided.

Example: Varför bor du inte i Sverige?

Det är inte tillräckligt varmt på sommaren.

Därför att det inte är tillräckligt varmt på sommaren.

- 1 Varför tycker du inte om presidenten?

Han skryter alltid om sin egen fullkomlighet.

Därför att _____

- 2 Varför vinner inte klubben flera pokaler?

De har inte råd att köpa nya spelare.

Därför att _____

- 3 Varför bjuder du inte upp killen?

Jag har redan en pojkvän.

Därför att _____

23

Word order,
sub clauses
and main
clauses

- 4 Varför tar du inte längre semestrar?
Jag har sällan tid.
Därför att _____
- 5 Varför la man ner firman?
Den tjänade inte längre våra syften.
Därför att _____
- 6 Varför kan jag inte få en glass, mamma?
Vi ska alldelens strax äta middag.
Därför att _____

Finlandssvenska

Finland var en del av Sverige fram till 1809. I Finland talar mer än 250 000 invånare (5 % av befolkningen) fortfarande svenska som modersmål, men deras svenska skiljer sig en del från rikssvenskan, fast den är ändå lätt för svenskar att förstå.

Finlandssvenska har officiellt samma status som finska och talas mest i syd och sydväst. På Åland (svenskt fram till 1921) talar nästan alla svenska. Finlandssvenskar har egen radiostation och egen tv-program samt en stor dagstidning, *Hufvudstadsbladet*.

Det finns en del finska lånord och ålderdomliga svenska ord i finlandssvenskan, t ex **morgenmat** för **frukost**, **tutta** för **sova** och **vilsoped** för **cykel**, **kiva** för **kul**, **skyddsväg** för **övergangsställe**. Från ryska har man **lafka** (**firma**), **kamurka** (**skåp**) och **butka** (**fängelse**).

Uttalet är det som skiljer sig mest från rikssvenskan. Finlandssvenska skiljer inte mellan accent 1 och accent 2.

Uttalet av **rs** i till exempel **Helsingfors** är inte som i Sverige [s] utan [s], och **dj-** i till exempel **djur** och **djup** uttalas inte [j] utan [dj].

Långt och kort **a** har samma ”hårda” ljud i finlandssvenska och **u** är orundat.

Ett antal vanliga ord är alltid förkortade i tal: **int (inte)**, **sku (skulle)**, **barne (barnet)**, **kalla (kallade)** och **skrivi (skrivit)**.

Word list

ålderdomlig, archaic
uttal –et, pronunciation
orundad, unrounded
förkorta, shorten
i tal, in speech

UNIT 24

Word order, unstressed object pronouns

See also Diderichsen's sentence model at the end of this book.

Stressed and unstressed objects

Position of stressed objects

A stressed object usually occupies the penultimate position in the clause before the 'Other adverbial'. The object is in italics below.

I dag tänker jag inte äta *lunch* förrän klockan tre.

Today I am not going to eat lunch before three o'clock.

På den tiden behövde man inte ta in *sin cykel* om natten.

In those days you didn't need to take your bike indoors at night.

Så du måste väl ha glömt *bilnycklarna* hemma.

So you probably left your car keys in the house.

A stressed object can be fronted, something that is more common in Swedish than in English (see also *Basic Swedish*, Unit 5):

***Lunch* tankar jag inte äta förrän klockan tre i dag.**

Bilnycklarna måste du ha glömt hemma.

Position of unstressed objects

Unstressed objects tend to occupy the 'subject' position immediately after the finite verb and therefore come in front of clausal adverbs such as **inte**, **aldrig**, **ofta**. Notice that this only happens with a simple verb (present or past tense). Compare these pairs of sentences.

Stressed object: noun

Jag känner inte *hans* sambo.

I don't know his partner.

Unstressed object: pronoun

Jag känner honom **inte.**

I don't know him.

24

Word order,
unstressed
object
pronouns

Stressed object: pronoun
Vi träffade aldrig *henne* i går,
men vi träffade *honom*.
We never met her yesterday,
but we met him.

Stressed object: noun
Han fick inte nobelpriset *det* året.
He didn't get the Nobel Prize that year.

Unstressed object: pronoun
Vi träffade *henne* aldrig.
We never met her.

Unstressed object: noun
Han fick *det* inte *det* året.
He didn't get it that year.

Note – With a complex verb, the unstressed object pronoun adopts the same position as the stressed object:

Vi har aldrig träffat *henne*.
Han hade aldrig fått *det*.

Reflexive pronouns are also unstressed object pronouns and occupy the subject position when there is a simple verb:

Fredrik rakar sig inte varje dag.
Fredrik doesn't shave every day.

Note: With a complex verb, reflexive pronouns occupy the object position:

Fredrik har inte rakat sig i dag. Fredrik hasn't shaved today.

Exercise 24.1

Replace the noun in italics with an unstressed pronoun.

Example: Han älskar inte *sin* moster. **Han älskar henne inte.**

- 1 Jag lånar ofta Erik *gräsklipparen*.
- 2 Farfar gav mig ofta *gamla böcker*.
- 3 Målvakten sparkade inte *bollen*.
- 4 Piraterna hittade aldrig *guldet*.
- 5 Grannarna säljer aldrig *huset*.
- 6 Lars gillar inte *Fredrik*.
- 7 Patrik känner inte *Barbro*.
- 8 Han lurade ofta *kunderna*.
- 9 Jag såg aldrig *ficktjuvarna*.
- 10 Polisen jagar inte *killarna*.
- 11 Detta stoppar inte *Johan* från att spela.
- 12 Man känner ofta *kandidaterna* personligen.
- 13 Jag lät inte *Bibbi* dammsuga mattorna.
- 14 Nu hör jag inte *radion*.

- 15 Kirurgen opererade inte *Kerstin*.
 - 16 Pelle fick aldrig *pengarna*.
 - 17 Tyvärr hittade jag inte *nyckeln*.
 - 18 Gav han aldrig *polisen* sin address?

24

Word order,
unstressed
object
pronouns

Exercise 24.2

Insert the objects provided below in the correct position in the sentence according to whether they have stress (+S) or not (-S).

1	honom (+S)				
	Vi	bjuder		inte	på lördag.
2	den (-S)				
	Såg	du		inte	när du var där?
3	sig (-S)				
	Då	lärde	han	inte	svenska?
4	dem (+S)				
	Jag	gav	honom	inte	
5	henne (-S)				
	Vi	känner		inte alls	
6	er (-S)				
	Ni	gifte		inte	i kyrkan då?
7	sig (-S)				
	De	har		skaffat	en hund sedan sist.
8	den (-S)				
	Tog han		alltid	med sig ut?	
9	det (-S)				
	Du	glömmer	väl inte		nu?
10	10 sig (-S)				
	Fadern	rakade		ofta	då han hade stark skäggväxt

Sveriges nationaldag

Under lång tid saknade Sverige en officiell nationaldag. Åren kring 1900 blomstrade nationalromantiken i hela Europa. Många entusiaster ville då att Sverige också skulle få en nationaldag.

Sedan första världskriget bröt ut började man fira 6 juni som svenska flaggans dag. Detta firande flyttades senare till friluftsmuseet Skansen i Stockholm. Men den 6 juni blev officiell nationaldag först år 1983, och från och med 2005 räknas högtiden även som allmän helgdag i almanackan.

Varför firas nationaldagen just den 6 juni? Datumet har sin bakgrund i två mycket viktiga händelser i Sveriges historia: Riksdagen valde Gustav Vasa – landets befriare från unionen med Danmark (Kalmarunionen) – till Sveriges kung denna dag år 1523. Sveriges förra regeringsform – som gällde fram till 1974 – undertecknades också denna dag år 1809.

Få andra länder har så många flaggstänger som Sverige. Svenskar tycker om att flagga även på andra dagar som t.ex. midsommardagen.

Word list

sakna I, lack

blomstra I, blossom

entusiast 3, enthusiast

firande 5, celebration

friluftsmuseum 3, open-air museum

almanacka 1, calendar

befriare 6, liberator

regeringsform –en, constitution

underteckna I, sign

flaggstång –en **flaggstänger**, flagpole

flagga I, fly the flag

UNIT 25

Word order, duplication; emphasis and ellipsis

Duplication

As seen in *Basic Swedish*, Unit 5 and in Diderichsen's sentence model at the end of this book, the first or front position in a Swedish main clause often contains the subject, but may alternatively contain the object or an adverbial expression of manner, place or time (MPT adverbial):

Hon är trevlig. *subject*
She is pleasant.

Henne känner jag. *object*
I know her.

På Gotland äter man mycket lammkött. *MPT-adverbial*
On Gotland they eat a lot of lamb.

I morgon slutar jag röka. *MPT-adverbial*
Tomorrow I will stop smoking.

In spoken Swedish, the elements underlined can be duplicated by the use of an additional pronominal word (in italics):

Eva, hon är ju trevlig, hon.
Lisa, henne känner jag.
I Paris, där äter man gott.
I morgon, då slutar jag röka.

Less frequently, even the finite verb may be duplicated in this way, but this then has to be replaced in its correct position by a form of the verb **göra** in the same tense:

Springer, det **gör** hon inte längre. (Compare: **Sprang**, det **gjorde** hon förr i tiden.)

She doesn't run any longer. (Running was something she used to do.)

Some elements such as subjects and clausal adverbials (underlined below) can also be duplicated beyond the MPT expression at the extreme right of the sentence:

Han är inte frisk i dag, *inte*.

He's not well today, he isn't.

Han är mycket rolig ibland, *Kenneth*.

He's very funny sometimes, Kenneth.

(Compare: ***Kenneth, han är mycket rolig ibland.***)

Du är inte dum, *du!*

You're not stupid, you aren't.

Emphasis

In spoken Swedish, intonation is used to emphasise an element in the clause. Emphasis is shown by the mark ':'

'**Markus köpte pasta i morse.**

Markus köpte 'pasta i morse.

Markus köpte pasta i 'morse.

Markus bought some pasta this morning.

In written Swedish, different strategies are used to mark an element for emphasis. We have already seen the use of duplication as in **Markus, han köpte pasta i morse.**

The most common method is, however, the use of the cleft sentence. A cleft is constructed in the following way:

for statements

Det är/var X (som) ...

It is/was X (who/that)

for questions

Är/Var det X (som) ... ?

Is it/Was it X (who/that) ... ?

For example:

Det var 'Markus som köpte pasta i morse (och inte Lasse).

Det var 'pasta som Markus köpte i morse (och inte potatis).

Det var i 'morse som Markus köpte pasta (och inte i går).

Var det 'Markus som köpte pasta i morse?

Note, however, that the relative **som** may be omitted when it is the *not* the subject of the sub clause (see Unit 15):

Är det där (som) vi ska träffa dem?

Is it there we are to meet them?

Är det honom (som) du älskar?

Is it him you love?

Exercise 25.1

25

Word order,
duplication;
emphasis and
ellipsis

Emphasise the word(s) in italics by using a cleft sentence.

1 Kriget slutade *år 1945*.

2 Vill du tala med *henne*?

3 Ligger *dina handskar* där?

4 Vi träffade *henne i Göteborg*.

5 Jag har väntat på *detta* i hela mitt liv.

6 Kommer hon *på onsdag*?

7 Blev *du* arg på honom?

8 Måste *jag* bestämma?

9 Äter han *inlagd sill*?

10 Kommer de *nästa vecka*?

Seven types of ellipsis

Ellipsis is where a word or group of words is omitted in the sentence.

1 There is usually no subject with an imperative verb. The subject **du** or **ni** is merely implied.

Kom genast hit! Come here at once!

2 The subject of a clause may often be omitted if it is redundant and comes in the 'front' position. Pronominal subjects are often omitted:

(Jag/Vi) Kommer strax. (I'm/We're) Coming right away.

(Jag) Vet inte. (I) Don't know.

(Det) Får ej vidröras. Do not touch.

(Literally: Must not be touched)

3 The verb **vara** with a weak sense is sometimes also omitted:

(Det var) Bra gjort! Well done!

(Det är) Oklart om han lever. (It's) uncertain whether he's alive.

149

- 4 Verbs of motion with a weak sense are frequently omitted after the modals **måste, vill, ska**:

Jag måste (åka) till jobbet.	I have to go to work.
Nu vill jag (gå) hem.	I want to go home now.
Ska ni (resa) till Norge i år?	Will you go to Norway this year?

- 5 The verb **har/hade** is frequently omitted before the supine in the sub clause:

Hon säger att de (har) skaffat sig en ny tvättmaskin.
She says they have got themselves a new washing machine.

- 6 When the verb applies to two coordinated elements, it can be omitted:

Vår katt äter fisk men (äter) sällan kött.
Our cat eats fish but seldom meat.

- 7 When the object is repeated, it can be omitted:

De har en ny bil och en gammal (bil).
They have a new car and an old one.

Exercise 25.2

In the following sentences cross out any words that are strictly speaking unnecessary.

- 1 Hon köpte en liten spade och en stor spade.
- 2 Han såg på henne och hon såg på honom.
- 3 Då jag inte har fått svar på mitt brev, blir jag otålmodig.
- 4 Hon verkar vara mycket intelligent.
- 5 De måste åka hem nu.
- 6 Max är yngre än jag är.
- 7 Katarina älskar popmusik mer än jag gör.
- 8 Linnea bor i Stockholm och hon trivs mycket bra där.
- 9 Jag vet att han bor i London och att han jobbar där.
- 10 De tog en buss till stationen och sedan en annan buss hem igen.

Non-finite clauses

Some clauses lack a finite verb and sometimes also a subject. Such non-finite clauses are an alternative to a full sub clause.

Compare:

Efter det att vi hade ätit en stor lunch, sov vi gott.	sub clause
After we ate a large lunch, we slept well.	

Efter att ha ätit en stor lunch, sov vi gott.

non-finite clause

After having eaten a large lunch, we slept well.

These non-finite clauses are of two main types:

- 1 Ellipted adverbial clauses where the subject is the same in both clauses, often after a preposition:

Compare:

De gick utan att de sa adjö.

De gick utan att säga adjö. They left without saying goodbye

- 2 Object + infinitive constructions. (See Unit 11.)

These have verbs of perception, saying and thinking such as **höra, låta, se, säga, påstå, tro, tycka**. Notice the conversion of the subject pronoun to object and of the finite verb to non-finite (infinitive) in these examples.

Jag såg att han slog Nisse.

I saw that he hit Nisse.

Jag såg honom slå Nisse.

I saw him hit Nisse.

Exercise 25.3

Convert the italicised sub clauses in the following sentences into non-finite clauses.

Example: De åkte in på bensinmacken *utan att de stannade*.

De åkte in på bensinmacken utan att stanna.

1 Barnen bad *om att de skulle få följa med*.

2 *Efter det att vi hade jobbat så hårt*, somnade vi omedelbart.

3 Kristoffer reste sig *för att han skulle kunna se bättre*.

4 Eva klarade provet *genom att hon pluggade varje kväll*.

5 Ovädret passerade *utan att det orsakade några skador*.

Exercise 25.4

Convert the sub clauses in the following sentences into object + infinitive expressions:

1 Vi trodde att han var opålitlig.

25

Word order,
duplication;
emphasis and
ellipsis

- 2 Jag tror att jag har rätt.
- 3 Har du hört att han sjunger i badkaret?
- 4 Han såg att vi kom runt hörnet.
- 5 Vi hörde att hon skrek till.

Systembolaget

Sedan 1917 är det staten som har monopol på att sälja alkohol i Sverige.

År 1922 hölls en folkomröstning som ledde till att ett ransoneringssystem infördes. Denna restriktiva alkoholpolitik fortsatte fram till 1955. Det var då motboken försvann och Systembolaget grundades med uppdrag från staten att sälja med ansvar och utan vinstintresse och att informera om alkoholens risker.

Svenska alkoholvanor har förändrats mycket sedan andra världskriget. Vin och öl dricker man mycket mer än tidigare, medan spritkonsumtionen har minskat avsevärt.

Efter det att Sverige gick med i EU 1995 förlorade staten monopol på att sälja alkohol till restauranger och på att importera alkohol men behöll monopol på detaljhandeln.

Tjugo år gammal måste man vara för att få köpa alkohol idag i någon av Systembolagets 400+ butiker. Där kan man välja bland ett stort sortiment av vin och ölsorter.

Utlänningar som ska till Systembolaget för att köpa något att dricka till helgen bör komma ihåg att samtliga systembutiker är stängda på söndagar och vissa även på lördagar.

Word list

folkomröstning 2, referendum
ransonering -en, rationing
införa IIa, introduce
motbok -en **motböcker**, ration book
uppdrag 6, mandate
vinstintresse -t, profit motive
spritkonsumtion -en, consumption
of spirits
avsevärt, significantly

detaljhandel -n, retail trade
sortiment 6, range
utlänning 2, foreigner
samtliga, all

UNIT 26

Word formation

For the basic principles of word formation, see also *Basic Swedish*, Unit 24. When completing the exercises in this unit, it may be advisable to use a good dictionary, for example *Svensk ordbok* online (svenska.se).

Affixation

Affixation is achieved by adding a *prefix* or *suffix* to a *stem*. While prefixes do not alter the word class or inflexion of the stem, but change the meaning in some other way, suffixes are often employed for this very purpose:

cf. o- +	vän	→ ovän
<i>negative prefix</i>	<i>noun stem</i>	<i>noun</i>
‘un-’	friend	enemy
vänlig +	-het	→ vänlighet
<i>adjective stem</i>	<i>noun suffix</i>	<i>noun</i>
friendly		friendliness
färg +	-a	→ färga
<i>noun stem</i>	<i>verb suffix</i>	<i>verb</i>
colour		to colour

Generally speaking, prefixes and suffixes, which are usually elements less than a word, are much vaguer and simpler in meaning than the stems they modify.

Prefixes

Prefixes do not change the word class: the negative prefix **o-** plus the noun **tur**, ‘luck’, produces another noun: **otur**, ‘bad luck’. **olycklig**, ‘unhappy’, is an adjective like **lycklig**, ‘happy’.

There are many prefixes, and some are no longer productive (e.g. **angå**, ‘concern’; **undgå**, ‘avoid’ from German). Many express an attitude. The most common

is the negative prefix **o-** in, for instance, the adjective **ovänlig**, ‘unfriendly’, but this also has a subtler use in **ogräs**, ‘weed’. Others of this type include: **sam-**, ‘together’, which with the verb **arbeta**, ‘work’, produces **samarbeta**, ‘cooperate’.

Prefixes may indicate number as in **tvåspråkig**, ‘bilingual’, size or degree as in **hypermodern** or **maxipack**, or location in **underjordisk**, ‘subterranean’. They are also used to inject a pejorative note as in **kryptofascist**. Many are derived from Greek and Latin, such as the negative prefixes in **intolerant** and **nonkonformist**.

Suffixes

Suffixes may, but do not have to, change the word class. When **-lig** is added to the verb **äta**, ‘eat’, the result is an adjective **ätlig**, ‘edible’; when **-bar** is added to the verb **hålla**, ‘keep’, the result is an adjective **hållbar**, ‘sustainable’. The adjective suffix **-ig** is less common nowadays and is usually related to nouns: cf. **nyttig**, ‘useful’, with **nytta**, ‘use’. Some suffixes like the noun suffix **-else** are no longer productive: **rörelse**, ‘movement’, has been, in the past, derived from **röra**, ‘move’.

Several different suffixes may do the same job, for example, in denoting people. This applies to **löpare**, ‘runner’, from **löpa**, ‘run’, **studerande**, student from **studera**, ‘study’, and **skåning**, ‘person from Skåne’.

Feminine suffixes no longer common these days include **-inna** as in **grevinna**, ‘countess’, from **greve**, ‘count’, and **-ska** as in **sångerska**, ‘female singer’, from **sångare**.

Suffixes may also be used to convert nouns into adjectives. When added to the noun **dåre**, ‘idiot’, the suffix **-aktig** (English ‘-ish/-like’) gives **dåraktig**, ‘idiotic’. Similarly, **pedant**, ‘pedant’, plus the suffix **-isk** gives **pedantisk**, ‘pedantic’.

The suffixes used to produce verbs from nouns and adjectives are very few: **bila**, ‘travel by car’ derives from **bil**, ‘car’, **fotografera**, ‘take a photograph’ derives from **fotograf**, ‘photograph’; **tröttna**, ‘to get tired’ derives from **trött**, ‘tired’.

A combination of prefix and suffix is used to produce some transitive verbs: **seger**, ‘victory’, becomes **segra**, ‘win’, and transitive **besegra**, ‘defeat’; from **falsk**, ‘false’, the transitive verb **förfalska**, ‘falsify’, is formed.

Exercise 26.1

Nouns denoting persons. Complete the following sentences as in the example.

Example: En person som lyssnar på radio är en **radiolyssnare**

- 1 En person som äger hus är en _____
- 2 En person som tittar på TV är en _____
- 3 En person som jobbar svart är en _____
- 4 En person som fixar saker hemma är en _____
- 5 En person som plockar disk är en _____

Exercise 26.2

What do the following people do? Answer the following questions as in the example.

Example: En vapenbärare är någon som **bär vapen**

- 1 En klädkapare är någon som _____
- 2 En protestsångare är någon som _____
- 3 En pizzabagare är någon som _____
- 4 En väskryckare är någon som _____
- 5 En långpendlare är någon som _____
- 6 En blodgivare är någon som _____
- 7 En gör-det-självare är någon som _____
- 8 En sängrökare är någon som _____
- 9 En valarbetare är någon som _____
- 10 En invandrarlärare är någon som _____

Exercise 26.3

Add one of the endings **–ande, –are, –ende, –ant, –ent, –(n)ing, –ist** to form a noun.

- 1 Någon som arbetar heltid är en _____
- 2 Någon som går är en _____
- 3 Någon som är född på 90-talet är en _____
- 4 Någon som kommer från Småland är en _____
- 5 Någon som håller på att dö är en _____
- 6 Någon som tror på socialismen är en _____
- 7 Någon som producerar något är en _____
- 8 Någon som programmerar datorer är en _____
- 9 Någon som representerar arbetslivet är en _____
- 10 Någon som är galen är en _____

Exercise 26.4

Form female equivalents of the following nouns, using one of the following feminine suffixes: **–inna, –ska, –essa, –ös, –ris**.

- 1 En kvinnlig frisör är en _____
- 2 En kvinnlig balettdansör är en _____
- 3 En kvinna som är gift med en prins är en _____
- 4 En kvinnlig älskare är en _____
- 5 En kvinnlig amerikan är en _____
- 6 En kvinnlig servitör är en _____

Exercise 26.5

Make the following words into verbs by adding either **-a**, **-era**, (**-isera**, **-cera**, **-ifiera**), **-na**, or **-ja** (+ vowel mutation), making any other adjustments necessary.

grå	_____	glad	_____
cykel	_____	sorg	_____
vit	_____	moral	_____
kall	_____	mogen	_____
konserv	_____	tejp	_____
van	_____	person	_____
demokrati	_____	klar	_____
idrott	_____	injektion	_____

Exercise 26.6

Make the verbs into adjectives, using either **-lig**, **-bar**, **-abel**, **-ibel** or **-vänlig**, as in the example. Remember to make the necessary adjectival agreements.

Example: Kan man köra bilen efter olyckan? **Är bilen körbart?**

- 1 Man kan höja sitsen. Sitsen är _____.
- 2 Begriper du vad läraren säger? Är det han säger_____?
- 3 Det är lätt att förklara. Det är lätt-_____.
- 4 Man kan bära datorn. Datorn är _____.
- 5 Förslaget kan inte accepteras. Förslaget är inte _____.
- 6 Vi kan inte disponera över lägenheten. Lägenheten är inte _____.
- 7 Kan man tänka sig den lösningen? Är den lösningen _____?
- 8 Ett rengöringsmedel som är skonsamt mot miljön är _____.

Exercise 26.7

Convert the following words into the appropriate form of a transitive verb by adding a prefix + suffix combination: either **be-...-a** or **för-...-a**.

- 1 **ny** Vi måste snart _____ våra fabriksmaskiner.
- 2 **folk** Inuiterna _____ Grönland.
- 3 **rik** Man brukar _____ majsflingor med järn och vitaminer.
- 4 **arbeta** Man måste _____ materialet först.
- 5 **stjäla** Sven har blivit _____ på sin cykel.
- 6 **straffa** Hon _____ med två års fängelse.
- 7 **enkel** Vi måste _____ talet.
- 8 **gift** Erik XIV lär ha dödats av en _____ ärtsoppa.

Brandmannen, läraren och sjuksköterskan

När det gäller debatten om köndiskriminerande språk är det främst två aspekter som har väckt uppmärksamhet: bruket av *han* då man syftar på både män och kvinnor, och bruket av sammansatta substantiv som betecknar yrke med *-man* som slutled.

På senare år har det nya pronomenet *hen* blivit alltmer populärt i media. Det syftar på han eller hon eller på en person av okänt kön.

Idag är yrkestitlar i Sverige övervägande könsneutrala, t.ex. advokat, präst (Sverige har länge haft kvinnliga präster) regissör och läkare. Men sådana titlar som har maskulint eller feminint suffix som *-man*, *-ska*, *-inna* som slutled har blivit allt ovanligare. Så i stället för orden riksdagsman, talesman och vetenskapsman, har man fått riksdagsledamot, språkrör och forskare. Lärarinna har blivit lärare, medan sjuksköterska nu används om båda könen. Det innebär att en manlig sjuksköterska som heter Björn tilltalas med ”syster Björn”. Men för brandman finns det ännu inget könsneutralt alternativ.

Word list

köndiskriminerande, sexist

bruk –et, use

sammansatt substantiv, com-

pound noun

beteckna I, denote

slutled 6, final element

kön 6, gender

yrkestitel 2, professional title

övervägande, predominantly

könsneutral, gender neutral

advokat 3, lawyer

talesman, spokesman

språkrör 6, spokesperson

DIDERICHSEN'S SENTENCE MODEL

In recent years Swedish syntax has often been taught and analysed using a 7-position model explained below and originally developed by Paul Diderichsen for Danish. We have not used this model in this book, but the terminology used in the book is reflected in the model and, as it may help students to master more advanced word order, we outline it here.

The model (actually two models, each of 7 positions, one for the main clause and another for the subordinate clause) may be thought to resemble a map reference system, showing instantaneously the relative positions of all the elements that might possibly occur in the clause. Notice that some positions may be empty.

Explanation of the seven positions

- 1 The Topic or Front position may contain any element, but often contains the Manner, Place or Time adverbial.
- 2 The Finite verb is the verb showing the tense (present or past).
- 3 The Subject position contains the subject when the finite verb and subject are inverted (swapped around): **I morgen åker vi**, ‘Tomorrow we go.’
- 4 The Clausal adverbial is usually an adverb like **inte**, **ofta**, **aldrig**, **förmodligen**.
- 5 The Non-finite verb is usually an infinitive, supine or participle.
- 6 The Object/Complement contains the direct or indirect object, or the subject or object complement.
- 7 The Other adverbial is sometimes called the MPT adverbial (Manner, Place, Time). Place and Time adverbials are frequently phrases comprising a preposition + noun: **i Stockholm**, **på eftermiddagen**. Manner adverbials are often simple adverbs ending in **-t**: **snabbt**, **försiktigt**.

Main clause model

The following table shows different kinds of main clause word order according to the basic scheme.

Topic (Front)	Finite verb	Subject	Clausal adverbial	Non- finite verb	Object/ Comp.	Other adverbial
STATEMENT						
1 Han	köper	-	-	-	mjölken.	
2 Han	hade	-	ännu inte	köpt	mjölken	i morse.
3 I morse	hade	han	ännu inte	köpt	mjölken.	
4 Mjölken	hade	-	ännu inte	köpts	-	i morse.
5 Vi	ska	-	-	ge	Hugo boken	i morgen.
6 Sedan	blev	de	tyvärr	-	ledsna.	
7 Det	sitter	-	redan	-	en granne	i köket.
8 Det	har	-	redan	kommit	tre grannar.	
9 Det	snöade	-	-	-	-	oerhört kraftigt.
10 När vi kom,	hade	Molly	redan	hunnit laga	lunch.	
V-QUESTION						
11 När	brukar	de	-	komma	-	till Lund?
YES/NO QUESTION						
12 –	Brukar	de	aldrig	komma	-	till Lund?
COMMAND						
13 –	Kör	inte	om	bussen	-	nu!
OPTATIVE						
14 –	Må	du	aldrig	få ångra	dig!	
15 –	Vore	jag	bara	-	ung	igen!

Translation of examples: 1 He buys the milk. 2 He hadn't bought the milk yet this morning. 3 This morning he hadn't yet bought the milk. 4 The milk had as yet not been bought this morning. 5 We will give Hugo the book tomorrow. 6 Then, unfortunately, they were sad. 7 There is already a neighbour sitting in the kitchen. 8 Three neighbours have already arrived. 9 It snowed heavily. 10 When we arrived Molly had already had time to prepare lunch. 11 When do they usually come to Lund? 12 Do they never come to Lund? 13 Don't overtake the bus now! 14 May you never regret it! 15 If I were only young again!

Notes on main clause positions

- (a) Main clause statements and questions always have a finite verb and usually a subject. All other positions may be left vacant. The subject often occupies the

topic position (examples 1, 2, 4, 5 in the previous table). Even with impersonal verbs, a subject must be inserted (9). The subject may alternatively occupy the position immediately following the finite verb (3, 6, 10–12, 14, 15). When there is both a formal subject and a real subject, the latter is postponed to the object position (7, 8).

- (b) The initial (topic) position is always occupied in statements and v-questions (1–11) but is vacant in yes/no questions (12), commands (13) and optatives (14, 15), i.e. in FV1 clauses. Only one clause element may occupy the topic position at any one time (1–11).
- (c) There may be more than one non-finite verb (10, 14).
- (d) There may be more than one clausal adverbial (2, 3, 4).
- (e) There may be more than one object or complement (5).
- (f) There may be a link position preceding the topic and occupied by a coordinating conjunction in cases with several coordinated main clauses.
- (g) There may be an extra position inserted before the topic position but after any link, or after the other adverbial position or both.

Subordinate clause model

Subordinate clause positions

The following table shows examples of different kinds of subordinate clause word order.

Matrix	Conj	Subj	Clausal adverbial	Finite verb	Non- finite verb	O/C	Other adverbial	X ₂
1 Vi frågade	om	han	inte	(hade)	packat	bilen.		
2	Då	de	inte	(hade)	sagt	ett ord,	–	visste vi inget.
3 Vi tyckte	(att)	det	inte	var	–	roligt	längre.	
4 Om vi är	tysta, och	om	vi	inte	busar,	–	–	får vi se på teve.
5 Hon	undrar	om	det	inte	finns	–	någon mat	hemma.
Independent clause								
6	Om	du	bara	visste	–	allt!		
7	Att	ni	aldrig	blir	–	trötta!		
8 Kanske	–	han	inte	sitter	kvar	–	så länge.	

Translation of examples: 1 We asked whether he hadn't packed the car. 2 As they hadn't said a word, we didn't know anything. 3 We thought (that) it wasn't fun any longer. 4 If we are quiet and if we do not misbehave, we can watch TV. 5 She wonders whether there isn't any food in the house. 6 If you only knew everything! 7 How come you never get tired! 8 Perhaps he will not stay in his job so long.

Notes on subordinate clause positions

- (a) The subject position is always occupied. If there are both a formal and a real subject, the latter is postponed to the object position (5).
- (b) The finite verb **har**, **hade** may be omitted when acting as a temporal auxiliary, i.e. when there is a supine (1, 2).
- (c) The subordinating conjunction **att** may sometimes be omitted (3).
- (d) There is a link position preceding the conjunction, sometimes occupied by a coordinating conjunction (4).
- (e) There is an extra position inserted after the other adverbial position.

Differences between main and subordinate clause positions

There are two major differences:

Subject–verb order

While the main clause begins with any clause element (the topic), the subordinate clause almost invariably begins with the conjunction and subject (and needs no topic). Occasionally, however, the conjunction **att** may be omitted in the subordinate clause. Thus, while main clause word order may either be subject–verb (straight) or verb–subject (inverted), subordinate clause order is usually subject–verb (straight).

Position of the clausal adverbial

In the main clause, the clausal adverbial comes immediately *after* the finite verb. In the subordinate clause, the clausal adverbial comes immediately *before* the finite verb.

KEY TO EXERCISES

Exercise 1.1

1 Han äter middag. 2 Kalle äter middag. 3 Han träffar honom. 4 Eva träffar honom.
5 Kalle dricker. 6 De dricker. 7 Olle dricker te. 8 De dricker kaffe. 9 De är inte
hemma nu. 10 Vi måste åka i dag. 11 Sven kan inte komma. 12 Ska vi gå ut i
morgon? 13 På vintern firar man jul. 14 Äter ni middag klockan fem? 15 Han kom-
mer inte tillbåka. 16 Jag äter frukost i köket.

Exercise 1.2

accent, arkeolog, augusti, bandit, bandage, barometer, biologi, choklad, cyklist,
cylinder, demokrati, demonstration, detektiv, diagonal, diskussion, element, export,
fantasi, februari, fotografi, futurum, generatör, helikopter, historia, identitet,
injektion, instrument, journalist, kapitalism, katolik, kilometer, kommunal, kultur,
litteratur, matematik, material, modern, musik, obligatorisk, omelett, paradis,
politik, politiker, pensionär, professionell, pubertet, produktion, pyramid, referens,
register, religion, republik, restaurang, schampo, saxofon, sekreterare, signatur,
symfoniorkester, teaterprogram, taxichaufför, tobak, vitamin, universitet, äventyr,
Egypten, Italien, Latinamerika, Paris, Turkiet

Exercise 1.3

ACCENT 1 ↗

sitter
äldre
bibel
böcker
tragisk
optiker
länder

ACCENT 2 ↘ ↗

polisbil
talar
badar
fotograferar
sjukhus

Exercise 2.1

1 Kammen är smutsig. 2 Trädstammen är tjock. 3 Mannen är gammal. 4 Vännern är ung. 5 Hemmet är fattigt. 6 Programmet är långt. 7 Limmet är klippigt. 8 Munnen är stor.

Exercise 2.2

1 dumma 2 dumt 3 glömska 4 glömma 5 sommar 6 somrar 7 ett nummer 8 numrerar 9 gammal 10 gamla

Exercise 2.3

1 män 2 männen 3 vänta 4 vänner 5 en vän 6 inte 7 känna 8 inne 9 kändis 10 tunt

Exercise 2.4

rum-met – tis-dag – föns-ter – fönst-ret – jour-na-list – re-li-giös – träd-stam – skogs-vand-ring – ge-nast – män-nen

Exercise 2.5

1 d, 2 c, 3 e, 4 f, 5 a, 6 b

Exercise 2.6

Hej! Hur är det med dig? Ska du till Stockholm i dag eller i morgon? Alice och jag vill fika med dig. (Vi) har också något spännande att berätta. (Det) skulle vara mycket trevligt om vi kan ses på Björns bar klockan 3 i dag eller på onsdag. Puss och kram! Viktor.

Exercise 3.1

1 ansiktet 2 handen, fickan, nycklarna 3 huvudet 4 hatten 5 fingret 6 hår 7 stövlarna 8 minnet

Exercise 3.2

1 följande dag 2 ett dyrt hus 3 samma år 4 fel dag 5 tåg 6 en ung lärare 7 teve 8 nästa gång 9 pilot 10 Janssons 11 Kärleken 12 Erfarenheten

Exercise 3.3

1 samma dumma fråga 2 radio 3 priserna 4 en svensk lägenhet, skorna 5 samma dag 6 en begagnad bil 7 staden 8 nästa station 9 direktör 10 Den nya filmen, en Oscar 11 Johanssons 12 bil 13 båda flickorna ont i huvudet 14 nästa tåg 15 Fotbollsspelaren, benet 16 Följande år, en stor seger 17 en ny bostad 18 socialdemokrat 19 premiärminister 20 den första kvinnliga premiärministern

Exercise 4.1

1 åar 2 arméer 3 frisörer 4 miljöer 5 stolar 6 halvlekar 7 ungdomar 8 konditorier 9 kändisar 10 våningar 11 storlekar 12 konstnärer 13 skogar 14 vänner 15 grannar 16 tidningar 17 löjtnanter 18 teckningar 19 sjöar 20 enheter 21 grammofoner 22 amerikaner 23 kvantiteter 24 båtar 25 sjukdomar 26 höstar 27 marknader 28 kompisar 29 emigranter 30 intervjuer 31 ängar 32 kaféer

Exercise 4.2

Count nouns

ägg
skål
blandning
form
minuter
ugnen
doften
kakan

Non-count nouns

socker
mjöl
bakpulver
mjölk
smör
värme

Exercise 4.3

1 mycket 2 många 3 många 4 mycket 5 många 6 många 7 många 8 många 9 mycket 10 många, mycket

Exercise 4.4

1 mer 2 fler 3 mer 4 Fler 5 fler 6 mer 7 mer, fler 8 fler 9 mer 10 fler

Exercise 4.5

1 populärt 2 tråkigt 3 dålig 4 smittsamt 5 trendigt

Exercise 4.6

aladåber	polysyllabic loan with end stress
desserter	polysyllabic loan with end stress
gratänger	polysyllabic loan with end stress
inläggningar	ends in -ing
klimpar	monosyllabic ending in a consonant
köttbullar	ends in unstressed -e
ledningar	ends in -ing
snapsar	monosyllabic ending in a consonant
omeletter	polysyllabic with end stress
restauranger	polysyllabic with end stress
vagnar	monosyllabic ending in a consonant

Exercise 5.1

1 Kära Anna 2 Gamla testamentet 3 Förra gången 4 hela veckan 5 Norra ishavet
 6 Norra Bantorget 7 Franska revolutionen 8 Snälla rektorn 9 Stora landsvägen 10
 store pojken 11 Glada änkan 12 norra delen 13 halva natten 14 sista minutern 15
 friska luften 16 Gamle herr Lindberg 17 halva priset 18 södra Östersjön 19 Finska
 viken 20 översta hyllan 21 Röda torget 22 Svenska flaggan 23 Sista filmen, nästa år
 24 hela familjen 25 Största delen

Exercise 5.2

Min första flygresa till Stockholm var intressant. Jag fick en fönsterplats på sjunde raden. Bredvid mig satt en kille som skulle vara med på Melodifestivalen. Han gjorde sin tredje resa till Sverige. Han hade redan besökt landet år 2000 och igen år 2013 när Sverige hade vunnit tävlingen för femte gången. Han var säker på att hans favoritlåt skulle vinna kvällens tävling.

När planet hade landat köpte jag en andra-klassbiljett på tåget in till staden. Jag gick in på första bästa hotell och fick ett rum på sjätte våningen. Jag hade tur. De hade bara ett ledigt rum mellan den trettonde och den sextonde mars och jag skulle vara där endast två nätter till och med den femtonde.

Nästa morgen var jag trött efter resan men efter min fjärde kopp kaffe var jag vaken nog att ta en titt på staden. Utanför hotellet träffade jag den man som jag hade pratat med på planet. Min första fråga var förstås hur det hade gått kvällen innan.

– Inte bra, sa han. Vi kom näst sist i tävlingen. Det är nog sista gången jag reser till Melodifestivalen.

Exercise 6.1

1 det första 2 den enda 3 den dove 4 den långa, den korta 5 de unga, de gamla

Exercise 6.2

1 de sjuka 2 de sämsta 3 de rika 4 de blinda 5 de döende 6 de bästa 7 de överlevande
8 de gamla 9 de små 10 de okända

Exercise 6.3

1 Amerika 2 Sverige 3 Frankrike 4 Tyskland 5 Holland/Nederlanderna

Exercise 6.4

1 engelska 2 fransyska 3 kines 4 tyskar 5 svensk 6 fransman 7 grek 8 amerikan

Exercise 6.5

1 engelska 2 svenska 3 franska 4 tyska 5 holländska 6 engelska 7 franska 8 kinesiska 9 tyska 10 svenska 11 franska 12 grekiska

Exercise 7.1

1 hennes 2 Hans 3 hennes 4 hennes 5 Deras 6 hans 7 deras 8 dess 9 hennes

Exercise 7.2

Tina tycker om sitt arbete. Tina tycker om sina vänner. Tina tycker om sina två barn. Tina tycker om sin hund. Tina tycker om sitt hus. Tina tycker om sin man. Tina tycker om sina föräldrar. Tina tycker om sin trädgård. Tina tycker om sina tavlor hemma. Tina tycker om sin gamla bil.

Exercise 7.3

Fredrik kör till jobbet på sin moped. Hans moped är gammal men mycket fin att titta på. Fredrik arbetar i hans fars bilverkstad. Många kunder kommer med sina bilar och det är hans jobb att reparera dem. Fredrik tycker att hans arbete är intressant. Han gillar sitt jobb. Varje söndag träffar Fredrik sina vänner. Var och en av hans kompisar har sin egen moped. Deras mopeder är nyare än Frederiks men alla tycker att hans är den finaste.

Exercise 7.4

1 hans, Deras, sin, Hans 2 hans, sin, hennes, hennes/deras 3 sina, sin, sin, Deras, sitt, sin, Hans 4 sin, dess, hennes, sin, hennes 5 hennes, sina, sitt, deras, sina, sitt, Deras 6 hans, hennes, Hans, sin, hennes, sin 7 sina, deras, Hans, sitt, sina

Exercise 7.5

1 falskt 2 sant 3 falskt 4 sant 5 falskt 6 falskt 7 falskt 8 falskt

Exercise 7.6

1 egna, egna 2 egen 3 eget 4 egna 5 egen

In Unit 8

- Far, får får får? (“Dad, do sheep have sheep?”)
- Får får inte får. Får får lamm. (“Sheep don’t have sheep. Sheep have lambs.”)

Exercise 8.1

1 Sa 2 la 3 hette 4 fick 5 log, såg 6 visste 7 gav 8 stod 9 ville 10 stödde 11 förstod, drömde 12 mötte

Exercise 8.2

1 kan 2 ber 3 dör 4 Säljer 5 går 6 sätter 7 klär 8 väljer 9 Säger, får 10 vill, lägger 11 Vet, hyr 12 glömmer betyder

Exercise 8.3

1 har kokat 2 Har du lagt 3 har sett, har gjort 4 har betalt 5 Har ni salt 6 har känt 7 har glömt 8 har mött

Exercise 8.4

Across: 2 Vetat 5 Hette 6 Fick 8 Lett 9 Bredde 11 Gick **Down:** 1 Stött 3 Vuxit 4 Ser 5 Haft 7 Klär 9 Bad 10 Dog

Exercise 9.1

1 Sov du bra i din nya säng? 2 Han slog bollen hårt. 3 Löven föll från träden. 4 Barnet grät. 5 Kom han från Norge? 6 Tidningen låg på bordet. 7 Hon lät mig vänta. 8 Han svor presidenteden. 9 De höll varandra i handen. 10 Vi åt aldrig godis.

Exercise 9.2

Har du sovit bra i din nya säng? Han har slagit bollen hårt. Löven har fallit från träden. Barnet har gråtit. Har han kommit från Norge? Tidningen har legat på bordet. Hon har låtit mig vänta. Han har svurit presidenteden. De har hållit varandra i handen. Vi har aldrig ätit godis.

Exercise 9.3

Across: SLOG(S) – ÄT – LÅTIT – ÄR – FÖLL – ÅT. Down: LÄT – GRÄT – LEGAT – SVURIT – HÖLL – KOM – FALLIT. Diagonal: LÄG – ÅT – SOV

Exercise 10.1

1C: När jag var barn bodde jag på en stor bondgård på landet med mina föräldrar och sex syskon. Nu har jag en liten lägenhet i staden, där jag bor ensam sedan min man dog för ett par år sedan.

2D: Förr hade vi inte råd med bil. Då gick vi, eller ibland cyklade vi till skolan. I dag kan jag ta bussen här i staden. Och när jag vill åka längre bort tar jag tåget eller kör bilen som står i garaget.

3B: Som barn hjälpte jag far på gården. Jag trivdes och tyckte mycket om alla djuren. Nu förtiden sitter jag här som pensionär och pratar mest bara med min kanariefågel. Den sjunger fint som du hör.

4A: På 70-talet flyttade jag till Lund. Jag läste språk på universitetet och där träffade jag en ung läkarstudent som senare blev min man. I dag ser Lund annorlunda ut men jag trivs här ändå. Det kommer många fler utländska studenter. Och på sommaren besöker många turister staden. De sitter i uteserveringarna och dricker kaffe i solskenet.

Exercise 10.2

1 Har du läst e-post i dag? 2 Har du besökt Stockholm någon gång? 3 Låste du dörren innan du åkte? 4 Bodde du på landet när du var barn? 5 Har du aldrig spelat golf förrut? 6 Körde du bil till jobbet i går? 7 Pratade du spanska när du bodde i Madrid? 8 Ringde mormor sedan hon kom hem från sjukhuset? 9 Fanns det inget att göra när du väntade på bussen? 10 Sökte du skydd då det började regna?

Exercise 10.3

1 Han hade glömt bort vårt möte. 2 Skolan hade sökt en lärare i matematik. 3 Vi hade ropat på hjälp. 4 Han hade brytt sig om sina föräldrar. 5 Vad hade ni tänkt göra om ni kom för sent? 6 Året innan hade folket valt henne till president. 7 Han hade svarat på frågan. 8 Han hade kysste henne och lovat att komma tillbaka. 9 Vad hade hänt? Firman hade stängt stadens enda fabrik. 10 Jag hade bytt jobb och flyttat till en annan stad.

Exercise 10.4

1 Vi hade kommit långt den första dagen. 2 Barnen hade skrikit högt därför att deras pappa hade slagit dem. 3 Vi hade sluppit vänta i regnet. 4 Vattnet hade runnit bort. 5 Någon hade stulit alla våra pengar. 6 Euron hade stigit i värde medan kronan hade sjunkit. 7 De hade njutit av friheten när de hade släppts från fängelset. 8 Han hade strukit under alla fel i texten. 9 Varför hade han huggit ned alla träd? 10 Tandläkaren hade dragit ut två tänder.

Exercise 10.5

1 (a). 2 (b). 3 (b). 4 (a).

Exercise 10.6

1 Om det hade varit varmt i dag hade jag öppnat alla fönster i huset. 2 Om det hade varit minusgrader hade jag tagit fram en mössa och varma handskar. 3 Om det hade

snöat i dag hade jag gjort snögubbar. 4 Om det hade varit halt på vägarna hade jag stannat hemma och jobbat. 5 Om det hade blåst varma vindar hade jag hängt tvätten ute i trädgården. 6 Om det hade varmt och soligt i dag hade jag gått och badat.

Exercise 10.7

- 1 Moa hade inte varit törstig om hon hade druckit ett glas vatten.
- 2 Planet hade inte varit försenat om det hade lyft i tid.
- 3 Min dator hade inte kraschat om jag hade installerat virusskydd.
- 4 Jag hade inte blivit förkyld om jag hade haft varma kläder utomhus.
- 5 Emil hade inte gått vilse om han hade tittat på kartan.
- 6 Alex hade inte missat festen om han hade kommit ihåg adressen.
- 7 Jag hade inte glömt lösenordet om jag hade skrivit upp det.

Exercise 11.1

1 Ingen hörde mig sjunga i duschen. 2 Jag tillät henne använda min dator. 3 Alla anser chefen vara inkompetent. 4 Ett vittne såg dem köra iväg i hög fart. 5 Barnen bad oss inte sälja huset. 6 Han kände hjärtat slå allt fortare.

Exercise 11.2

1 Han väntar på att regnet ska upphöra. 2 Vi litar på att polisen ska kunna skydda oss. 3 Alla räknade med att jag skulle lösa problemet. 4 Vad ville de att vi skulle göra? 5 Hon längtar efter att livet ska återgå till det normala.

Exercise 11.3

1 Han tror sig sjunga lika bra som Elvis. 2 De påstår sig hjälpa flyktingar i nöd. 3 Hon ansåg sig kunna slå världsrekordet. 4 Ingen har sagt sig vilja samarbeta med oss. 5 Grannarna förklarade sig vara beredda att hjälpa oss. 6 De visade sig vara goda grannar. 7 Vilket språk anser du dig kunna bäst?

Exercise 11.4

1D Att komma för sent är oartigt. 2E Polisen frågade om jag hade något att berätta. 3A De flesta resenärer föredrar att flyga på helgen. 4C Den här texten är svår att förstå. 5B På jobbet är det alltid mycket att göra. 2F Att reparera en gammal dator lönar sig sällan. 7H Bekväma skor är svåra att hitta. 8B Många barn tycker inte om att få vatten i ögonen.

Exercise 11.5

1 Det blir mestadels soligt. 2 Det blir några minusgrader i fjällen. 3 Det blir mest mulet med regn längs västkusten. 4 Det blir allmänt kallare i hela landet. 5 Det blir klart och vackert väder vid kusten. 6 Det blir kallare med snö i inlandet. 7 Det blir några solchanser i inlandet. 8 Det blir mulet längs västkusten men goda solchanser i öst. 9 Det blir kallast i inre Norrland i samband med snöbyar. 10 Det blir soligt och upp till fem grader varmt i Stockholm.

Exercise 12.1

1 (a) ligger, (b) la, (c) låg, (d) har lagt 2 (a) satt, (b) Sätt, (c) sätta, (d) hade suttit 3 (a) brann, (b) brinner, (c) bränner, brinner 4 (a) väckte, (b) vaknade, (c) väcka, vaknar 5 (a) sjunker, sänka (b) sänka, sjunker 6 (a) Ställ, har stått, (b) stod, ställt

Exercise 12.2

1 Vi skänkte rektorn en bok. 2 Han räckte Åsa boken. 3 Åsa visade läraren boken.
4 Du sände oss boken. 5 Regeringen har lovat försvaret mer pengar.

Exercise 12.3

1 Jag har redan skickat er ett brev. 2 Jag har redan visat henne kvittot. 3 Jag har redan sagt dig sanningen. 4 Jag har redan skänkt skolan pengar. 5 Jag har redan lånat din man min bil.

Exercise 12.4

1 sminkade mig 2 Skynda er 3 lägga sig 4 gifte er 5 rör dig 6 vilar oss 7 klä mig 8 vände oss 9 tog på mig 10 lära er 11 Känner du dig 12 hade på sig 13 uppför er 14 förälskat sig 15 förlovade sig 16 roat oss 17 Sätt dig 18 klädde av mig 19 koncentrera sig 20 ångrade sig

Exercise 13.1

1 En svensk uppfann blixtlåset. 2 Min man har målat tavlan. 3 EU finansierar projektet. 4 En tysk sköt älgen. 5 En dansk hade hyrt bilen. 6 Vakterna slog oss. 7 En björn har jagat mig. 8 Polisen kunde gripa tjuven. 9 Jag har sålt min bil. 10 Brandbilen körde om oss.

Exercise 13.2

1 Vi bjöds på middag av grannarna. 2 Bilen har sålts av familjen. 3 En man med vitt skägg söks av polisen. 4 Romanen har lästs av många svenskar. 5 Dörren stängdes av chauffören. 6 Regnskogen måste räddas. 7 Vårt samtal avbröts av barnen. 8 Två hundar har ätits upp av en haj. 9 Dina glasögon behöver putsas. 10 Texten har översatts till engelska av Joanne och mig.

Exercise 13.3

En stor exotisk orm har hittats i en av stadens parker. Ormen sågs först av en joggare. Den oväntade upptäckten rapporterades omedelbart till polisen. Ormen har nu fångat och tagits om hand av polisen. Området har undersöks men inga fler ormar har upptäckts. Personal i stadens djurpark bekräftar att ingen av deras ormar har stulits och ingen orm har heller anmälts som saknad. Man utgår ifrån att ormen har förts in i landet illegalt. Eventuell information om ormen kan lämnas till polisen.

Exercise 13.4

1 skada I Många skidåkare har skadats i en lavin. 2 döma IIa En 18-åring har dömts till 10 års fängelse. 3 rädda I Flera gruvarbetare har räddats i Kina. 4 se III En varg har setts i stadsparken. 5 upptäcka IIb En gasläcka har upptäckts på en bensinstation. 6 gripa IV Två personer har gripits för gårdflygarnas bankräkning. 7 anhålla IV En präst har anhållits för narkotikainnehav. 8 blockera I Den nya fjällvägen har blockerats av snö.

Exercise 13.5

1 Skola vandaliseras under helgen 2 Svensk (man) frigiven av terrorister 3 Världsrekord slaget av svensk simmare 4 Ung flicka tagen som gisslan 5 Nytt museum öppnat i Malmö

Exercise 13.6

1 Porten stängs kl. 22.00 2 Honung sälj(e)s här 3 Dörrarna öppnas klockan 19 4 Språklärare sökes 5 Skyddshjälm måste användas 6 Restaurangen ansvarar inte för (dina) ytterkläder 7 Det finns/Vi har en lägenhet som vi hyr ut. 8 Man/Du bör tvätta starkt färgade plagg separat. 9 Man måste betala fakturan senast 14 dagar efter fakturadatum. 10 Man får inte torktumla kläderna/plagget. 11 Parkering förbjuden 12 Rökning tillåten endast på anvisad plats 13 Bollspel i parken förbjudet 14 Hissen (är) avstängd för reparation 15 Området (är) avspärrat

Exercise 14.1

1 i 2 på, i 3 på 4 under 5 i 6 i, i 7 på, på 8 i, på

Exercise 14.2

1 om 2 i 3 om 4 på 5 i, i, om

Exercise 14.3

1 Jag kom hem för en halvtimme sedan. 2 Jag tvättade bilen för en dryg vecka sedan. 3 Gustav Vasa var kung i Sverige för länge sedan. 4 Jag besökte Stockholm för första gången för lite mer än 20 år sedan. 5 Jag fick e-post om festen för bara ett par, tre minuter sedan.

Exercise 14.4

för 2 år sedan – i fjol – i våras – förra veckan – i förrgår – i går – i morse – i dag – i morgen – i övermorgen – om en vecka – nästa månad

Exercise 14.5

I Sverige är dagarna långa på sommaren, särskilt i juni. Varje år på midsommarafton åker vi ut på landet för att bo hos mormor i fyra veckor. Nu förtiden får hon besök två eller tre gånger om året. När hon var ung för många år sedan var allting mycket annorlunda i Sverige. Hon föddes under andra världskriget. Då hade folk det svårt men nästan alla på landet brukade gå i kyrkan på söndagarna och på påsken. Hennes far fick arbeta länge ute på åkrarna. Familjen ägde ingen bil då men det gick en buss var tionde minut. Man kunde ta sig till staden på mindre än en timme. I lördags berättade mormor om hur roligt man hade på julen och i morse påminde hon oss om hur barnen såg fram emot äppleskörden i augusti. Vi åker hem om ett par dagar. Vi har inte varit hemma på nästan en månad. Men vi tänker besöka mormor igen i september. Morfar dog nämligen på hösten 2012, närmare bestämt den första oktober, och mormor blir alltid lite orolig i slutet av september.

Exercise 14.6

1(a) var tjugonde minut. 1(b) fyra gånger i timmen. 2(a) varje timme. 2(b) en gång i timmen. 3(a) på tio minuter. 3(b) tio minuter. 4 klockan sju 5(a) den första juli, den tionde december 5(b) den första i sjunde, den tionde i tolften

Exercise 15.1

1 Vem vann priset? 2 Vilka är dina riktiga vänner? 3 Vad har Lukas köpt? 4 Vad står det i artikeln? 5 Vilket parti vann valet?

Exercise 15.2

1 Ingen ser vad hon läser. 2 Alla vill veta vilket hus de köpte. 3 Vet du vilken väg som är kortast? 4 Jag undrar vem som har stådat här. 5 Vet du vem han slog? 6 Alla undrar vad som har hänt. 7 Det är svårt att veta vilket hus som har garage. 8 Jag kommer inte ihåg vilka som var med på festen. 9 Har du hört vad han sade om Elin? 10 Jag undrar vad de dricker för något.

Exercise 15.3

1 Vilka stora tänder vargen har! 2 Vilket fult namn barnet har fått! 3 Vilka bra råd jag fick! 4 Vilken underbar klänning hon har köpt! 5 Vilka väldigt söta små barn du har!

Exercise 15.4

1 Ingen bor i huset som ska rivas. 2 Jag vill ha mina böcker som du lånade i förolämpning. 3 Har du hittat vår katt som försvann i går? 4 Polisen har gripit en tjuv som hade gömt sig i skåpet. 5 De bor i en öken där det är kallt på natten. 6 Barnen vars/vilkas föräldrar låg och solade sig lekte i sanden. 7 Anders som sitter där är min far. 8 Middagen som vi åt på hotell var dyr. 9 Viktor är frisk igen, vilket gör mig jätteglad. 10 I går köpte jag nya skor som är för små/De nya skorna som jag köpte i går är för små.

Exercise 15.5

1 Det slott som kungen bor på heter Drottningholm. 2 Det träd som stod nära huset tog längst tid att fälla. 3 Den tjejer som är duktigast heter Ida. 4 De svenska turister som åker till Egypten brukar få mest sol. 5 Den låt som sjöngs av en svensk vann årets melodifestival. 6 Min bror bodde i en av de städerna som drabbades hårt av jordbävningen. 7 Den sjö som är störst i Sverige heter Vänern. 8 Man ska undvika att plocka de svampar som är giftiga.

Exercise 15.6

1 Vi ska riva de hus som är gamla och fallfördliga. 2 Vi ska bevara det hus som är Linnés födelseplats. 3 Öppna inte den dörr som är larmad. 4 Intervju de turister

som har fått sin resa inställd. 5 De har gett sitt barn det namn som var mest populärt på 70-talet.

Exercise 15.7

1 Det här är det mest komplicerade problem som jag har löst. 2 Det här är den vackraste byggnad som jag har sett i Stockholm. 3 Det där var den tråkigaste fest som vi har gått på. 4 Det här är den smutsigaste stad som Eva har besökt. 5 Det här är den allra snällaste hund som Max äger.

Exercise 15.8

1 Den som blir tagen för fortkörning kan förlora sitt körkort. 2 Den som parkerar fel riskerar böter. 3 De som inte betalar skatt ska inte kunna klaga på regeringen. 4 Den som kan svenska kan lättare hitta ett arbete. 5 Den som aldrig har älskat vet inte vad kärlek är.

Exercise 16.1

1 Det är regeringen som bestämmer utrikespolitiken. 2 Det var Gustav Vasa som la grunden till det moderna Sverige för mer än 400 år sedan. OR Det var för mer än 400 sedan som Gustav Vasa la grunden till det moderna Sverige. 3 Det var Karl XII som introducerade kaffet i Sverige i början av 1700-talet. 4 Det var svensken Alfred Nobel som uppfann dynamiten. 5 Det var Selma Lagerlöf som var den första svenska författaren att få Nobelpriset. 6 Det var Abba som blev den första svenska popgruppen att erövra världen.

Exercise 16.2

Det var inte Abba som var Sveriges första stora musikexport. Den äran tillhör ”den svenska näktergalen”. Det var artistnamnet på sångerskan Jenny Lind (1820–1887). Att hon blev världsberömd är kanske förvånande. På den tiden var det ovanligt att man tänkte på Sverige som ett kulturland. Den benämningen förknippade man mestadels med andra länder i Centraleuropa. Biljetterna till Jenny Linds konsert i Boston i USA år 1850 var så eftertraktade att de fick säljas på auktion. Den dyraste biljetten till den konserten ropades in för 625 dollar. Den summan motsvarar en årlös i dagens pengar. Nu när Sverige har så många berömda sångare är Jenny Linds namn ofta bortglömt. Men det var hon och ”den (där) kristallklara rösten” som först riktade musikvärldens uppmärksamhet på ”det (där) kalla landet i norr”.

Exercise 17.1

1 finns, står 2 ligger/låg, finns/fanns, står/stod 3 finns, satt, låg 4 sitter, ligger, blir

Exercise 17.2

1 vill ha, slutar, åker 2 tänker, vet, känns 3 kör, tror, lämnade, gick 4 frågade, träffade, kunde, bad 5 tror, träffa 6 känner, vet, kör 7 Stannar, byta, avgår 8 frågat, vet, odlade 9 andra, tycker 10 tänkt, växla, åkte, ändrade oss

Exercise 18.1

Greta Gustafsson var en ung skådespelerska från en alldeles vanlig arbetarklassbakgrund i Stockholm. Hon var inte alls känd utanför Sverige när hon 1925 upptäcktes av en amerikansk filmproducent. Men sedan – som Greta Garbo – blev hon snart en mycket stor internationell filmstjärna. Nu blev hennes liv helt annorlunda. Hennes talang, skönhet och inte minst den ganska hesa rösten gjorde henne alltmer berömd. I mer än tio år var hon en av dem som tjänade absolut/allra mest i Hollywood. På 1940-talet blev berömmelsen för jobbig för henne. Hon hoppade av filmkarriären och flyttade till New York, en stad som var tillräckligt stor för henne att leva mer eller mindre fullständigt anonymt i. Välдigt många år levde hon nästan osynlig och knappt igenkännbar, trots att myten Greta Garbo blev ännu större med åren. Greta Garbo, en av filmhistoriens absolut/allra största namn, dog 1990.

Exercise 18.2

1 Man kan ju alltid försöka hitta en billig lägenhet i Stockholm, men det är nog lättare att bo billigt i en småstad. Det är nämligen många fler som vill bo i storstäderna. Det är väl därför det är så dyrt att bo där. 2 Vi kan väl träffas i kväll? Det blir ju vår sista kväll tillsammans den här gången. Jag har nämligen hört att jag måste flyga till New York i morgon bitti. Jag blir nog borta i minst sex månader.

Exercise 18.3

1 Då, sedan 2 långt, längre/lång tid, längre/lång tid, långt 3 först, bara

Exercise 18.4

1 De åker söderut. 2 Han går ditåt. 3 De flyr hemifrån. 4 Jag flyttar bilen bakåt. 5 Han gick nerför berget.

Exercise 19.1

Grisen Nasse tycker om äpplen. När han en gång har börjat äta dem har han svårt att sluta. Först äter Nasse en del av äpplet. Sedan äter han halva äpplet och snart har han ätit hela äpplet. Om det finns två äpplen äter Nasse snabbt båda äpplena. En gång hittade han en hel låda äpplen. Han åt hälften av äpplena innan bonden tog bort lådan. Annars hade Nasse säkert ätit upp alla äpplen.

Exercise 19.2

Ingmar Bergman föddes klockan fyra den fjortonde juli år 1918. Alfred Nobel föddes klockan halv två den tjugoförsta oktober år 1833. Carl Michael Bellman föddes klockan elva den fjärde februari år 1740. August Strindberg föddes klockan tio den tjugonådra januari år 1849. Carl Linnaeus föddes klockan sex den trettonde maj år 1707. Björn Borg föddes klockan kvart över tio den sjätte juni år 1956.

Exercise 19.3

1 Jag har sagt hundratals gånger att nyckeln till skåpet ligger i byrålådan. 2 Elvis Presley var kungen av rock and roll. 3 År hunden mor till alla åtta valparna? 4 Ett stort antal svenskar dricker ett glas mjölk till lunchen. 5 Har du en karta över staden? Jag vill se om vi behöver köra till höger om floden. 6 Chefen för varuhuset hade stulit ett par byxor. 7 Hotellet ligger 500 meter öster om stationen strax till höger om kyrkan. 8 De träffades i början av året. 9 Vad var titeln på filmen? 10 Det var dumt av fotbollsklubben att betala en ung spelare på bara 18 år en månadslön på 10 000 euro. Det är en förfärlig massa pengar. 11 En vän till mig som bor norr om polcirkeln har sett norrsken ett antal gånger. 12 Den tredje januari köpte jag ett par skor i en affär i utkanten av staden. Affären ägs av en släktning till min man. 13 På våren 1998 gjorde han någon sorts karta över vikingarnas resor i norra Europa. 14 Som mor till fyra barn hade hon bara råd att betala halva hyran. Hyran tog mer än hälften av hennes lön. 15 Jag har sett alla hans filmer, men jag gillar Sagan om Ringen bäst av allt.

Exercise 20.1

Det var dumt av Olle att köpa ...

1 datorspel, därfor att han inte har någon dator. 2 hund- och kattmat, därfor att han inte har några husdjur. 3 en resa till Spanien, därfor att han inte har något pass. 4 tandkräm, därfor att han inte har några tänder. 5 en kam, därfor att han inte har något hår att tala om. 6 blommor, därfor att han inte har någon vas. 7 så många appar, därfor att han inte har någon mobil. 8 en mobiltelefon, därfor att han inte har

någon täckning där han bor. 9 så mycket glass, därför att han inte har något kylskåp.
10 en plånbok, därför att han inte har några pengar kvar.

Exercise 20.2

1. Jag har inte bakat någon tårta. 2 Du har inte haft några pengar. 3 Han hade inte köpt någon tavla. 4 Hon har inte ägt något hus. 5 Vi har inte åkt någonstans. 6 Ni hade inte gett oss något val. 7 De hade inte skickat några julkort. 8 Jag hade inte fått några växelpengar. 9 Han har inte gjort någonting för att hjälpa någon annan. 10 Vi hade inte sett någon och ingen hade sett oss.

Exercise 20.3

1 C Vi äter bara bröd därför att vi inte har någon mat i huset. 2 D Det bor i tält därför att de inte har något hus. 3 E Pappa kan inte gå och simma därför att han inte har några badbyxor. 4 A Jag kan inte ringa därför att jag inte har någon mobil. 5 B Vi kan inte surfa därför att vi inte har någon internetuppkoppling hemma. 6 K Hon kunde inte öppna dörren därför att hon inte hade någon nyckel. 7 J Jag frågar på engelska därför att det inte finns någon som kan svenska. 8 F Du får inte åka tåg därför att du inte har någon biljett. 9 H Jag har lånat din penna därför att jag inte har något att skriva med. 10 G Elin verkar vara känslokall därför att hon inte har någon förståelse för andras problem.

Exercise 21.1

1 sovande 2 lekande 3 växlande 4 troende 5 leende, skrattande 6 seende 7 störande
8 solälskande 9 stillastående 10 tystgående

Exercise 21.2

1 flygande 2 flyende 3 växande 4 döende, darrande 5 slående, ökande, irriterande

Exercise 21.3

1 övertygande 2 frestande 3 bestående 4 slående 5 snabbverkande

Exercise 21.4

1 en överlevande 2 en gående 3 ett erbjudande 4 en (plats)sökande 5 ett påstående 6 en ordförande 7 en ensamboende

Exercise 21.5

Motorcyklisten såg inte skylten med följande text: Kör sakta! Lekande barn. Han kom körande i hög fart. Först då såg han lille Alex som sprang skrattande över vägen för att leka med grannens hund. Förfaren bromsade men motorcykeln sladdade. Han föll och blev liggande mitt på vägen. Lille Alex förstod inte allvaret i situationen, utan försvann in i grannens trädgård, visslande sin favoritlåt. Trafiken blev stående i en halvtimme på grund av olyckan. Svaret på vem som bar ansvaret för olyckan varierar beroende på vem man frågar.

Exercise 21.6

1 Jag slutade tvätta bilen när det började regna. 2 Han köpte huset utan att förstå vad han gjorde. 3 Jag föredrar att cykla till jobbet. 4 Att sjunga i badrummet är roligare än att lyssna på andra som sjunger i badrummet. 5 Känner du mannen som sitter bredvid dig? 6 Hon sa att hon inte kände mannen som satt bredvid henne. 7 Eva trivs med att spela piano, men hon säger att det inte är lätt att vara berömd. 8 Vi hörde henne prata i telefon medan vi satt och åt. 9 All trafik blev stående när elefanten kom springande längs gatan. 10 Polisen arresterade henne för att hon körde/hade kört utan körkort.

Exercise 22.1

1 Dra ner persiennerna, är du snäll. (Please pull down the blinds.) 2 Konsernen höll på fram till midnatt. (The concert went on until midnight.) 3 Katten slog sönder vasen när den hoppade upp på bordet. (The cat broke the vase when it jumped up onto the table.) 4 Ulf brukar hålla till i Båstad där han spelar tennis. (Ulf usually hangs out in Båstad where he plays tennis.) 5 Kungen klippte av bandet för att öppna den nya bron. (The king cut the ribbon to open the new bridge.) 6 Vädret var dåligt så vi sköt upp trädgårdsfesten till ett senare datum. (The weather was bad so we put off the garden party to a later date.)

Exercise 22.2

1 av 2 hem 3 fram 4 ut 5 i 6 bort 7 förbi 8 tillbaka 9 ner 10 upp

Exercise 22.3

1 dra av 2 drog till 3 dra för 4 drar upp 5 drar bort 7 dra på. 6 dragit ut 8 drog (alltid) fram 9 överdragen 10 indraget

Exercise 22.4

1 för 2 ner 3 på 4 ut 5 ihop 6 av 7 om 8 ut 9 om 10 till

Exercise 22.5

1 De var *bortresta* när tjuvarna slog till. 2 Mannens fru klippte till honom så hårt att hans ansikte blev *sönderslaget*. 3 Selma klarade av alla frågor tack vare att hon var *påläst*. 4 Hunden brukar äta upp all *överbliven* mat hemma hos oss. 5 Se till att alltid ha säkerhetsbältet *fastspänt* under flygningen. 6 Terroristerna åkte fast och blev *utfrågade* av säkerhetspolisen. 7 Han följde med på festen trots att han inte var *inbjuden*. 8 Området var *avstängt* men polisen låste upp och släppte in oss ändå. 9 Boken var *utgiven* av en man som nyligen hade gått bort. 10 Skriv ner och läs upp alla nya ord som är *understrukna* i övningen.

Exercise 22.6

1 a lyser upp b upplysa 2 a avtagit b ta av 3 understryker b strök under 4 a delar ut b utdelade 5 a framställa b Ställ fram

Exercise 22.7

1 Upp ur sängen (hör ni)! 2 Ut och lek medan solen skiner. 3 Iväg med dig(er)! Jag vill sova. 4 På med mössan. Det är kallt ute. 5 Bort med skatten på pensionerna!

Exercise 23.1

1 Sjunker priserna, går företaget under. 2 Får inte eleverna undervisning i sin egen historia, har de förlorat en hel del. 3 Blir det inte fint väder, får vi grilla vi i garage. 4 Emigrerar Erik, följer Eva med. 5 Vill ett land lämna EU, innebär det stora utmaningar för alla inblandade.

Exercise 23.2

1 Han sa att år 2011 var det svåra översvämnningar i staden. 2 Eva påstod att om vi inte går gör inte han det heller. 3 Jag tycker att i dag har du gjort ett bra jobb. 4 Jag tror att snart blir det regn. 5 Många av mina vänner tror att om regeringen avgår blir det bättre för vårt land.

Exercise 23.3

1 Därför att han alltid skryter om sin egen fullkomlighet. 2 Därför att de inte har råd att köpa nya spelare. 3 Därför att jag redan har en pojkvän. 4 Därför att jag sällan har tid. 5 Därför att den inte längre tjänade vår syften. 6 Därför att vi alldelens strax ska äta middag.

Exercise 24.1

1 Jag lånar ofta Erik den. 2 Farfar gav mig dem ofta. 3 Målvakten sparkade den inte. 4 Piraterna hittade det aldrig. 5 Grannarna säljer det aldrig. 6 Lars gillar honom inte. 7 Patrik känner henne inte. 8 Han lurade dem ofta. 9 Jag såg dem aldrig. 10 Polisen jagar dem inte. 11 Detta stoppar honom inte från att spela. 12 Man känner dem ofta personligen. 13 Jag lät inte henne dammsuga mattorna. 14 Nu hör jag den inte. 15 Kirurgen opererade henne inte. 16 Pelle fick dem aldrig. 17 Tyvärr hittade jag den inte. 18 Gav han dem/honom aldrig sin adress?

Exercise 24.2

1 Vi bjuder inte honom på lördag. 2 Såg du den inte när du var där? 3 Då lärde han sig inte svenska? 4 Jag gav honom inte dem. 5 Vi känner henne inte alls. 6 Ni gifte er inte i kyrkan då? 7 De har skaffat sig en hund sedan sist. 8 Tog han den alltid med sig ut? 9 Du glömmer det väl inte nu? 10 Fadern rakade sig ofta då han hade stark skäggväxt.

Exercise 25.1

1 Det var år 1945 som kriget slutade. 2 Är det henne du vill tala med? 3 Är det dina handskar som ligger där? 4 Var det i Göteborg som vi träffade henne? 5 Det är detta som jag har väntat på i hela mitt liv. 6 Är det på onsdag som hon kommer? 7 Är det du som blev arg på honom? 8 Är det jag som måste bestämma? 9 Är det inlagd sill som han äter? 10 Är det nästa vecka som de kommer?

Exercise 25.2

1 Hon köpte en liten spade och en stor spade. 2 Han såg på henne och hon såg på honom. 3 Då jag inte här fått svar på mitt brev, blir jag otålmodig. 4 Hon verkar vara mycket intelligent. 5 De måste åka hem nu. 6 Max är yngre än jag är. 7 Katarina älskar popmusik mer än jag gör. 8 Linnea bor i Stockholm och hon trivs mycket

bra där. 9 Jag vet att han bor i London och att han jobbar där. 10 De tog en buss till stationen och sedan en annan buss hem igen.

Exercise 25.3

1 Barnen bad om att få följa med. 2 Efter att ha jobbat så hårt, somnade vi omedelbart. 3 Kristoffer reste sig för att kunna se bättre. 4 Eva klarade provet genom att plugga varje kväll. 5 Ovädret passerade utan att orsaka några skador.

Exercise 25.4

1 Vi trodde honom vara opålitlig. 2 Jag tror mig ha rätt. 3 Har du hört honom sjunga i badkaret? 4 Han såg oss komma runt hörnet. 5 Vi hörde henne skrika till.

Exercise 26.1

1 husägare 2 TV-tittare 3 svartjobbare 4 hemmafixare 5 diskblockare

Exercise 26.2

1 skapar kläder 2 sjunger protestsånger 3 bakar pizza 4 rycker väskor 5 pendlar långt 6 ger blod 7 gör det själv 8 röker i sängen 9 arbetar i valet 10 lär invandrare

Exercise 26.3

1 heltidsarbetande 2 gående 3 90-talist 4 smålännings 5 döende 6 socialist 7 producent 8 datorprogrammerare 9 arbetslivsrepresentant 10 galning

Exercise 26.4

1 frisörska 2 balettdansös 3 prinsessa 4 älskarinna 5 amerikanska 6 servitris

Exercise 26.5

gråna, glädja, cykla, sörja, vitna, moralisera, kallna, mogna, konservera, tejpa, vänja, personifiera, demokratisera, klarna, idrotta, injicera

Exercise 26.6

1 höjbar 2 begripligt 3 lättföklarligt 4 bärbar 5 acceptabelt 6 disponibel 7 tänkbar
8 miljövänligt

Exercise 26.7

1 förnya 2 befolkade 3 berika 4 bearbeta 5 bestulen 6 bestraffas/bestraffades
7 förenkla 8 förgiftad

GLOSSARY OF GRAMMATICAL TERMS

Adverbial (see clausal adverbial, other adverbials)

Agent is the person or thing carrying out the action. In a passive construction, it is realised through an **av** phrase, e.g. **Bilen kördes av kommissarien**, ‘The car was driven by the inspector’.

Agreement is a way of showing that two grammatical units have a certain feature in common, e.g. **mina hundar**, ‘my dogs’ (plural); **slottet är stort**, ‘the castle is big’ (neuter).

Appositive is a noun or phrase paraphrasing another noun: **Deras katt, Smilla, blev 17 år**, ‘Their cat, Smilla, lived to 17’. The appositive genitive in English with ‘of’ has no preposition in Swedish: **staden Umeå**, ‘the City of Umeå’; **månaden juni**, ‘the month of June’.

Attributive is used to describe adjectives that precede the noun and modify it, e.g. **ett stort hus**, ‘a big house’.

Auxiliary verb together with a main verb changes the tense (temporal auxiliary), forms the passive or modifies the sense (modal auxiliary): **Eva hade redan ätit**, ‘Eva had already eaten’; **De blev valda**, ‘They were elected’; **Vi ska sluta röka**, ‘We will stop smoking’.

Clausal adverbial denotes an adverb modifying the sense of the clause as a whole, e.g. **Han är inte dum**, ‘He’s not stupid’; **De är aldrig lata**, ‘They are never lazy’; **Studenterna är förmodligen intelligenta**, ‘The students are presumably intelligent’.

Clause is a group of words that usually consists of at least a finite verb and a subject (though the subject may be understood, as in most imperative clauses, e.g. **Skjut inte budbäraren!**, ‘Don’t shoot the messenger!’). There are two major types of clause: main clauses (MC) and subordinate clauses (SC), e.g. **Middagen stod på bordet** (MC), **när jag kom hem** (SC), ‘The dinner was on the table when I got home’. (Cf. sentence.)

Complement expresses a meaning that adds to (or complements) that of the subject or object. It can either be an adjective phrase or a noun phrase, e.g. **Olle och Sven är intelligenta. De är studenter**, ‘Olle and Sven are intelligent. They are students’.

Conjugation denotes the way a verb is inflected, its pattern of endings and also the different groups of verbs that share the same endings, e.g. past tenses in: Conj. I **kalla-de**, ‘call – called’; Conj. IIb **köp-te**, ‘buy – bought’; Conj. III **bo-dde**, ‘live – lived’.

Count noun is a noun that describes an individual countable entity and therefore usually possesses a plural form, e.g. **bok – böcker**, ‘book – books’; **ägg – ägg**, ‘egg – eggs’; **pokje – pojkar**, ‘boy – boys’, etc.

Declension denotes the different ways to inflect the noun in the plural, e.g. **flickor**, **pojkar**, **parker**, **äpplen**, **män**, **bestsellers** (‘girls’, ‘boys’, ‘parks’, ‘apples’, ‘men’, ‘bestsellers’). It is also used to describe adjective + noun constructions such as the indefinite declension of the adjective, e.g. **ett sådant dumt misstag**, ‘a silly mistake like that’, or the definite declension of the adjective, e.g. **den lilla bilen**, ‘the little car’.

Definite refers to a previously mentioned entity, cf. **Tjuven har stulit klockan**, ‘The thief has stolen the clock’. The indefinite refers to a new entity, e.g. **En tjuv har stulit klockan**, ‘A thief has stolen the clock’.

Direct object refers to a person or thing directly affected by the action of a (transitive) verb, e.g. **Pojken slog bollen/sin syster**, ‘The boy hit the ball/his sister’.

Finite verb is a verb showing by its form, tense, mood or voice (active/passive) (cf. non-finite verb).

Formal subject in Swedish is **det**, which corresponds in English to either ‘it’ or ‘there’. It is inserted before the verb in clauses where the real subject is postponed, e.g. **Det** (FS) **sitter en gubbe** (RS) **där borta**, ‘There’s an old man sitting over there’.

Fronting is moving an element to the beginning of the sentence, cf. **Vi älskar rödvin**, ‘We love red wine’, and **Rödvin älskar vi**, ‘Red wine we love’.

Gender can be by sex: **killen – han**, ‘the boy – he’, **tjejer – hon**, ‘the girl – she’, or grammatical gender: **en stuga**, **ett hus**, **ett barn** (‘a cottage’, ‘a house’, ‘a child’).

Idiomatic expression is one that is not understandable from its parts: **Här ligger en hund begraven** *Lit.* ‘There is a dog buried here’ = ‘There is something suspicious about this’. Compare the English idiom: ‘I smell a rat’.

Imperative is the mood of the verb expressing command, warning or instruction, e.g. **Kom!**, ‘Come on!'; **Rör om!**, ‘Stir’.

Impersonal constructions do not involve a person but usually the impersonal pronoun **det**, e.g. **Det snöar**, ‘It’s snowing’.

Indeclinable describes a word that does not inflect, e.g. the adjectives **bra**, ‘good’; **utrikes**, ‘foreign’; **öde**, ‘deserted’, which take no endings for neuter or plural.

Indefinite (cf. definite)

Inflect means to change form by modifying an ending, e.g. the verb **skriva** (write) inflects **skriv**, **skriva**, **skriver**, **skrev**, **skrivit**, **skriven**; the noun **bil**, **bilen**, **bilar**, **bilarna**, **bilarnas**, the adjective **rolig**, **roligt**, **roliga**, etc.

Interrogative means question, e.g. an interrogative pronoun asks a question: **Vem var det?**, ‘Who was that?’; **Varför kom du hit?**, ‘Why did you come here?’.

Intransitive verb has no object, e.g. **Jag soñnade vid 10-tiden**, ‘I fell asleep around 10’.

Inverted word order denotes verb–subject order, e.g. **I dag åker vi**, ‘Today we leave’.

Main clause is a clause that can form a complete sentence standing alone with a subject and a finite verb: **Hon gick till dörren**, ‘She went to the door’.

Non-finite verb forms are those forms not showing tense or mood, namely infinitive, supine and participles.

- Number** is a collective term for singular and (usually marked by an ending) plural, e.g. **en penna**, ‘one/a pen’, **två pennor**, ‘two pens’.
- Other adverbial** (or sentence adverbial) is usually an adverb, noun phrase or subordinate clause denoting manner, place, time or condition, e.g. **Han åker med tåg** (Manner) **till Stockholm** (Place) **i morgon** (Time) **om han har tid** (Condition), ‘He will travel by train to Stockholm tomorrow if he has time’.
- Particle verb** (or phrasal verb) consists of a verb and a particle (usually a preposition or adverb) forming one unit of meaning, e.g. **Vi spelade in låten**, ‘We recorded the song’. The particle may in some Swedish verbs form a prefix: **Låten blev inspelad**, ‘The song was recorded’.
- Partitive gentiive** denotes a(n) (often indeterminate) part of the whole, which in English is often expressed by ‘of’, but in Swedish without a preposition: **ett glas vatten**, ‘a glass of water’; **femtio liter bensin**, ‘fifty litres of petrol’.
- Predicative(ly)** indicates that an element is found after the verb.
- Prefix** is an element coming at the front of a word, e.g. **åter-** (‘again’) in **återkomma**, ‘return’.
- Real subject** is the postponed subject, e.g. **Det är roligt att ha semester**, ‘It’s nice to take a holiday’. (See formal subject.)
- Reciprocal or reciprocating** indicates a mutual activity in either the pronoun, e.g. **De älskar varandra**, ‘They love one another’, or in the verb, e.g. **De kysstes länge**, ‘They kissed for a long time’.
- Reflexive** applies to both pronouns and verbs. Reflexive pronouns refer to the subject in the same clause. They have a distinct form in the 3rd person, e.g. **Han har rakat sig**, ‘He has shaved (himself)’. Many reflexive verbs in Swedish are not reflexive in English: **Sköldpaddor rör sig långsamt**, ‘Tortoises move slowly’.
- Semantic** denotes the meaning of words.
- Sentence** is a group of words that contains a complete meaning and consists of one or more clauses (cf. clause). Thus the following three examples are all sentences: **Titta där!**, ‘Look there!'; **Hon tar bussen, när det regnar**, ‘She takes the bus when it rains’; **Om du tror, att jag kan komma ihåg, vad han sa, när vi besökte honom förra veckan, har du fel**, ‘If you think that I can remember what he said when we visited him last week, you’re wrong’.
- Statement** is a declarative sentence or clause ending with a full stop: **Numera finns det många vargar i Sverige**, ‘Nowadays there are many wolves in Sweden.’
- Stem** is the part of the verb common to all of its forms and to which the inflectional endings are added, e.g. **dansa**, **dansar**, **dansade**, **dansat**, ‘dance’, ‘dances’, ‘danced’, ‘danced’.
- Sub-clause** (subordinate clause), often introduced by a conjunction, forms part of a main clause: **När polisen ringde på, gick hon till dörren**, ‘When the police rang the bell, she went to the door’.
- Suffix** is an element coming at the end of a word, e.g. **-bar** (‘able’) in **sökbar**, ‘searchable’.
- Supine** is an indeclinable form of the verb used together with the auxiliary verb **har/hade** (‘has/had’) to form the perfect and pluperfect tense: **Jag har/hade målat badrummet**, ‘I have/had painted the bathroom’.
- Syllable** consists of a vowel plus one or more consonants, e.g. **ö**, **dö**, **rör**, **röst**, **in-dust-ri-ar-be-ta-re**.

Topic is the position at the beginning of all main clause statements and v-questions. It is usually occupied by the subject, e.g. *Vi/Studenterna tycker om vår professor*, ‘We/The students like our professor’. But in Swedish, non-subjects, especially adverbial expressions of time or place, often occupy the topic position, e.g. *I morgon spelar jag fotboll*, ‘Tomorrow I’m playing football’.

Transitive verb has at least one object, e.g. *Sven fyllde koppen*, ‘Sven filled the cup’.

V-question is a question beginning with a v-word, e.g. **vad**, **vem**, **vilken**, **var**, **varför** plus **hur** and **när**: **Vad gör du?** ‘What are you saying?’

Voiced indicates a consonant produced with vibration of the larynx, e.g. **b**, **d**, **g**, **v**, **m**, **n**, **r**, **l**.

Voiceless indicates a consonant produced without vibrating the larynx, e.g. **p**, **t**, **k**, **f**, **s**, **z**.

Taylor & Francis Group
an informa business

Taylor & Francis eBooks

www.taylorfrancis.com

A single destination for eBooks from Taylor & Francis with increased functionality and an improved user experience to meet the needs of our customers.

90,000+ eBooks of award-winning academic content in Humanities, Social Science, Science, Technology, Engineering, and Medical written by a global network of editors and authors.

TAYLOR & FRANCIS EBOOKS OFFERS:

A streamlined experience for our library customers

A single point of discovery for all of our eBook content

Improved search and discovery of content at both book and chapter level

REQUEST A FREE TRIAL
support@taylorfrancis.com

 Routledge
Taylor & Francis Group

 CRC Press
Taylor & Francis Group